

Lokalförsörjningsplan 2022-2032

Dnr P2022-0075

Svenska kyrkan
SKELLEFTEÅ PASTORAT

Innehåll

1. Inledning	3
2. Mål och planeringsförutsättningar	4
2.1 Mål och utgångspunkter i församlingsinstruktionen	4
2.2 Kyrkobyggnadernas särställning	4
3. Omvärldsbeskrivning	6
3.1 Befolkningsutveckling och planerat bostadsbyggande	6
3.2 Arbete, skola och fritid	7
3.3 Socioekonomiska förhållanden	8
3.4 Kommunikationer	8
3.5 Risk och sårbarhet samt krisberedskap	9
3.6 Konsekvenser för församlingarnas verksamheter	9
4. Verksamhetens utveckling samt behov av mark, byggnader och anläggningar	11
4.1 Befolknings- och medlemsutveckling	12
4.2 Ekonomisk utveckling	13
4.3 Personal	14
4.4 Församlingsverksamhetens utveckling och behov av mark, byggnader och anläggningar	15
4.5 Samarbetskyrkor i Skellefteå pastorat	58
5. Verksamhetens utveckling samt behov av mark, byggnader och anläggningar	59
5.1 Kyrkor – förändring, flexibilitet, multifunktionalitet och övertalighet	59
5.2 Bestånd av mark, byggnader och anläggningar Omfattning och kostnader 2019	60
6. Analys	64
Figurer, tabeller och diagram – Förteckning	66
Bilagor – Förteckning	67

1. Inledning

Denna lokalförsörjningsplan gäller Skellefteå pastorat. I pastoratet ingår (från äldst till yngst) Skellefteå landsförsamling, Byske-Fällfors församling, Sankt Olovs församling, Kågedalens församling, samt Jörn-Bolidens församling. Lokalförsörjningsplanen fastställdes av kyrkofullmäktige 2022-11-02 och omfattar perioden 2022-2032. Enligt kyrkoordningen ska varje pastorat eller församling som inte ingår i ett pastorat ha en lokalförsörjningsplan. Lokalförsörjningsplanen ska fastställas av kyrkofullmäktige, och kyrkorådet ska minst vart fjärde år pröva om den ska ändras.¹ Närmare bestämmelser finns i Svenska kyrkans bestämmelser om lokalförsörjningsplaner.²

Lokalförsörjningsplanen för Skellefteå pastorat är upprättad i enlighet med Kyrkoordningen och Svenska kyrkans bestämmelser. Enligt bestämmelserna ska lokalförsörjningsplanen innehålla redogörelser för:

- Kyrkofullmäktiges mål för lokalförsörjningen
- Verksamhetens utveckling samt behov av mark, byggnader och anläggningar
- Bestånd av mark, byggnader och anläggningar
- Planerade åtgärder
- Konsekvensanalys.

Planeringsperioden ska vara minst tio år.

Lokalförsörjningsplanen omfattar både församlings- och begravningsverksamheten. De analyser och prognoser som redovisas i planen utgår från utfallet 2019.

Detta är pastoratets första lokalförsörjningsplan, och förhoppningen är att planen ska vara ett redskap som underlättar och stödjer genomförandet av församlingens vision, uppdrag och kallelse. Innehållet i planen kommer att vidareutvecklas efter hand, liksom rutinerna för att uppdatera och revidera planen.

Lokalförsörjningsplanen har upprättats av pastoratets processledare för lokalförsörjningsplaner i samverkan med arbetsgruppen för lokalförsörjningsplanering.

Överväganden och prioriteringar har gjorts av pastoratets samplaneringsfunktion, som består av kyrkoherden och verksamhetsansvariga från respektive församling. Beredningen av planen har skett i samverkan med kyrkorådet och församlingsråden enligt de rutiner som gäller inför beslut i kyrkofullmäktige.

1 Kyrkoordning för Svenska kyrkan (KO) 3 kap. 2 § samt 47 kap. 12 §

2 Svenska kyrkans bestämmelser (SvKB) 2018:8

2. Mål och planeringsförutsättningar

Kapitlet innehåller en sammanfattning av de mål och förutsättningar som ligger till grund för upprättandet av lokalförsörjningsplanen, inklusive en redogörelse för kyrkofullmäktiges mål för lokalförsörjningen.

2.1 Mål och utgångspunkter i församlingsinstruktionen

Enligt Svenska kyrkans bestämmelser ska lokalförsörjningsplanen relatera till församlingsinstruktionen. Det betyder att lokalförsörjningsplanen ska bidra till att församlingarna kan utföra sitt uppdrag och sin kallelse i lokaler som är ändamålsenliga med en långsiktigt hållbar resurshushållning.

Församlingens grundläggande uppgift är att fira gudstjänst, bedriva undervisning samt utöva diakoni och mission. Syftet är att ”människor ska komma till tro på Kristus och leva i tro, en kristen gemenskap skapas och fördjupas, Guds rike utbreddas och skapelsen återupprättas. Allt annat som församlingen utför är stöd för och en konsekvens av denna grundläggande uppgift.”³

Församlingsinstruktionen för Svenska kyrkan i Skellefteå pastorat anger följande övergripande målsättningar:

- Åldersgruppen 18-50 år har ökat fokus.
- Verksamheten utformas och leds av minst lika många ideella medarbetare som anställda.
- Klimatpåverkan har minskat i alla våra verksamheter.
- Diakonin har ett tydligt fokus på barn, ungdomar och familj.
- Dop och konfirmandstatistiken ökar från nivån 2018.
- Öppenhet, närvaro och delaktighet utmärker alla gudstjänster.
- Stärka relationerna, och samverkan, i civilsamhället och med kommunen.

2.2 Kyrkobyggnadernas särställning

Enligt Svenska kyrkans bestämmelser ska kyrkobyggnadernas särställning beaktas i lokalförsörjningsplaneringen. Kyrkobyggnaderna har en unik betydelse för församlingarnas möjlighet att utföra det grundläggande uppdraget. De är också viktiga identitetsbärare för såväl enskilda församlingar som hela Svenska kyrkan. En viktig utgångspunkt för lokalförsörjningsplanen är att kyrkorna och det kyrkliga kulturarvet som helhet representerar ett av de mest värdefulla inslagen i kulturmiljön.

De flesta av kyrkobyggnaderna inom pastoratet är skyddade enligt kulturmiljölagen. För skyddade kyrkobyggnader, begravningsplatser och kyrkotomter gäller att de ska vårdas och underhållas så att deras kulturhistoriska värden inte minskar och deras utseenden och karaktärer inte förvanskas. De får inte på något sätt väsentligt förändras utan tillstånd av länsstyrelsen.⁴

2.3 Kyrkorådets mål för lokalförsörjningen

Allt vi gör ska grundas i evangeliet. Det gäller all verksamhet som vi utför. Övergripande målet är att församlingarna ska kunna utföra sitt uppdrag och sin kallelse i lokaler som är ändamålsenliga med en långsiktig hållbar resursanvändning.

Lokalförsörjningen i pastoratet ska bidra till ett optimalt fastighetsbestånd genom omsorgsfull planering av fastigheter, lokaler och ändamålsenliga verksamhetsmiljöer. Det ska ske till lägsta möjliga kostnad och miljöpåverkan över tid.

Församlingarna i pastoratet ska vara en modern kyrka som vågar pröva nya vägar för att möta behoven i en föränderlig värld och en kommun som växer.

Inför upprättandet av lokalförsörjningsplanen har kyrkofullmäktige fastställt följande inriktningsmål:

- Fastighetskostnadernas andel av totala intäkter ska inte öka jämfört med 2019.
- Den totala nyttjandegraden av våra lokaler ska öka jämfört med 2019.
- Pastoratet ska senast år 2030 ha uppnått klimatneutralitet. Det vill säga inte lämna något nettobidrag till den globala uppvärmningen.

2.3.1 Strategiformuleringar

Pastoratet ska koncentrera sitt ägande och förvaltande till kyrkobyggnader och de lokaler som av verksamheten bedöms finnas ett långsiktigt behov av.

Pastoratet ska verka för minskad miljöbelastning över tid genom effektiv energianvändning samt vid upphandling tydliggöra vikten av miljöhänsyn.

4 Kulturmiljölagen (KML) 4 kap.

3. Omvärldsbeskrivning

I kapitlet redogörs för faktorer i omvärlden som väntas få betydelse för församlingarnas lokalförsörjning under de kommande tio åren. Omvärldsbeskrivningen baseras på den omvärldsbeskrivning som togs fram inför upprättandet av församlingsinstruktionen, på den egna verksamhetsstatistiken samt på analyser av kommunens översiktsplan, bostadsbyggnadsplan och befolkningsprognoser.

3.1 Befolkningsutveckling och planerat bostadsbyggande

Skellefteå pastorat omfattar fem samverkande församlingar, som finns både i centrala staden och närliggande orter i kommunen. Inom kommunens gränser finns ytterligare två församlingar och ett pastorat. Skellefteå växer som aldrig förr och detta gör vår omvärldsanalys unik. I dagsläget byggs hyresrätter, bostadsrätter och villor på flera platser i och runt om Skellefteå kommun. Pastoratets fem församlingar har drygt 38 000 medlemmar (2020). Församlingarnas 14 kyrkor, 4 samarbetskyrkor, 7 församlingshem och 12 kyrkogårdar, ett antal gravkapell, sommargårdar och bönhus, utgör samlingsplatser för alla som vill vara med att dela liv och tro.

I Västerbotten finns ett värdefullt andligt arv. Skelleftebygdens församlingar har tillsammans en lång och inspirerande lokalhistoria som är angelägen att ta tillvara i hela Skelleftebygden. Den inomkyrkliga rörelsen EFS präglar många gemenskaper i byar och städer.

Kommunens befolkningsmål om 90 000 invånare år 2030⁵ framstår alltmer som realistiskt. Genom Northvolts satsning i Skellefteå ställs vårt pastorat inför en utmaning få har fått uppleva. Den kraftiga inflyttning av personer som rekryterats till de många arbetstillfällen som både batterifabrik och andra nya verksamheter tillsammans med de verksamheter av skilda slag som redan finns i Skellefteå och kommunen som helhet, påverkar hela samhället. Som kyrka, pastorat och församlingar behöver vi förbereda oss för detta och de effekter det kan ge i form av medlemsutveckling och i vår verksamhet.

”Om vi lyckas riktigt bra kan vi vara ungefär 90 000 invånare redan år 2030”

– Skellefteå kommun

I och med att det sker och kommer att ske inflyttning så kommer Skellefteås medelålder att sjunka. Benägenheten att flytta är störst bland unga vuxna vilket kommer generera fler familjer och barn till våra samhällen. För att få plats med alla nya människor behövs det drygt 9000 bostäder.⁶ År 2020 bodde 81,5% av Skellefteås befolkning i någon av kommunens 20 tätorter (vilket innebär ett sammanhängande område med minst 200 invånare där avståndet mellan husen är mindre än 200 meter) och 18,5% på landsbygd.⁷ Cirka 50 % av kommunens befolkning är bosatta i vad som räknas som tätort medan lika många är bosatta i kommunen i övrigt.

5 <https://skelleftea.se/2030/startsidea/tillvaxtscenario> (2022-03-04 kl. 15.10)

6 Ibid.

7 <https://kommunsiffror.scb.se/> (2022-03-18 kl. 10.54)

3.2 Arbete, skola och fritid

Arbetsstillfällena kommer att öka. Kommunens framtidssiffror visar att det kan röra sig om så många som 14 000 nya arbetsstillfällen som kommer skapas i och runt Skellefteå. Nort-hvolts etablering bidrar med många nya arbetsstillfällen. I och med att staden växer och invånarna blir fler så kommer detta också påverka alla delar av vårt samhälle; Skola, vård och omsorg, kollektivtrafik, kommunikationer, handeln osv.⁸ År 2020 hade 83,1% av vår befolkning i åldrarna 20-64 år ett arbete, vilket är högre än rikssnittet.⁹

Skolorna i Skellefteå kommer inte räcka till om 8 år, Skellefteå kommun räknar med att det kommer finnas ca 4000 fler barn och unga här 2030. I dagsläget finns 20 grundskolor, två gymnasieskolor samt två friskolor inom pastoratet. Inom pastoratet finns också 64 förskolor.¹⁰

Det råder ingen brist på idrottsföreningar i Skellefteå, allt från hockey och rodel på vintern till kanot/kajak och discgolf på sommaren. Skellefteå kommun arbetar för att alla barn ska få ta del av ett rikt kulturliv både i och utanför skolan och att det ska finnas många olika aktiviteter att välja på efter skoltid.

För ungdomar i åk 7 och uppåt finns det ett antal fritidsgårdar. I Boliden: Karat, i Jörn: Hörnan, på Morö backe: Loftet, i Byske: Plejset, i Kåge: Holken, på Prästbordet: Västergården och på Anderstorp : Solsidan (som från hösten -21 är inhyrda i Anderstorpkyrkan.)¹¹ Tidigare fanns även Klippan i Bergsbykyrkans lokaler, men den gården valde kommunen att lägga ner.

3.2.1 Turism

Besöksnäringen i Skellefteå haft en mycket bra utveckling och är en miljardindustri. Mellan 2010–2019 ökade de kommersiella gästnätterna med 52% och omsättningen i kommersiella boendeformer med 79%. 2019 var den turistekonomiska omsättningen i Skellefteå 1,209 miljarder, turismen genererade drygt 108 miljoner i totala skatteintäkter och 435 000 kommersiella gästnätter såldes. Pandemin påverkade besöksnäringen allvarligt och en stor volym förlorades. Under 2021 har en rejäl återhämtning skett och Skellefteå har klarat sig bättre än många andra destinationer. De svenska gästnätterna ligger för 2021 på en högre nivå än innan pandemin, vilket också gäller för gästnätter bokade av besökare från andra länder. För Skellefteå är besökande norrmän en viktig grupp för den lokala turistnäringen. När restriktionerna lättar och turisterna börjar hitta tillbaka bedöms utvecklingen 2022 och framåt för besöksnäringen bli positiv. Till detta bidrar tillkomsten av Sara Kulturhus och två nya hotell på destinationen, The Wood Hotel och Jörn Experience Hotel. Därmed ökar också Jörns betydelse som vinterturismsmål.¹²

8 <https://skelleftea.se/2030/start sida/tillvaxtscenari o> (2022-03-18 kl 10.46)

9 <https://kommunsiffror.scb.se/> (2022-03-18 kl 10.54)

10 <https://skelleftea.se/invanare/start sida/barn-och-utbildning> (2022-03-18 kl 10.34)

11 <https://skelleftea.se/invanare/start sida/barn-och-utbildning/fritidsgard-ungdomsgard> (2022-03-18 kl 10.34)

12 Enligt uppgift lämnad av Destination Skellefteå, VD Maria Broman

3.3 Socioekonomiska förhållanden

Inom pastoratets fem församlingar finns det områden med stora kontraster både i ekonomiska förutsättningar, boendeformer, kommunikation och inflyttning. Det finns behov och önskemål av diakonala insatser i form av samtal, minskad ensamhet, utanförskap och att skapa mötesplatser. Strategiskt kan ett diakonalt centrum vara angeläget att överväga.

3.4 Kommunikationer

3.4.1 Större vägar

Skellefteå är knutpunkt för flera större vägar av internationell, nationell och regional betydelse. Europaväg 4 passerar bokstavligen genom staden och knyter samman staden norrut och söderut med övriga Sverige, kontinenten och Barentsområdet. Genom riksväg 95 har Skellefteå förbindelse med Norge och Bodö i norra Norge. Viktiga regionala vägar är bl. a 364, 370 och 372.

3.4.2 Flygplats

Skellefteå Airport är Västerbottens näst största flygplats. Flygplatsen ägs av Skellefteå Kommun och har cirka 300 000 resenärer per år. Flygplatsen erbjuder inrikes reguljärflyg med dagliga avgångar till Arlanda och från juni 2022 utrikes reguljärtrafik varje vecka till Gdansk i Polen. Flygplatsen har också chartertrafik till ett flertal destinationer. Skellefteå blir platsen där den nya trafikflygskolan Green Flight Academy väljer att starta sin verksamhet. Uppemot 100 piloter årligen kommer att utbilda sig till trafikpiloter i Skellefteå.¹³

3.4.3 Järnväg

Sedan 1990 har Skellefteå saknat persontrafik på järnväg. Under senare år har ansträngningar att återetablera persontrafik på järnväg till och från Skellefteå, inte minst av miljöskäl, intensifierats. I fokus för detta står nu det påbörjade projektet att bygga Norrbottenbanan mellan Umeå och Luleå. Stationer inom Skellefteå kommun planeras i Bureå, Skellefteå centrum (där också nytt resecentrum i anslutning till kulturhuset SARA kommer att byggas) stationsläge i Ersmark/Kåge övervägs samt i Byske med närhet till såväl samhället som Byske havsbad. Banan beräknas vara färdigställd till Skellefteå och kunna tas i drift senast 2030.¹⁴

3.4.4 Kollektivtrafik

Det kommunala bolaget Skellefteå Buss sköter den kollektiva trafiken i Skellefteå såväl centrum av staden som stadens ytterområden och även stora delar av kollektivtrafik med buss i kommunen som helhet med de större serviceorterna som viktiga knutpunkter.¹⁵

13 <https://skellefteaairport.se/gron-internationell-trafikflygskola-etablerar-sig-i-skelleftea/> (2022-03-22 kl 15.29)

14 <https://www.trafikverket.se/nara-dig/projekt-i-flera-lan/Norrbottenbanan/fra-gor-och-svar-om-norrbottenbanan/> (2022-03-22 kl 15.29)

15 <https://www.skebuss.se/> (2022-03-22 kl 15.29)

3.5 Risk och sårbarhet samt krisberedskap

Skellefteå kommun har, tillsammans med Skellefteå kraft, Boliden Mineral och länsstyrelsen, gjort en plan för utrymning om ett dammbrott eller en allvarlig kemikalieolycka.¹⁶ Gruvorna och Rönnskärsverken hanterar stora mängder kemikalier som transporteras både på järnväg och på väg som kan innebära påverkan på samhället. Vi har i vårt pastorat stor andel farlig verksamhet enligt EU direktivet. (Sevesoanläggningar som oljehamn, smältverk, anrikningsverk, gruvor, kemikaliedepå och batterifabrik.) Skellefteå pastorat ligger i farozonen vid ett dammbrott, men risken för ett dammbrott är mycket liten.

Skellefteå kommun har en POSOM grupp där pastoratet deltar. Deras uppgift är att ge stöd vid kriser eller händelser, psykiskt och socialt omhändertagande. Aktörer i POSOM är Svenska kyrkan, räddningstjänst, socialtjänst och polis m fl.¹⁷

3.6 Konsekvenser för församlingarnas verksamheter

Skellefteå pastorat med dess fem församlingar utgör ett vidsträckt och mångfacetterat område. Glesbygd, landsbygd, tidigare kommunhuvudorter och numera serviceorter med stark inpendling till staden tillsammans med det utpräglade stads- och tätortsområde som Skellefteå utgör, påverkar och kommer att ha inverkan på den kyrkliga verksamhetens förutsättningar och former inom de fem församlingar som utgör Skellefteå pastorat.

Den expansion och samhällsutveckling som nu sker till följd av etableringen av Northvolts batterifabrik tillsammans med andra investeringar och etableringar kommer att påverka samtliga församlingar inom pastoratet i olika avseenden.

Bostadsbyggandet, som nu sker med stark utveckling inte enbart i Skellefteå utan också i serviceorter inom pastoratet, t ex. Byske och Kåge samt angränsande församlingar, kommer att fortsätta. Det finns också anledning att förvänta sig att den fortgående minskningen av medlemsantal som skett kan komma att påverkas genom stark inflyttning (i vart fall under de närmaste åren). Behovet av och förväntningarna på kyrklig närvaro och engagemang kan komma att växa. Det kräver väl genomtänkta prioriteringar och förberedelser inför den verklighet som väntar och påverkar pastoratets församlingsinstruktion och respektive församlings verksamhetsplanering.

Pendling torde öka inom pastoratets och mellan dess församlingar men även från församlingar och orter i området i övrigt, andra delar av länet och från södra Norrbotten. Pendlingen kan spela roll för hur församlingsverksamheten i olika delar kan planeras och genomföras med hänsyn till såväl vuxnas som barns och unga vuxnas förhållanden.

Inflyttning till pastorat och församlingar kommer att ske från många områden i Sverige och andra länder. Inflyttning och bostadsbyggande kan påverka med vilken frekvens lokaler kan komma att behöva nyttjas. Möjligheter finns till ökad användning av de lokaler som

¹⁶ Skellefteå kommuns handlingsprogram för skydd mot olyckor (2014-05-20)

¹⁷ <https://skelleftea.se/invanare/start sida/omsorg-och-stod/kris-och-olyckor/kommunens-krisberedskap> (2022-03-18 kl 10.57)

redan finns. Samverkan med andra lokalhållare är ett alternativ när behov finns av ytterligare lokaler för längre eller kortare tid.

Skolor och förskolor kommer att byggas ut och i vissa fall också nyetableras på platser och i nya områden. Möjligheter till samverkan och samarbete kan rikta förväntningar på dels att bibehålla och utveckla lokaler som är belägna så att samverkan och samarbete underlättas, dels i att överväga nya lösningar och flexibilitet i befintliga lokaler. Också möjligheter att för viss tid förhyra lokaler kan behöva övervägas.

Diakonala behov kommer att visa sig och öka i omfattning i takt med att befolkningen inom pastoratet växer. Detta påverkar såväl den diakonala verksamhet som bedrivs inom respektive församling som insatser av olika slag som behöver ske oavsett församlingsgränser och -tillhörighet, t ex. Stadsmissionen/Hela Människan. Samarbete mellan församlingar behöver finnas tillsammans med goda och tillräckliga resurser för det diakonala arbetet i den växande staden.

Internationell närvaro och flerspråkighet kommer att bli mer påtaglig och ett självklart inslag i den nya tid som väntar. Detta är både en verksamhets- och lokalfråga. I verksamheterna behöver språklig kompetens finnas att möta människor på andra språk än svenska jämsides med den flerspråkiga verksamhet som redan finns. När det gäller lokaler kan beredskap behövas för att bereda plats för olika former av kyrklig verksamhet och möten på andra språk än svenska och i former som är nya.

Församlingarna kan *möta ensamhet* och minska utanförskap genom att skapa mötesplatser och sammanhang där människor möts bortom upplevda gränser, till exempel mellan olika åldrar, ursprung, åsikter, livssituationer, förutsättningar och förkunskaper.

3.6.1 Barn och unga

I kristen tro intar barnen en särställning och de behöver därför särskilt uppmärksammas i Svenska kyrkans verksamhet.¹⁸ Utifrån vår Barnkonsekvensanalys som ligger till grund för vår församlingsinstruktion finns vissa punkter vi bör ta särskild hänsyn till när vi förlägger verksamhet. Följande punkter är extra viktiga att ta hänsyn till i en lokalförsörjningsplan.

- Geografiska utmaningar/kommunikation, vi har en stor andel barn som inte bor där kollektivtrafik eller möjlighet till skjuts finns. Viktigt att tänka efter hur och när lägger vi vår verksamhet så att den är tillgänglig för så många som möjligt.
- Barn med särskilda behov ska också kunna vistas i våra lokaler och därför är det viktigt att tänka på tillgängligheten och utformningen när vi tänker verksamhet för barn och unga.

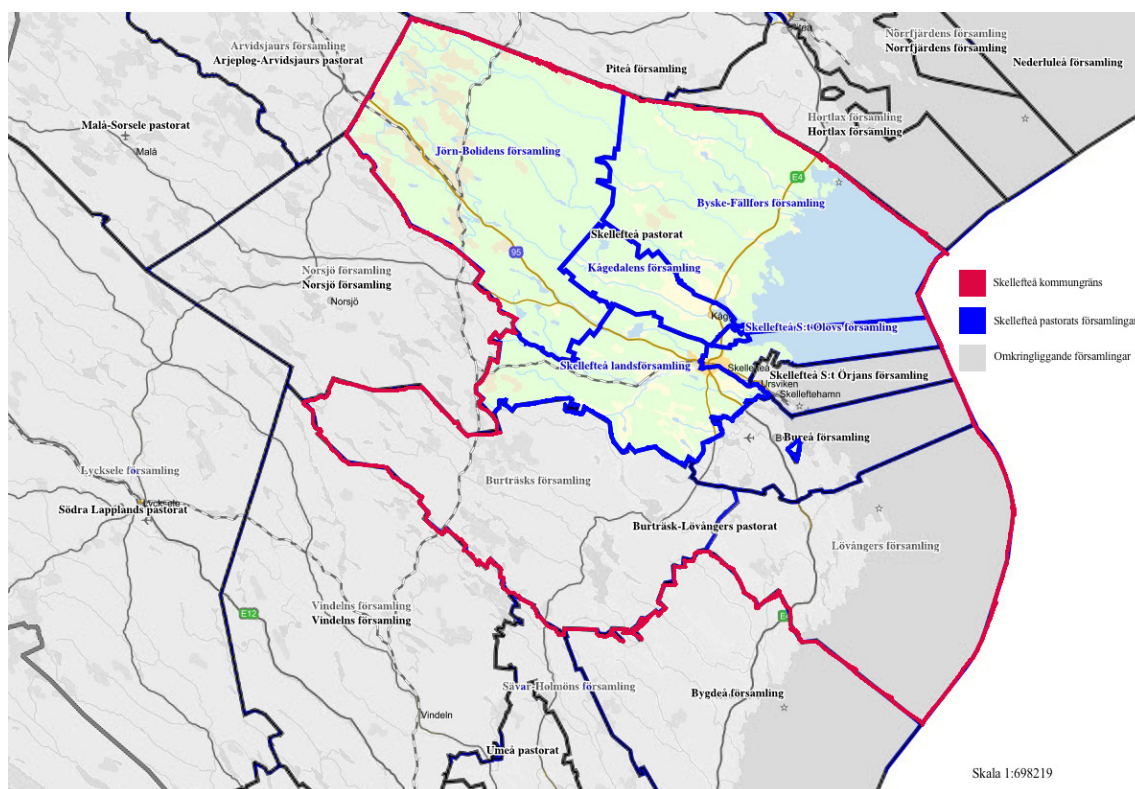
Den ökning av antalet barn och unga 0–18 år som förväntas ske som en följd av stark inflyttning och befolkningsökning kan i stor utsträckning mötas genom de lokaler för kyrklig verksamhet som redan finns. Utrymme för volymökning finns i de allra flesta fall. Delar av barn- och ungdomsverksamheterna kan vara av uppsökande karaktär och verksamhet kan också ske i externa lokaler.

4. Verksamhetens utveckling samt behov av mark, byggnader och anläggningar

I kapitlet sammanfattas planerade verksamhetsförändringar som bedöms påverka behovet av mark, byggnader och anläggningar under perioden 2020-2030. Kapitlet innehåller också en bedömning av lokalbehov utifrån de aktiviteter och volymer som församlingarna planerar för. Bedömningen har gjorts utan hänsyn till befintligt bestånd, för att tydliggöra hur de verkliga behoven ser ut. Uppgifterna om verksamhetens utveckling är hämtade från församlingsinstruktionen, församlingarnas verksamhetsplaner, protokoll och övriga styrdokument samt från arbetsmöten med kyrkoherden och verksamhetsansvariga.

Skellefteå pastorat

Skellefteå pastorat utgör geografiskt cirka 52 % av Skellefteå kommuns samlade yta och innefattar Skellefteå landsförsamling, Skellefteå Sankt Olovs församling, Jörn-Bolidens församling, Kågedalen församling och Byske-Fällfors församling. Kommunens och pastoratets liksom församlingarnas geografiska områden framgår av kartan nedan.

Figur 1. Skellefteå kommun med kyrklig indelning

4.1 Befolknings- och medlemsutveckling

Befolkningen i Skellefteå kommun väntas öka från 72 781 personer vid utgången av 2020 till cirka 90 000 år 2030 d v s ca 1700 personer/år, åtminstone om det befolkningsmål som kommunen ställt upp, nås.¹⁹

Den utveckling som förväntas är, som tidigare framgått, exceptionell och av en omfattning som är unik i Sverige för närvarande. Detta gör att det inte finns uppdaterade prognoser som mer exakt kan förutsäga befolkningsutvecklingen. De kyrkliga prognoserna över befolknings- och medlemsutveckling i pastorat och församlingar har ännu inte tagit höjd för den nu pågående utvecklingen i Skellefteå kommun och regionen.

Befolkningen i Skellefteå pastorat vid utgången av 2020 uppgick till 54 874 och av dessa var 38 052 kyrkomedlemmar, en minskning med 500 medlemmar eller 1,3 % jämfört med året innan (2019).²⁰ Trots den kraftiga befolkningsökning som förväntas kan inte en motsvarande medlemsutveckling emotses utan minskningen av antalet kyrkotillhöriga beräknas fortsätta om än i lägre takt under en period då inflyttning av personer som samtidigt också är medlemmar bidrar till att effekterna av generationsväxling bland kyrkotillhöriga påverkas.

I pastoratets budget 2022 och långtidsbedömning för tiden fram till 2026 baseras bedömningen på antagandet om 1000 inflyttade under ett antal år och av dessa är 390 personer/år kyrkotillhöriga. Eftersom inflyttade kommer från andra delar av landet och att medlemsnivån i riket som helhet är lägre än i Skellefteå, påverkar detta anslutningsgraden. Vidare, eftersom många av de som flyttar in är yngre och i aktiva åldrar bland vilka kyrkotillhörigheten är lägre än bland äldre, samt ett antal årligen inflyttade också kommer från andra kulturer och religioner, blir den samlade effekten av inflyttningen vad gäller kyrkotillhörighet, väsentligt lägre än den generella kyrkotillhörigheten. I figuren Befolknings- och medlemsutveckling nedan visas dels beräknad befolkningsutveckling i Skellefteå kommun fram till 2030²¹, dels den medlemsutveckling pastoratet antagit i sin långtidsbedömning till 2026²², samt den prognos över medlemsutveckling som finns i Svenska kyrkans långtidsbedömning till 2030²³.

I pastoratets långtidsbedömning beräknas medlemsutvecklingen minska med mellan 0 och 1 % per år medan medlemsutvecklingen i Svenska kyrkans långtidsbedömning beräknas ske med 1 – 2% per år.²⁴

19 <https://skelleftea.se/2030/startsidea/tillvaxtscenario> (2022-03-04 kl. 15.10)

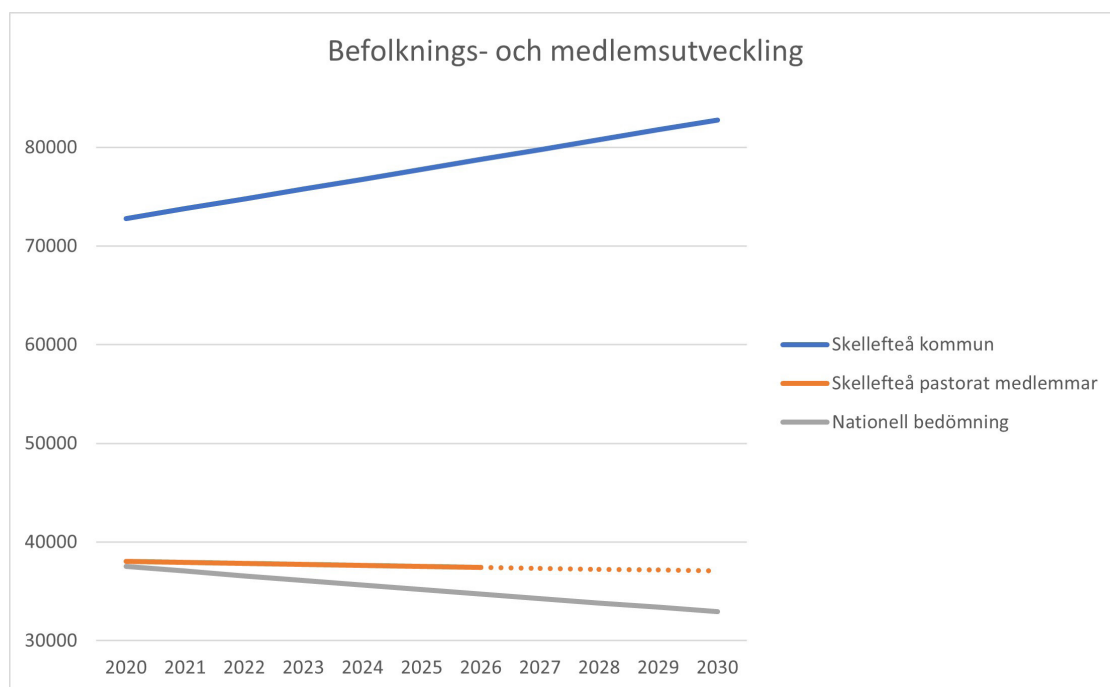
20 Församlingsdata från SCB <http://statistik.svenskakyrkan.se/statistiksidor> (2022-03-18 kl. 11.12)

21 <https://skelleftea.se/2030/startsidea/tillvaxtscenario> (2022-03-04 kl. 15.10)

22 Medlemsscenario 2014-2030 Skellefteå kommun, Kyrkokansliet Uppsala 2022

23 <http://statistik.svenskakyrkan.se/statistiksidor/App/#/prognosrapport> (2022-03-18 kl. 11.35)

24 Uppgifter lämnade av Lars Elveros, kansli- och ekonomichef Skellefteå pastorat, 2021-11-13

Figur 2. Befolknings- och medlemsutveckling 2020-2030

4.2 Ekonomisk utveckling

Minskningen av antalet kyrkotillhöriga i pastoratet väntas inte medföra minskade kyrkoavgiftsintäkter till församlingsverksamheten under perioden 2022 – 2035. Tvärtom visar utvecklingen på en ökning av intäkterna brutto från kyrkoavgiften från 87,2 mnkr 2022 till 102,7 mnkr år 2035. Eftersom pastoratet är nettobetalare i det inomkyrkliga utjämningsystemet påverkas pastoratets kyrkoavgiftsintäkt så att den netto uppgår till 81,7 mnkr 2022 och 87,5 mnkr 2025.²⁵ Pastoratets resultatbudget för åren 2022 – 2026 indikerar att med de förutsättningar som nu är kända kommer församlingsverksamheten att lämna positiva resultat för respektive år vilket möjliggör särskilda satsningar på insatser som bedöms viktiga i relation till den utveckling som kan beräknas ske under perioden. För tiden därefter fram till 2035 är det knappast möjligt att prognostisera en resultatbudget för verksamheten. Däremot kan konstateras att om man antar en årlig kostnadsökning med minst 2 % för löner och andra kostnader, kommer inte den årliga ökningen av kyrkoavgiften under perioden att täcka kostnadsökningarna. Detta indikerar i sin tur att kontinuerliga och årliga effektiviseringar behöver ske.

	Utfall 2019		Prognos 2026	
	Församlings- verksamhet	Begravnings- verksamhet	Församlings- verksamhet	Begravnings- verksamhet
Total intäkt	99,9	36,8	100,4	38,9
Total kostnad	-94,3	-36,8	-99,9	-38,9
Resultat	5,6	0	0,5	0

Tabell 1. Intäkter och kostnader i församlings- och begravningsverksamhet, utfall 2019 vs prognos 2026

Begravningsverksamhetens kostnader väntas öka under perioden men kan beräknas bli täckta genom begravningsavgiften.

4.3 Personal

Under 2019 var antalet årsarbeten i pastoratet 158 (inkl. säsongarbetare). Prognosen för 2026 är 151 årsarbeten (inkl. säsonganställda), men den speciella situation som den pågående expansionen i Skellefteområdet innebär, medför att personalbehovet i verksamheten på längre sikt blir svårt att bedöma. Mycket blir beroende av hur befolknings- och medlemsutveckling blir och den ambition som bedöms angelägen i verksamheten. Med ökad befolkning följer också en ökad påverkan på begravningsverksamhetens resurser. Långsiktigt (2022 – 2026) är budgetförutsättningarna kopplade till en årlig kostnadsutvecklings med 2,0%. Med början under 2022 sker särskilda satsningar inom ramen för två tjänster med syfte att inventera, utreda och föreslå insatser i den kyrkliga verksamheten med relation till nödvändig verksamhetsutveckling med anledning av den befolkningstillväxt som kan förutses.²⁶

Pastoratets administration och viss församlingsgemensam administration är koncentrerad till pastoratskansliet som är inrymt i Sankt Olovsgården, Skellefteå. Församlingsverksamhetens personal i de fem församlingar som ingår i pastoratet har sina arbetsplatser i respektive församling och i anslutning till församlingshem och kyrkor i församlingarna. Detta innebär att personal i församlingsverksamheten är samlade till och i sina uppdrag och utgår från lokaler på 10 platser i pastoratet. Till dessa skall läggas de arbetsplatser som är knutna till samarbetskyrkorna inom pastoratet. En närmare redogörelse för vilka dessa platser och lokaler är lämnas nedan under respektive församling. På motsvarande sätt är begravningsverksamhetens personal fördelad på och lokaliserad till lokaler i anslutning till kyrkogårdarna i de fem församlingarna.

26 <https://internwww.svenskakyrkan.se/default.aspx?id=1575177> (2022-02-14 kl 11.27)

4.4 Församlingsverksamhetens utveckling och behov av mark, byggnader och anläggningar

Kapitlet visar jämförelse mellan församlingarnas behov och bestånd av kyrkobyggnader samt jämförelse mellan församlingarnas behov av bestånd av församlingshem och övriga verksamhetslokaler. Siffrorna som presenteras i tabellformat är hämtade från bokningsprogrammet Medarbetaren 2019. Observera att stapeldiagrammen bygger på uppskattningar eftersom statistikunderlaget för 2019 är bristfälligt.

4.4.1 Skellefteå landsförsamling

Verksamhetens utveckling – kyrkobyggnader

Ett stort antal personer förväntas att flytta in till Skellefteå under de närmaste åren. Utifrån församlingsrådets verksamhetsplanering syns ett tydligt behov av att förstärka både centrum och periferi men att också anpassa och dra ner på antalet lokaler. Med centrum avses Landskyrkan som gudstjänstlokal och även utomhusmiljöerna runt omkring.

Området är Skellefteås vagga och landmärke och ett naturligt centrum i församlingen. Det vi ser vad gäller periferi är också att modellen med nya distriktkyrkor på nya bostadsområden inte längre är lika självklar. Både för att vi inte längre kan bekosta byggnader på samma sätt som förr men också på grund av den större rörlighet människor har i dag. Många nyinflyttade kommer också att bo i byar där bönhus och missionsföreningar blir än viktigare samarbetspartners.

Den ökande inflyttningen till Skellefteå innebär också att vissa områden växer befolkningsmässigt, tex området runt Sunnanå/Falkträsket där pastoratet redan genomfört en lokalmässig förändring genom skapandet av Söderkyrkan som ligger mitt i detta område. Den är en samarbetskyrka där lokalen ägs av pastoratet men med personal från både pastoratet och EFS. Verksamheten bedrivs i den tidigare Sunnanåkyrkan som bytt namn till Söderkyrkan och också medfört att den lokal som EFS äger, Sörbölekyrkan, är övertalig.

Inflyttningen har också inneburit en större ekumenisk utmaning. Utifrån detta har ett samarbete med katolska kyrkan som tillsammans med flytt av Sjungande dalens skola lett till att katolska kyrkan övertagit Sjungande dalens kyrka 2021.

Under de senaste åren har både antalet sammankomster och deltagare i våra lokaler minskat. Vi ser det därför rimligt att ha gjort ovanstående minskning av lokaler. Samtidigt står vi i Skellefteå med omnejd i en situation med stark inflyttning där det kan bli aktuellt att förstärka verksamhet i de mest expansiva delarna av församlingen.

Lokalbehov kyrkobyggnader

I Skellefteå landsförsamling finns 5 kyrkolokaler, Landskyrkan, Anderstorp, Söderkyrkan, Mobackenkyrkan och Gravkapellet. En vanlig söndag fyller vi inte kyrkorna utan kunde klara oss med mindre lokaler.

I Landskyrkan firas huvudgudstjänst och kyrkliga handlingar varje vecka. Även om deltagarantalen generellt på gudstjänster har minskat så behövs Landskyrkans storlek några gånger per år vid de större kyrkhelgerna.

Landskyrkan är pastoratets äldsta och största kyrka med anor från slutet av 1400-talet. Den är också ett av stadens landmärken och har stor betydelse även utanför begreppet gudstjänstlokal. Genom sin storlek används den ofta till konserter, skolavslutningar och andra evenemang som tar alla sittplatser i anspråk.

Söderkyrkan har en relativt liten kyrkolokal som redan nu fylls till bredden vid t ex familjegudstjänster. *Mobackenkyrkan*, som är en samlarbetskyrka där föreningen äger lokalen, har utöver sin ordinarie verksamhet också en lång tradition av sommarmöten som EFS bedriver. Under sommartid kan därför kyrkan vara fullsatt. *Anderstorp* har en relativt liten gudstjänstfirande församling och har sällan behov av alla sittplatser.

De tre sistnämnda kyrkorna är sammanbyggda med verksamhetslokalernas varför även kyrkolokalen oftare används i vardaglig verksamhet.

I Landsförsamlingens *gravkapell* hålls huvuddelen av våra begravningsgudstjänster även om byggnaden är kostnadsförd under begravningsverksamheten.

Vi kan konstatera att vid de flesta tillfällen har vi större lokaler än vi nyttjar men att denna överkapacitet i de flesta fall behövs tillräckligt många gånger per år för att kunna motiveras.

Kyrka: Landskyrkan			
Antal sittplatser: 642			
Typ av aktivitet	Antal tillfällen	Antal besökare	Snitt
Gudstjänst/högmässa	67	5956	89
Veckomässa	56	987	18
Övr. gudstj. ex musik	25	3061	122
Dopgudstjänst	31	928	30
Vigselgudstjänst	33	2472	75
Begravningsgudstjänst	28	1572	56
Konfirmationsgudstjänst	2	399	199
Summa	242	15375	64

Tabell 2. Sittplatser och aktivitet i Landskyrkan

Kyrka: Skellefteå landsförsamlings gravkapell			
Antal sittplatser: 70			
Typ av aktivitet	Antal tillfällen	Antal besökare	Snitt
Gudstjänst/högmässa			
Veckomässa			
Övr. gudstj. ex musik			
Dopgudstjänst			
Vigselgudstjänst			
Begravningsgudstjänst	138	4098	30
Konfirmationsgudstjänst			
Summa	138 (varav 26 borgerliga)	4098	30

Tabell 3. Sittplatser och aktivitet i Skellefteå landsförsamlings gravkapell

Detta är uppskattade siffror utifrån att statistikunderlaget är ytterst bristfälligt för 2019. Landskyrkan besöks dagligen av många som bara sitter en stund, tänder ett ljus eller nyttjar toaletten, dessa besök uppskattas till ca 20 per dag i snitt.

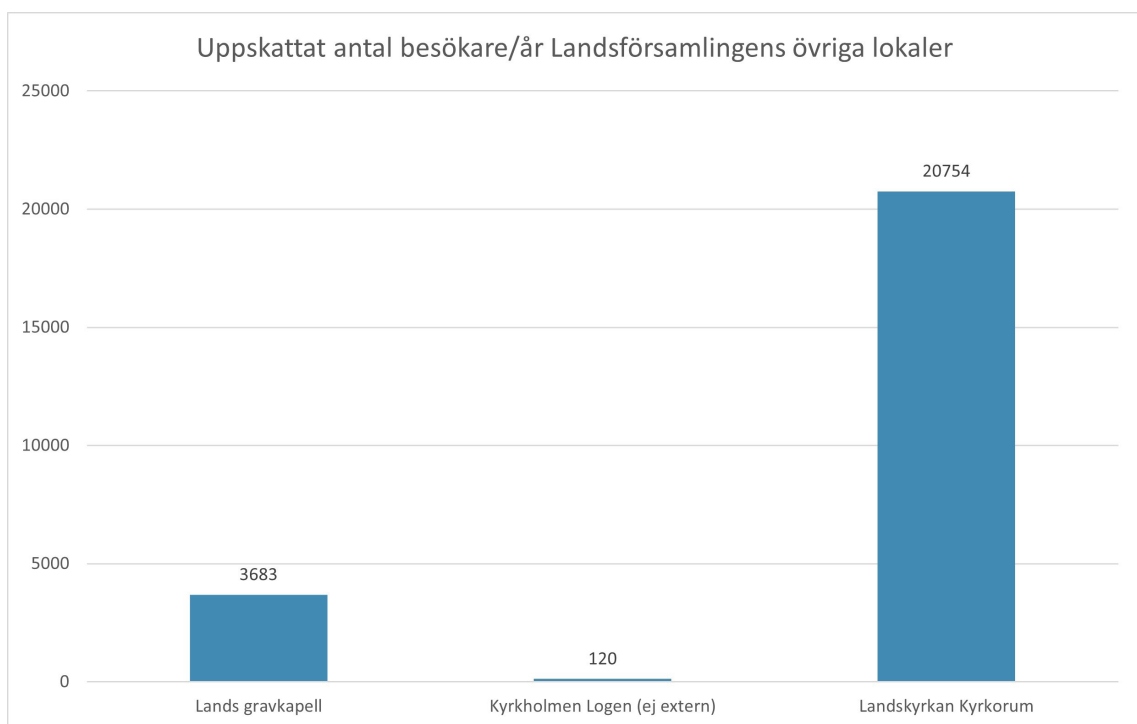

Diagram 1. Uppskattat antal besökare per år, Skellefteå landsförsamlings kapell, Kyrkholmen och Landskyrkans kyrkorum

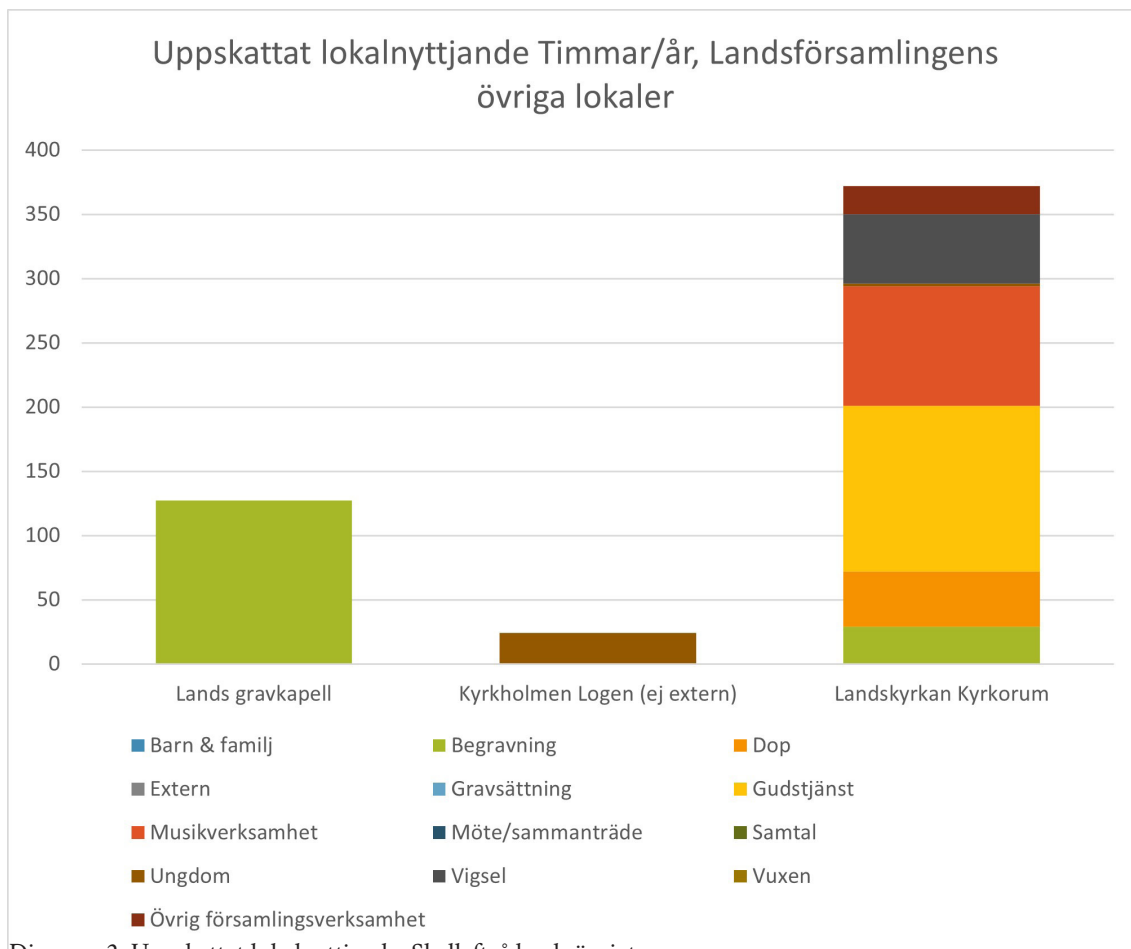

Diagram 2. Uppskattat lokalnyttjande, Skellefteå lands övrigt

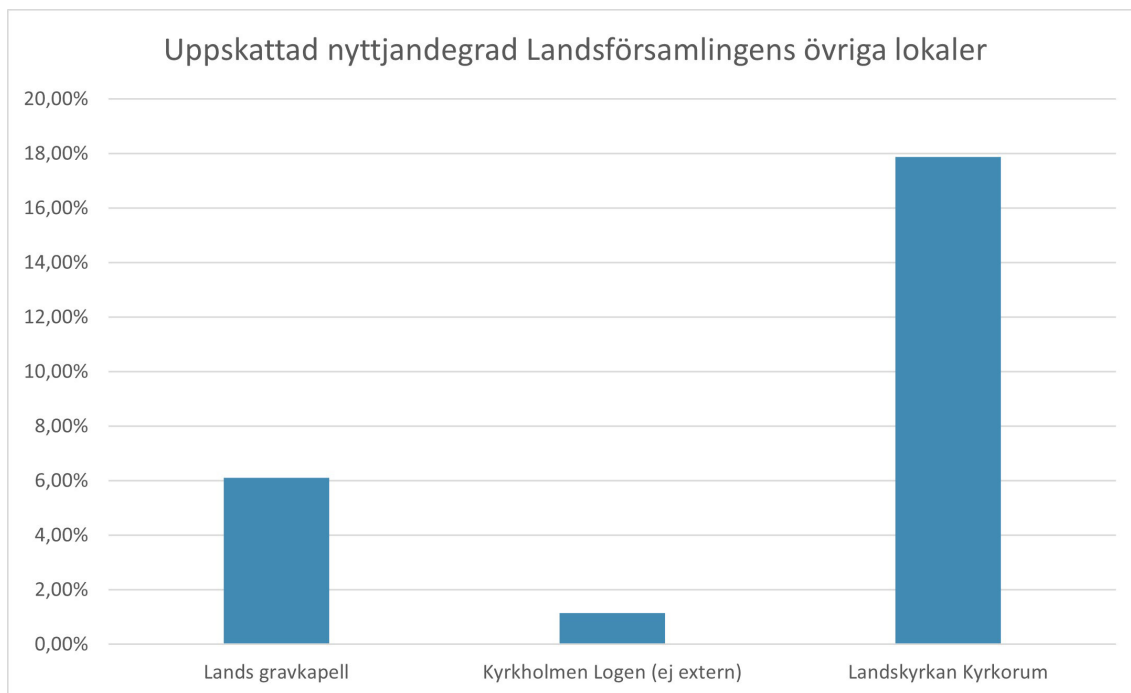

Diagram 2. Uppskattadnyttjandegrad, Skellefteå lands övrigt

Detta är uppskattade siffror utifrån att statistikunderlaget är ytterst bristfälligt för 2019.

Bönhus/Lokaler inom Skellefteå landsförsamling där det firas gudstjänst

Bönhus/lokal där det firas gudstjänst	Kort förklaring
Bodan	Någon enstaka gudstjänst att firas i lokalen framöver, kommer troligen inte att skicka in redovisning för att få bidrag
Boviken	Driftbidrag betalas till bönhusförening
Långviken	Byagård, brukar skicka in redovisning och få bidrag
Medle	Driftbidrag betalas till bönhusförening
Myckle	Driftbidrag betalas till EFS-förening
Ragvaldsträsk	Driftbidrag betalas till bönhusförening
Rismyrliden	Annan lokal, firar ca 6-7 gtj under sommaren, söker inte bidrag
Skråmträsk	Driftbidrag betalas till bönhusförening
Stortjärn (ink. Gärdsmark)	Driftbidrag betalas till EFS-förening
Tjärn	Driftbidrag betalas till bönhusförening
Varuträsk	Byagård, söker inte bidrag från församlingen

Tabell 4. Bönhus Skellefteå lands

Allmänna förutsättningar för bidrag – Drifts-, underhåll- och investeringsbidrag ges för verksamheter och lokaler som ägs av bönhus- eller EFS föreningar och som huvudsakligen används till kyrklig verksamhet. Den kyrkliga verksamheten ska bedrivas i Skellefteå pastorat eller EFS regi. Antalet kyrkliga sammankomster, med detta menas offentlig gudstjänst och verksamhet, ska vara minst 10 stycken per år för att bidrag till drift och investeringar ska utgå.

Gällande byarnas verksamhet ser det ut ungefär så här för 2019: 334 tillfällen med 11398 besökare, av totalt 9 bönhus som rapporterat in verksamhet. Uppdelat är det 214 gudstjänster/träffar med 7903 besökare och 120 grupptillfällen (miniorer etc) med 3495 besökare.

Verksamhetens utveckling – församlingshem och verksamhetslokaler

Verksamhetsplaneringen visar på ökat användande av kyrkorummen. Både genom att tydligare knyta all grundläggande verksamhet mot gudstjänsten, att ha gruppverksamheter i kyrkorummet och att bygga en lekkyrka i Landskyrkan. Vi har två nya och stora skolor i direkt närhet till församlingsgården vars lokaler kommer att räcka till genom större användande av kyrkorummet. Inte minst Engelska skolan signalerar ett stort intresse för framtida samarbete och då gärna i kyrkorummet.

Vi vill också öka möjligheten att arbeta över pastoratets församlingsgränser och utifrån det göra gemensamma verksamheter som i förlängningen kan minska lokalbehoven.

Lokalbehov – församlingshem och övriga verksamhetslokaler

Skelleteå landsförsamling har en församlingsgård som ligger på Prästbordet, ett hus som nyttjas av alla åldrar. Från de minsta barnen i babygung till fritidsgård för äldre, dopkaffe, samkväm, minnesstunder och bröllopsfester. Där finns också körer och ungdomsgrupper, expedition, konfirmander. Omgivningen runt församlingsgården, Kyrkholmen och älven är ett område där många samlas året runt för rekreation, skidåkning, sport och motion.

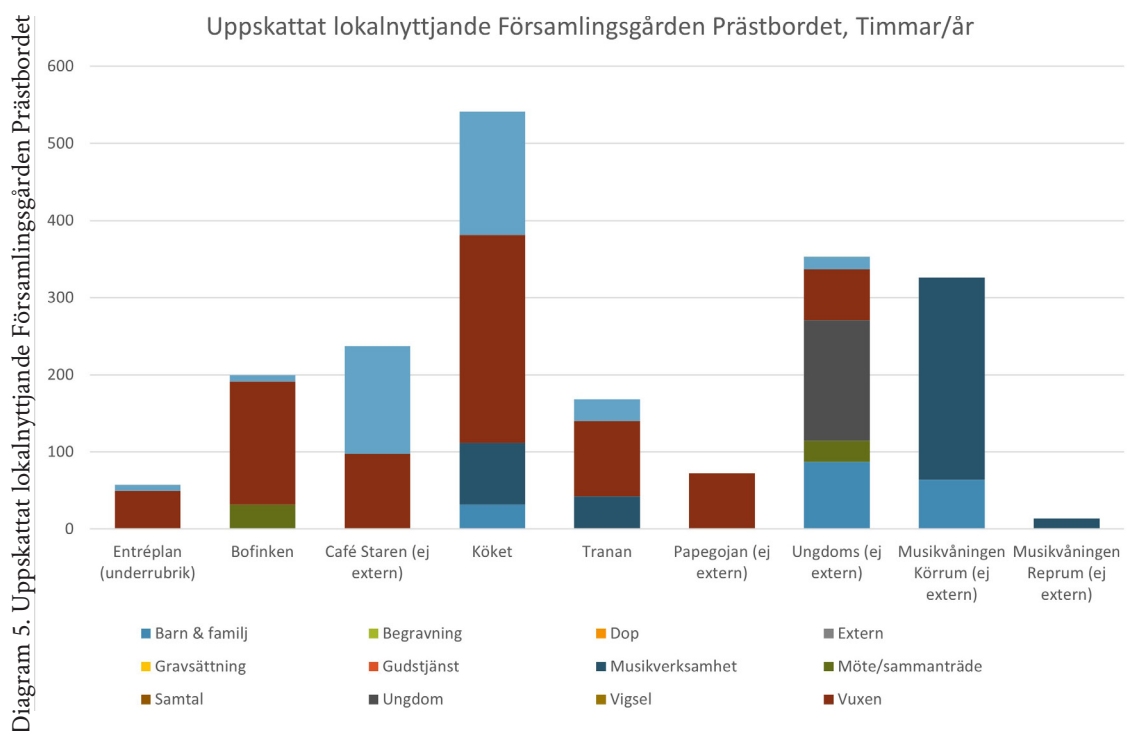
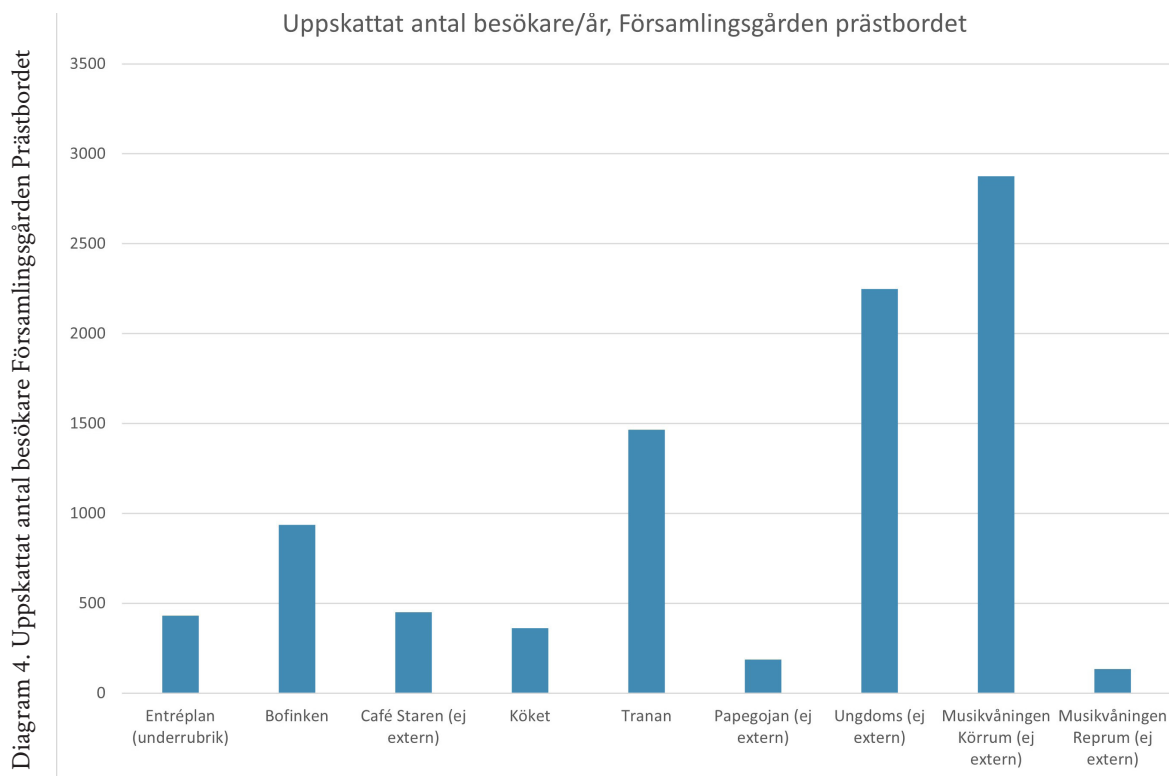
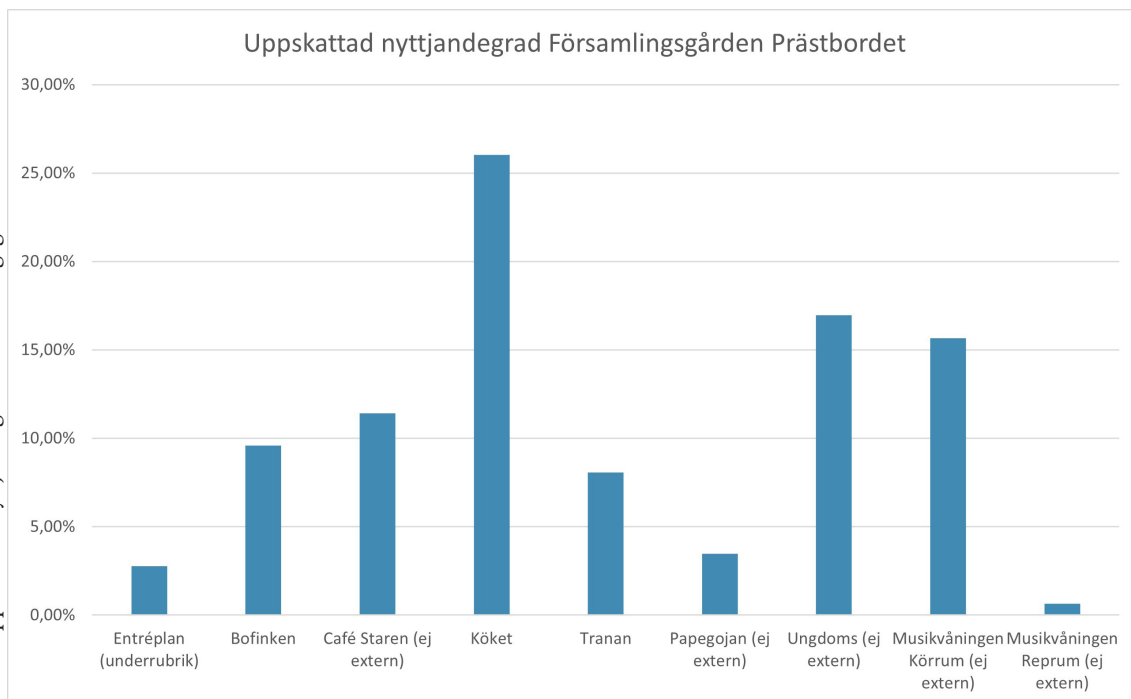

Diagram 6. Uppskattad nyttjandegrad Församlingsgården Prästbordet

Anderstorps kyrka sitter ihop med verksamhetslokalerna och där bedrivs också verksamhet för alla åldrar, körer, öppna förskolan osv. I dagsläget hyr vi också ut delar av lokalerna till kommunen för att bedriva fritidsgård för unga, då kommunens lokaler i är under renovering. I Anderstorps kyrka finns numera en stor altan på baksidan för att erbjuda en mötesplats för alla åldersgrupper för att ta vara på den fina utemiljö som omger kyrkan.

Kyrka: Anderstorps kyrka			
Antal sittplatser: 122			
Typ av aktivitet	Antal tillfällen	Antal besökare	Snitt
Gudstjänst/högmässa	50	1561	32
Veckomässa	46	230	5
Övr. gudstj. ex musik	71	427	7
Dopgudstjänst	12	69	6
Vigselgudstjänst	4	0	0
Begravningsgudstjänst	2	53	27
Konfirmationsgudstjänst			
Summa	185	2525	77

Tabell 5. Aktivitet Anderstorps kyrka

Diagram 7. Uppskattat antal besökare Anderstorps kyrka

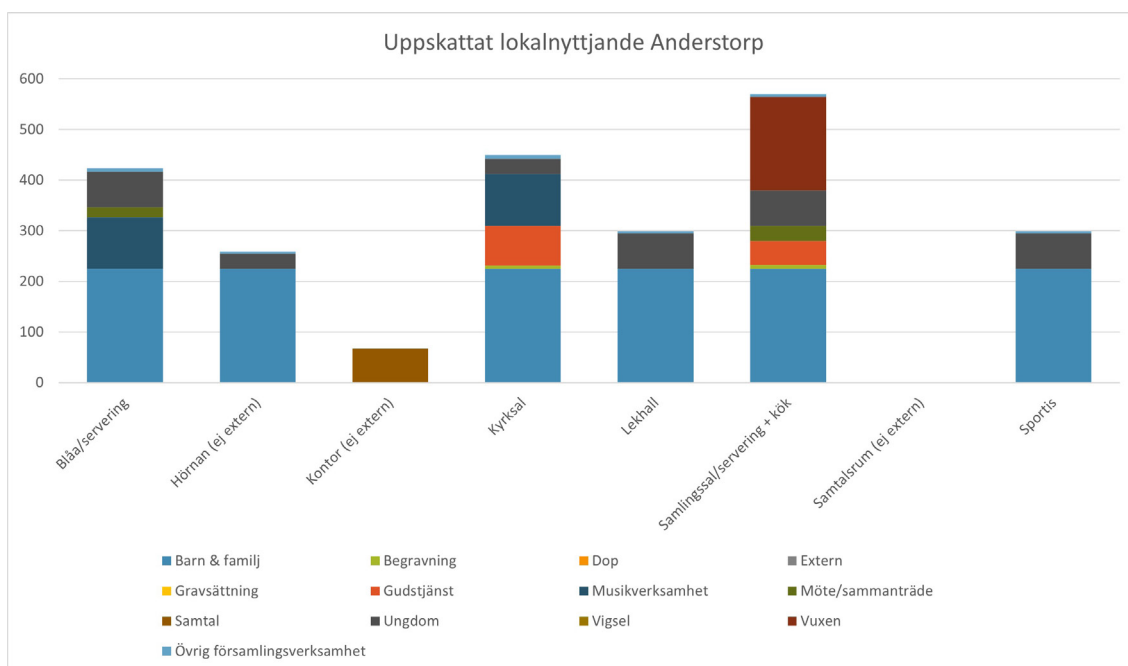
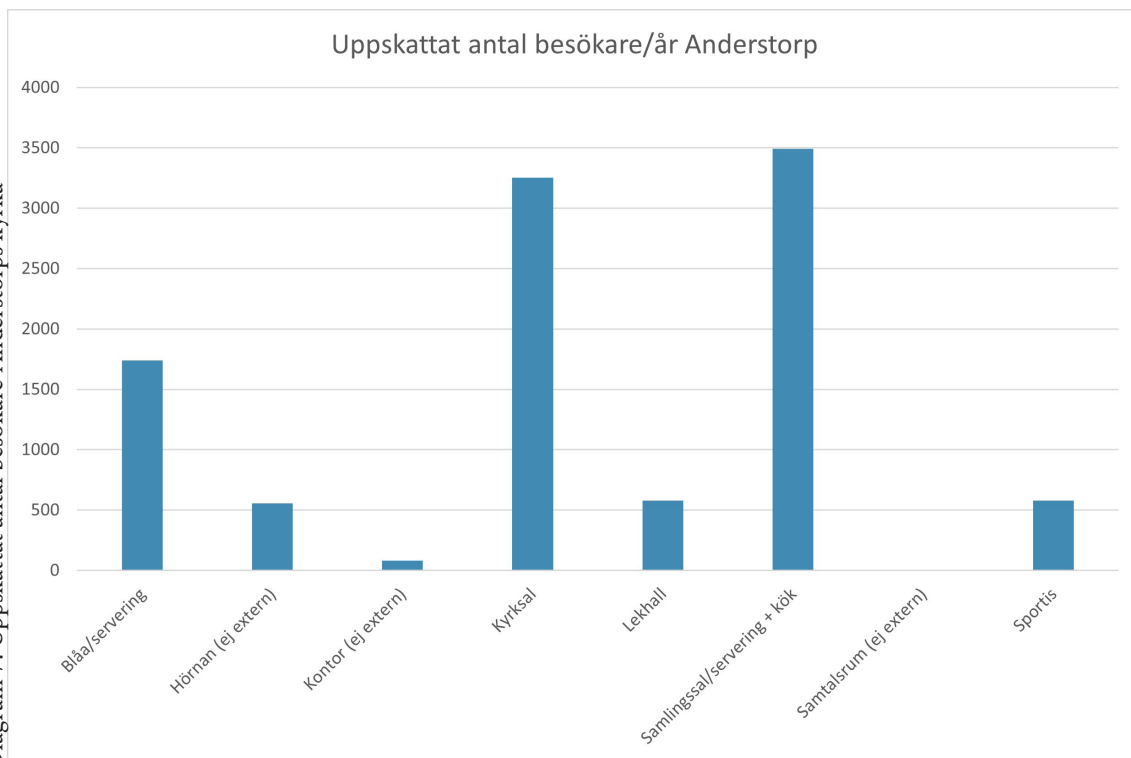

Diagram 8. Uppskattat antal lokalnyttjande Anderstorps kyrka

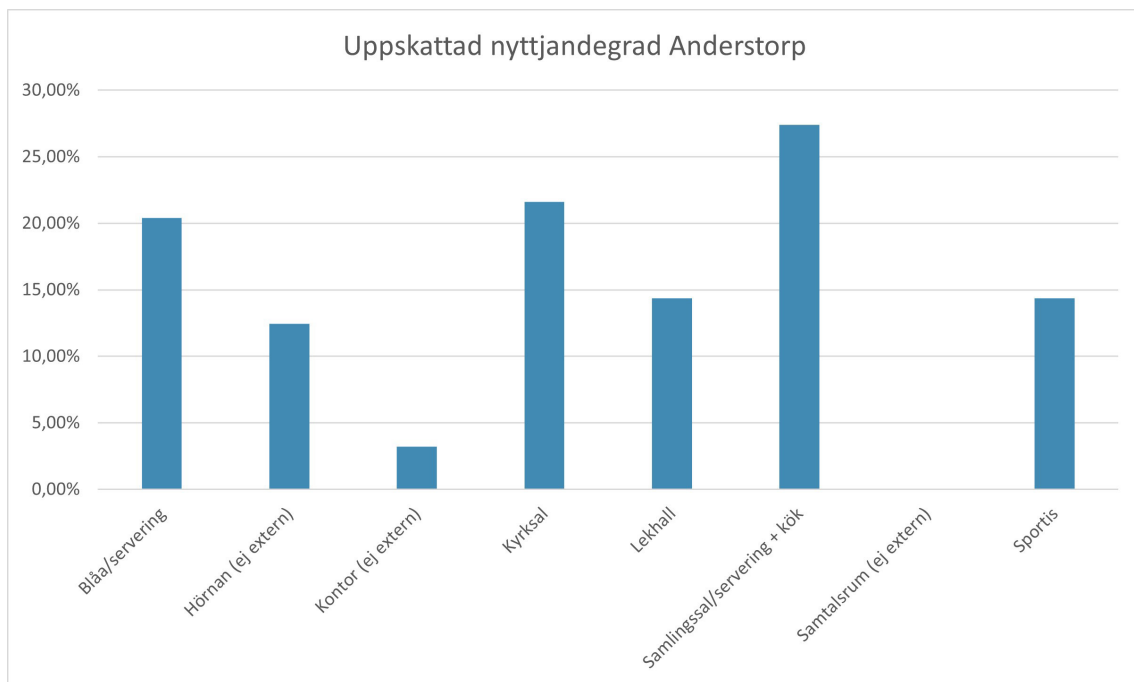

Diagram 9. Uppskattad nyttjandegrad Anderstorps kyrka

Söderkyrkans verksamhet på Sunnanå är under uppbyggnad men har redan nu många verksamheter i gång.

Kyrka: Söderkyrkan			
Antal sittplatser: 70			
Typ av aktivitet	Antal tillfällen	Antal besökare	Snitt
Gudstjänst/högmässa	5	155	31
Veckomässa			
Övr. gudstj. ex musik			
Dopgudstjänst	10	79	8
Vigselgudstjänst			
Begravningsgudstjänst	5	327	65
Konfirmationsgudstjänst			
Summa	20	561	28

Tabell 6. Aktivitet Söderkyrkan

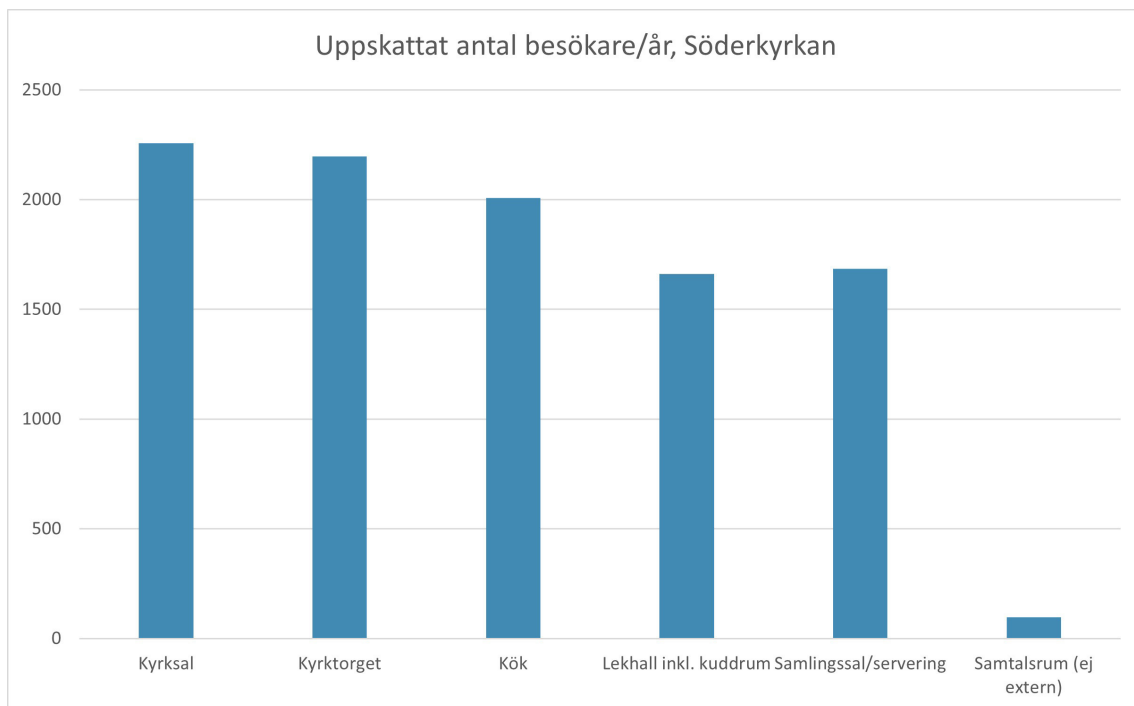

Diagram 10. Uppskattat antal besökare Söderkyrkan

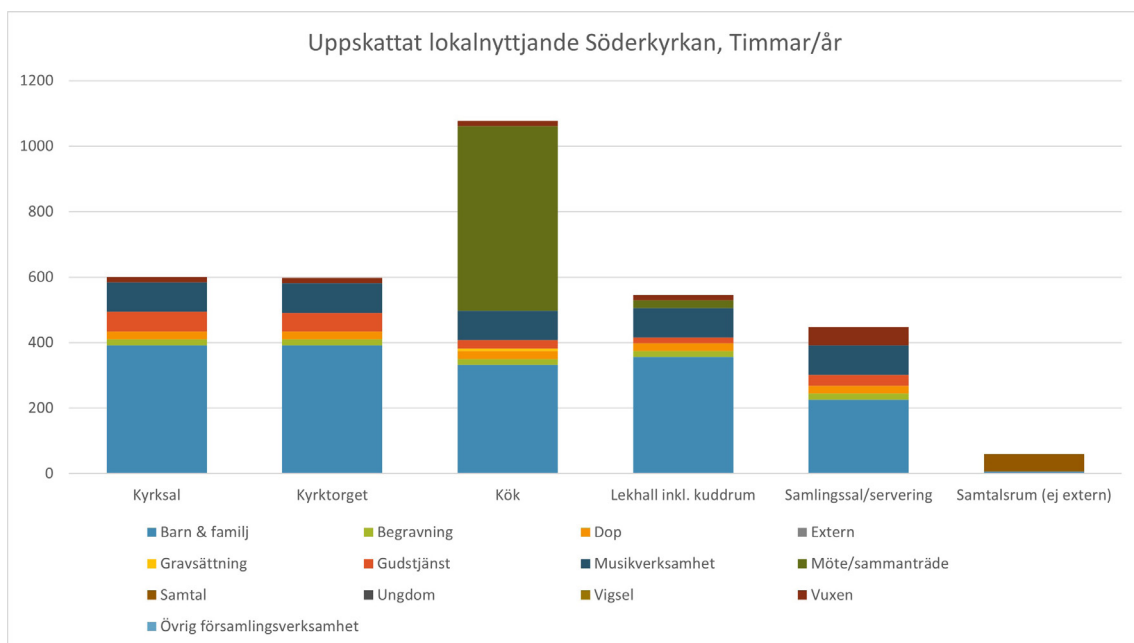
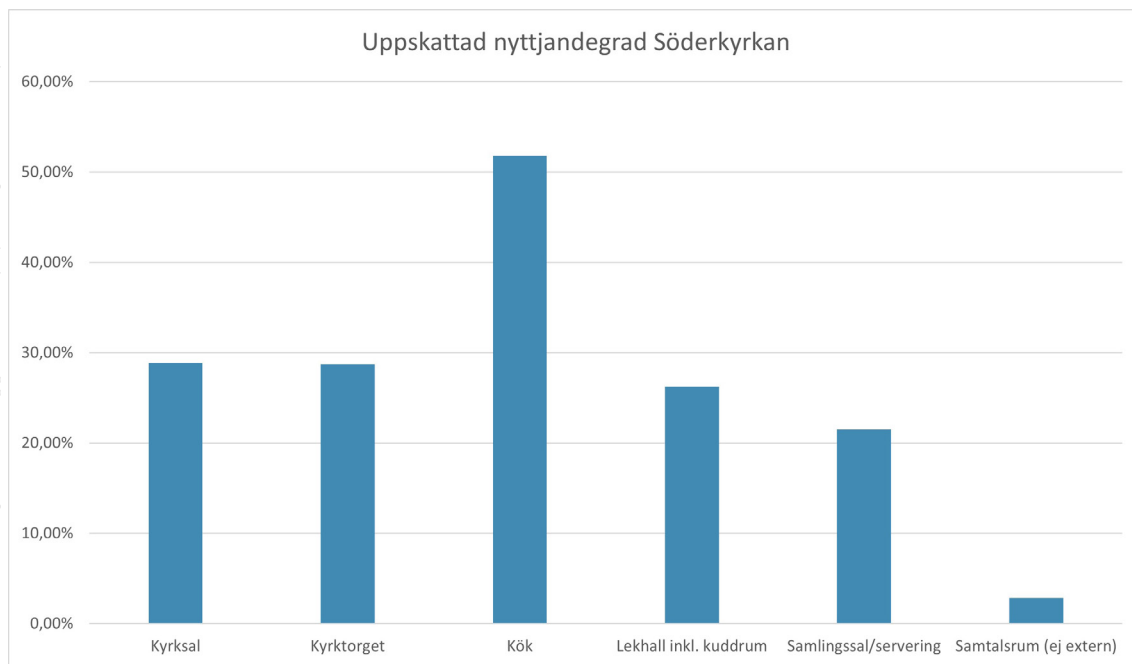

Diagram 11. Uppskattat lokalnyttjande Söderkyrkan

Diagram 12. Uppskattad nyttjandegrad Söderkyrkan

Detta är uppskattade siffror utifrån att statistikunderlaget är ytterst bristfälligt för 2019

Inom församlingen bedrivs även verksamhet i Mobackenkyrkan och i ett antal bönhus som dock ej ägs av pastoratet men erhåller ekonomiskt stöd från pastoratet och i viss mån även personal från församlingen.

Kyrka: Mobackenkyrkan			
Antal sittplatser: 192			
Typ av aktivitet	Antal tillfällen	Antal besökare	Snitt
Gudstjänst/högmässa	86	5644	66
Veckomässa	4	273	68
Övr. gudstj. ex musik			
Dopgudstjänst	5	56	11
Vigselgudstjänst			
Begravningsgudstjänst	4	351	88
Konfirmationsgudstjänst			
Summa	99	6324	64

Tabell 7. Aktivitet Mobackenkyrkan

Statistiken som nu följer är från 2019 och gäller övrig verksamhet i församlingens lokaler:

- Barnkörer 9 st. Sammanlagt antal medlemmar 116
- Ungdomskörer 1 st. Sammanlagt antal medlemmar 11
- Vuxenkörer 2 st. Sammanlagt antal medlemmar 31
- Musikgrupper 1st. Sammanlagt antal medlemmar 3
- Gruppverksamhet i åldrarna 0-19 år i olika lokaler (t.ex. Babygung, Miniorer, Ungdomsgrupp): Sammanlagt antal medlemmar 147.
- Besök i öppen barn- och ungdomsverksamhet 0-25 år (t.ex. Öppen förskola, jul- och påskvandringar: Sammanlagt antal medlemmar 3166
- Besök av vuxna i Öppna förskolan: Sammanlagt antal medlemmar 1215.
- Konfirmandgrupper 2. Sammanlagt antal medlemmar 38 använder olika lokaler utifrån behov och storlek på grupperna:
- Bibelgrupper/Samtalsgrupper 1 st. Sammanlagt antal medlemmar 5
- Sorgegrupper 3 st. Sammanlagt antal medlemmar 19.
- Övriga grupper 2. sammanlagt antal medlemmar 55.
- Öppen verksamhet med kulturellt innehåll 83 st. Sammanlagt antal deltagare 3589.
- Öppen gemenskapsverksamhet 8594 besökare.

4.4.2 Byske-Fällfors församling

Verksamhetens utveckling – kyrkobyggnader

Byske Fällfors församling har tre kyrkor, *Byske kyrka*, *Fällfors kyrka*, *Finnträsk kyrka* och församlingen har även tillgång till *Solviks kapell* för gudstjänster och dop. Huvudgudstjänst firas i Byske kyrka varannan söndag från skärtorsdag till trettondedag jul, var fjärde söndag firas huvudgudstjänst i Fällfors kyrka och Solviks kapell. Finnträsk kyrka används vissa söndagar för gudstjänster. I Solviks kapell firas vardagsmässor varannan vecka under terminerna.

De tre kyrkorna nyttjas även för konserter med våra körer och andra musikevenemang samt guidning av kyrkorummet.

Under tiden från trettondedag jul fram till påsk stängs kyrkorna för gudstjänster och kyrkliga handlingar. Detta görs av ekonomiska skäl pga hög kostnad för uppvärmning. Under den tiden firas huvudgudstjänst i Broselsgården och Forsgården (Finnträsk och Fällfors kan öppnas om förfrågan om dop eller begravning kommer).

Byske norra gravkapell är ingen kyrkobyggnad men där hålls huvuddelen av våra begravningsgudstjänster.

Inom församlingen firas även gudstjänster i ett antal *bönhus* som inte ägs av pastoratet men de kan få ekonomiskt stöd baserat på hur mycket verksamheter som bedrivs.

Lokalbehov kyrkobyggnader

Med utgångspunkt från församlingens prognos av bedömningen av antalet sammankomster och antal besökare i snitt, skulle församlingen endast behöva en kyrka som rymmer 50 personer. Det kan jämföras med kyrkobyggnadernas totala kapacitet, som är 910 personer.

Detta är teoretiska beräkningar som inte tar hänsyn till alla påverkansfaktorer. Vi har en församlingsinstruktion och verksamhetsplan som uttrycker hur vi vill arbeta med den grundläggande uppgiften, där ett varierat gudstjänstliv prioriteras.

Det finns vissa tillfällen då alla sittplatser i Byske kyrka nyttjas, så som vid skolavslutningar och konserter.

Under 2021 inleddes skrivandet av ett långsiktigt samarbetsavtal med Solviks folkhögskola om nyttjande av Solviks kapell för gudstjänster, dop och andakter, vilket ger tillgång till en lokal utan fasta kostnader för drift och underhåll.

Siffrorna kan inte användas som statistik på antalet gudstjänster i församlingen då flera av kyrkorna kallställs under vintern och gudstjänsterna hålls i församlingshemmen. Siffrorna visar endast hur respektive kyrkorum nyttjats:

Kyrka: Byske kyrka			
Antal sittplatser: 450			
Typ av aktivitet	Antal tillfällen	Antal besökare	Snitt
Gudstjänst/högmässa	20	1475	74
Veckomässa			
Övr. gudstj. ex musik	11	1015	92
Dopgudstjänst	3	110	37
Vigselgudstjänst	3	144	48
Begravningsgudstjänst	6	328	55
Konfirmationsgudstjänst			
Summa	43	3072	71

Tabell 8. Aktivitet Byske kyrka

Kyrka: Fällfors kyrka			
Antal sittplatser: 300			
Typ av aktivitet	Antal tillfällen	Antal besökare	Snitt
Gudstjänst/högmässa	12	260	22
Veckomässa			
Övr. gudstj. ex musik	2	75	38
Dopgudstjänst	1	19	19
Vigselgudstjänst	1	87	87
Begravningsgudstjänst	3	193	64
Konfirmationsgudstjänst			
Summa	19	634	33

Tabell 9. Aktivitet Fällfors kyrka

Kyrka: Finnträsk kyrka			
Antal sittplatser: 80			
Typ av aktivitet	Antal tillfällen	Antal besökare	Snitt
Gudstjänst/högmässa	4	149	37
Veckomässa			
Övr. gudstj. ex musik	3	163	54
Dopgudstjänst	2	52	26
Vigselgudstjänst	1	48	48
Begravningsgudstjänst	1	34	34
Konfirmationsgudstjänst			
Summa	11	446	41

Tabell 10. Aktivitet Finnträsk kyrka

Kyrka: Solviks kapell			
Antal sittplatser: 80			
Typ av aktivitet	Antal tillfällen	Antal besökare	Snitt
Gudstjänst/högmässa	16	348	22
Veckomässa			
Övr. gudstj. ex musik			
Dopgudstjänst	1	39	39
Vigselgudstjänst			
Begravningsgudstjänst			
Konfirmationsgudstjänst			
Summa	17	387	23

Tabell 11. Aktivitet Solviks kapell

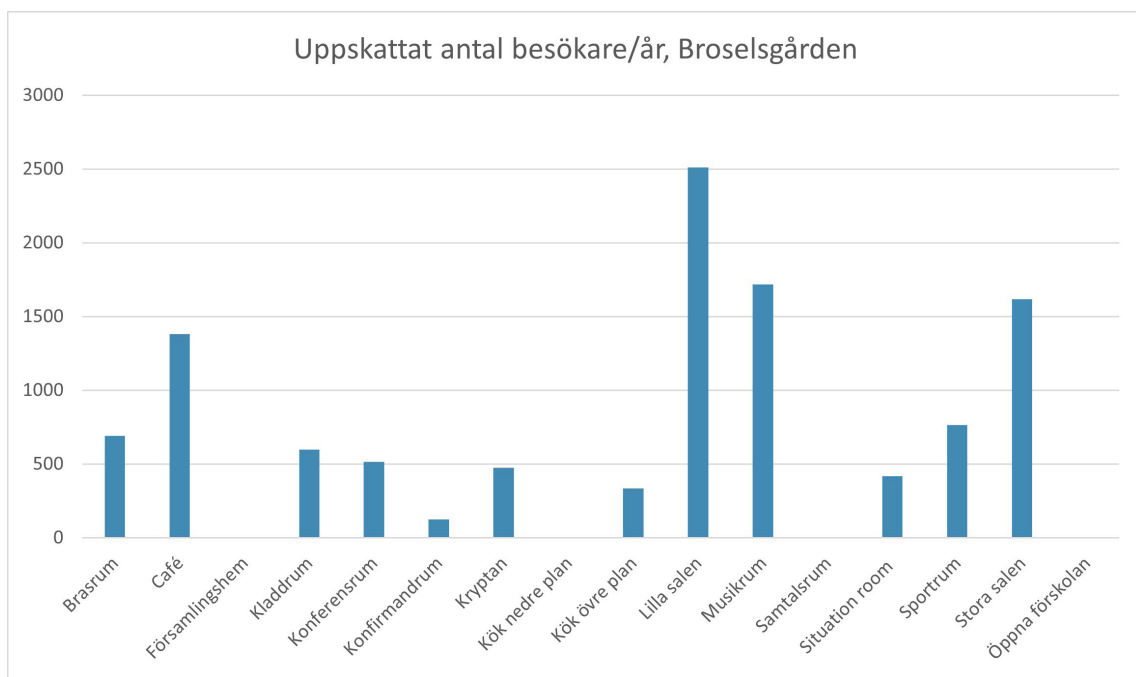

Diagram 13. Uppskattat antal besökare Broselsgården

Diagram 14. Uppskattat antal besökare/år, Byske-Fällfors övriga lokaler

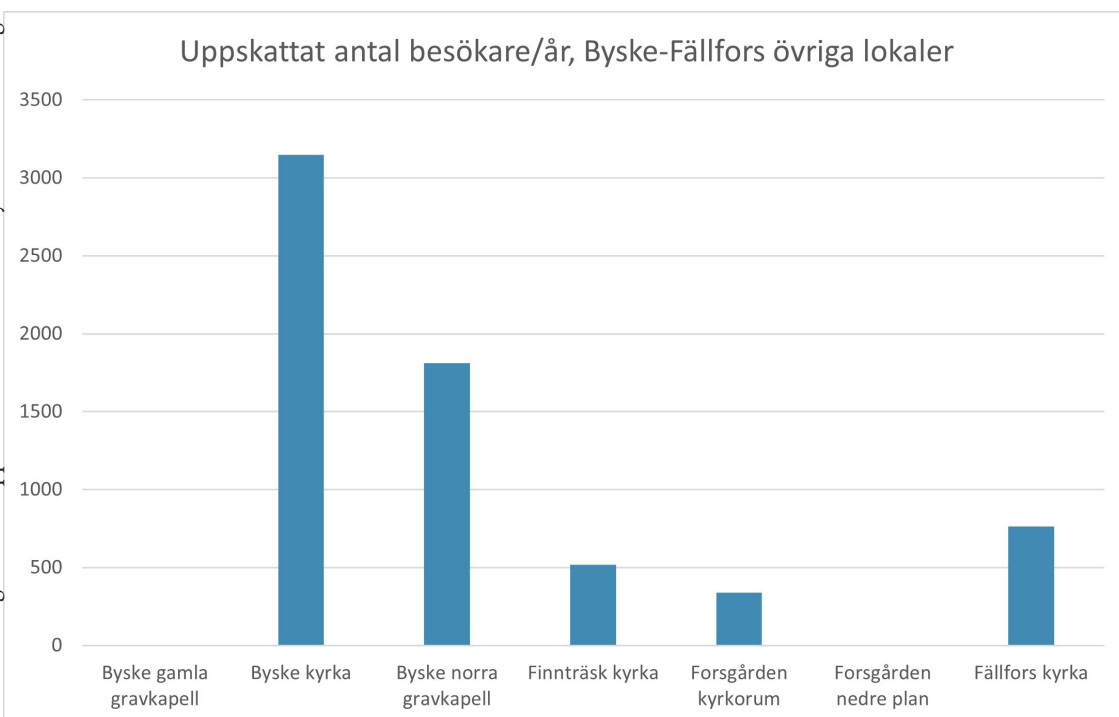

Diagram 15. Uppskattat lokalnyttjande Broselsgården, Timmar/år

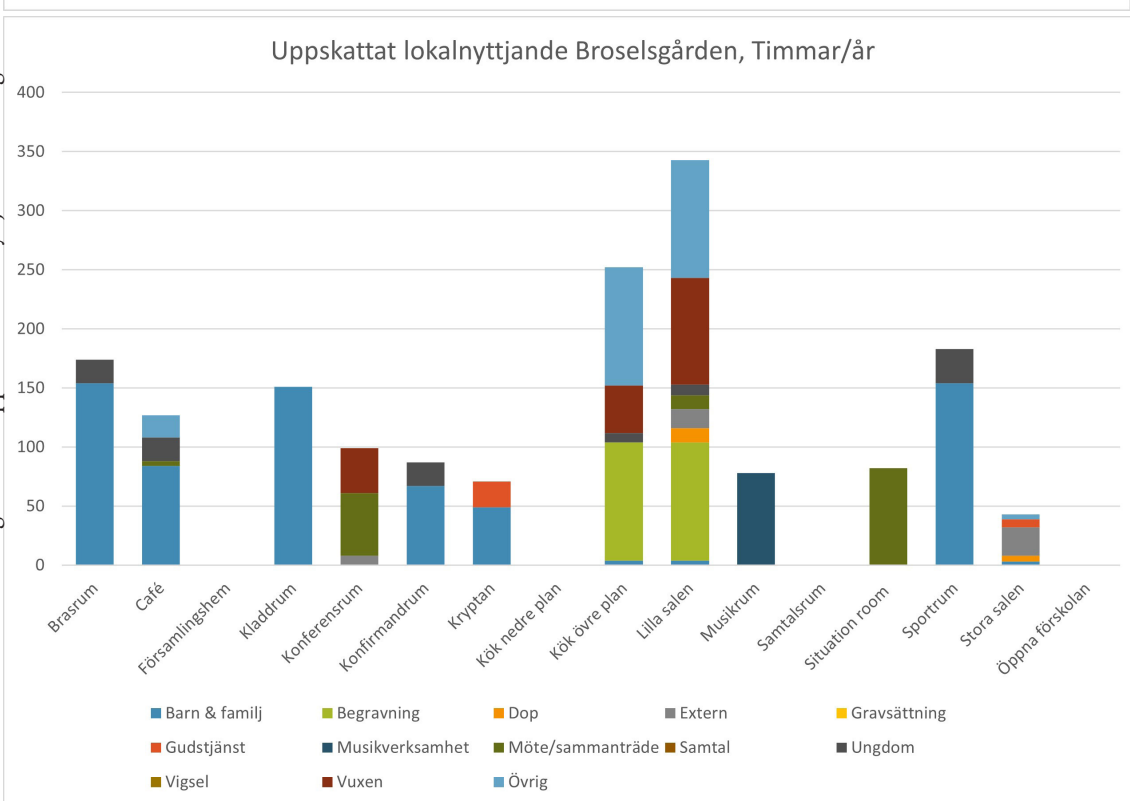

Diagram 16. Uppskattat lokalnyttjande Byse-Fällfors

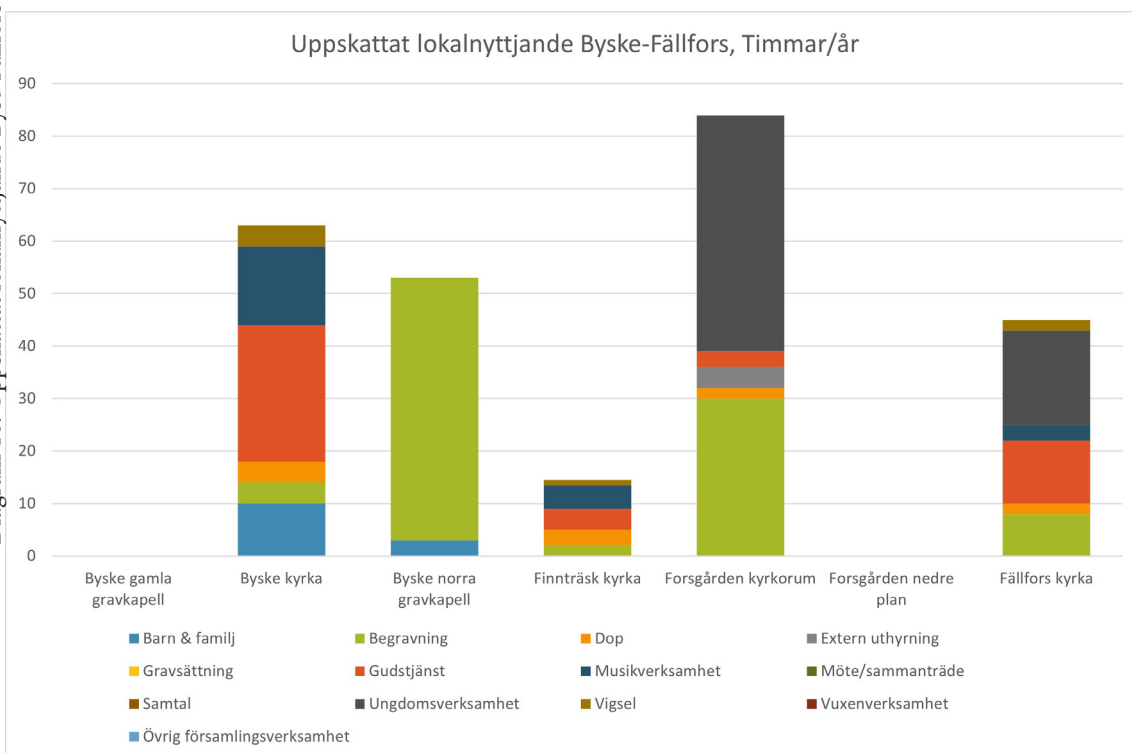
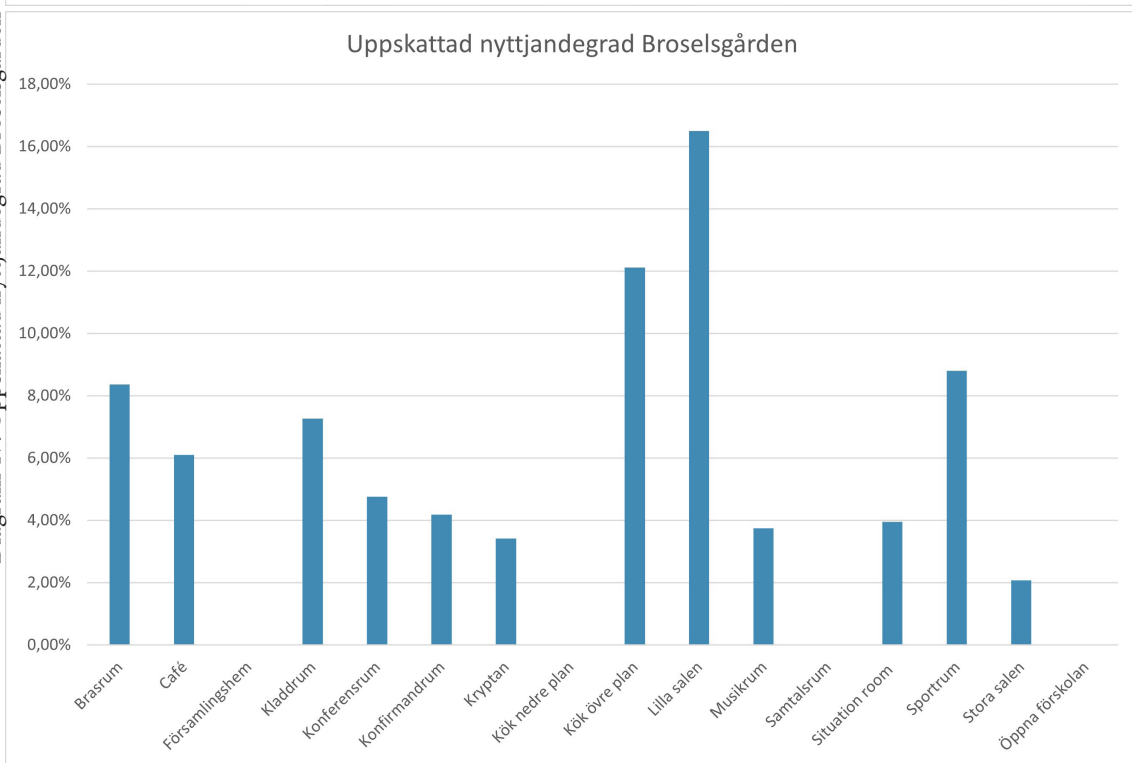
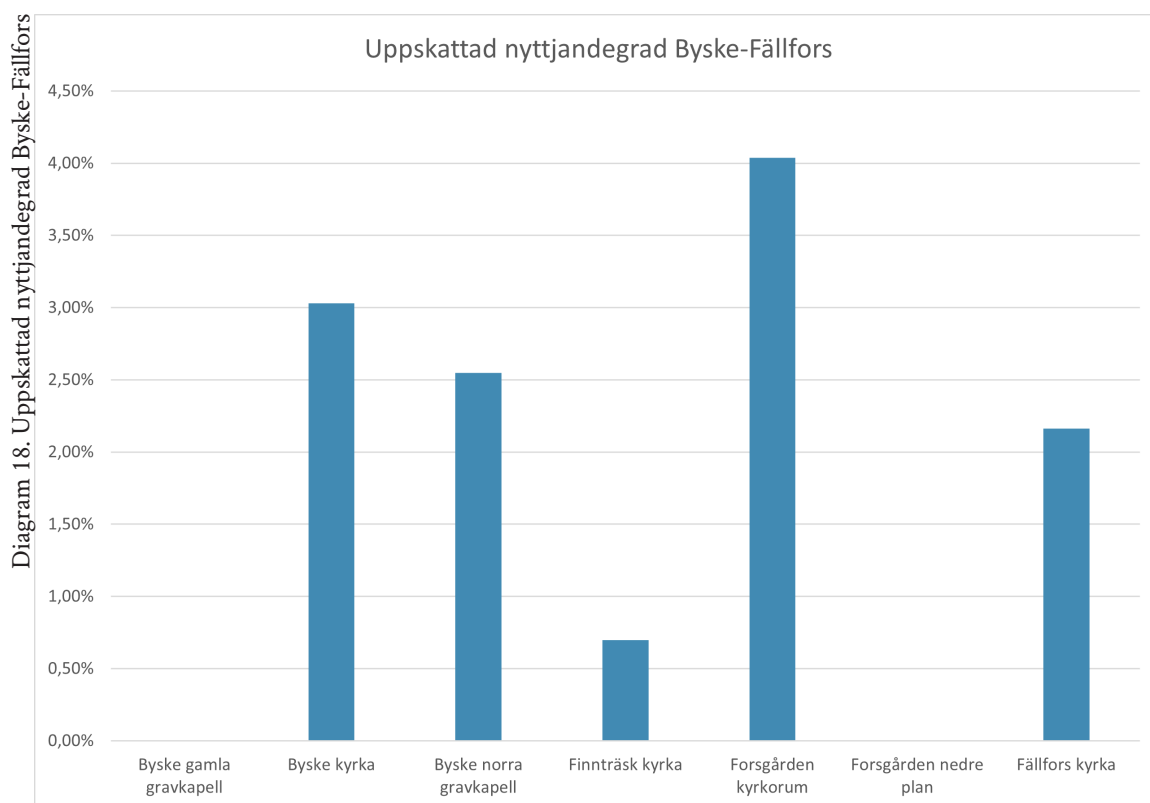

Diagram 17. Uppskattad nyttjandegrad Broselsgården

Verksamhetens utveckling – församlingshem och verksamhetslokaler

Broselsgården är församlingsgården i Byske och den ligger fint vid Byskeälven och centralt i samhället. Här firas gudstjänster varannan vecka under tiden som Byske kyrka är stängd. Det är ett hus som nyttjas av alla åldrar, från de minsta barnen i körer och mix-grupp till samtalsgrupper för äldre, konfirmandträffar, scouter, dopkaffe, samkväm, minnesstunder och lunchserveringar. Där finns kontorsplatser för personalen i församlingen och vi hyr också ut till en fast hyresgäst som driver sjukgymnastik.

Forsgården är församlingsgård i anslutning till Fällfors kyrka. Här firas gudstjänst var fjärde vecka under tiden som Fällfors kyrka är stängd. Forsgården nyttjas i viss omfattning för dopfika och minnesstunder. Hit förläggs läger med församlingens konfirmander en helg varje höst. Sen 2019 hyrs nedre delen av Forsgården ut till en pedagogisk verksamhet som bedriver barnomsorg i Fällfors med omnejd. Forsgården inrymmer också personalutrymmen för de som jobbar inom begravningsverksamheten i Fällfors.

I Solviks lokaler och utemiljö bedrivs scoutverksamhet. Dessutom förläggs också några konfirmandträffar till Solvik varje år

Lokalbehov – församlingshem och övriga verksamhetslokaler

Broselsgården är ändamålsenlig och funktionell för den verksamhet som bedrivs och har även potential för att utöka så väl storlek på grupper som antal aktiviteter per vecka. Det finns i viss mån även möjlighet att hyra ut lokaler i större omfattning än vi gör i dagsläget.

Forsgården är utan tvekan underutnyttjad, lyckligtvis finns hyresgästerna i källarplan. De är ganska trångbodda och eventuellt kan det finnas önskemål om att hyra hela Forsgården från deras sida. Då skulle kyrkan behöva vara öppen även mellan trettandedag jul och påsk

och även möjligheten att skapa bättre utrymme för kyrkfika och gemenskap efter gudstjänster i kyrkan undersökas.

Solviks kapell blir en mycket bra kyrksal för gudstjänster och dop när det renoveras. För övrigt finns också tillgång till lokaler för scoutverksamhet och konfirmandträffar i skolans huvudbyggnad.

4.4.3 Skellefteå Sankt Olovs församling

Verksamhetens utveckling – kyrkobyggnader

Den utveckling och tillväxt som nu sker i Skellefteå kommun med ett befolkningstal om 90 000 invånare 2030, påverkar pastoratets samtliga församlingar och innebär för Sankt Olovs församling en ökad befolkning inom församlingen och att församlingens karaktär av cityförsamling accentueras. Bostadsbyggandet inom församlingen sker såväl i själva stadskärnan som i stadsdelar nära centrum. Centrum tillförs flera hundra lägenheter och i stadsdelarna Erikslid, Moröhöjden och Morön/Getberget uppförs eller planeras flera ytterligare hundra lägenheter.

Skellefteå Sankt Olovs församling har fyra kyrkor: Sankt Olovs kyrka, Alhemskyrkan, Morö Backe kyrka och Bergsbykyrkan.

Församlingsinstruktion och verksamhetsplan uttrycker och beskriver arbetet med den grundläggande uppgiften, där ett varierat gudstjänstliv prioriteras. Församlingens gudstjänsttrum har olika profil/karaktär, vilket möjliggör att gudstjänstlivet planeras för att ge rum för mångfald och delaktighet samt spridning beträffande både dagar och tider för gudstjänst.

Gudstjänster och mässor, andra gudstjänster (t.ex. veckomässor) och kyrkliga handlingar äger rum i alla kyrkorna stora delar av året med viss förändring under sommaren. Bergsbykyrkan är en samarbetskyrka med EFS och firar kontinuerligt gudstjänst/mässa. Kyrkorna erbjuder även lunchmusik, konserter (musikgudstjänster) och andra större externa musikevenemang.

Inom Sankt Olovs församling finns även Sunnanå gravkapell på Sunnanå Kyrkogård där begravingar (kyrkliga samt borgerliga) hålls. Tuvagården Logen (Logkyrkan) är ett kyrkorum som används sommartid.

Lokalbehov kyrkobyggnader

Det sammanräknade antalet gudstjänster och sammankomster i församlingens kyrkor är under ett år omfattande. Under 2019 genomfördes 601 sammankomster av skilda slag i församlingens kyrkor, Sunnanå gravkapell och Logkyrkan på Tuvagården. Det samlade antalet besökare uppgick till 26 004 personer.

Med utgångspunkt från antal besökare i genomsnitt, skulle församlingen endast behöva en kyrka som rymmer 254 personer eller mer eller två mindre kyrkolokaler med sittplatser för minst motsvarande antal personer totalt. Det kan jämföras med kyrkobyggnadernas totala kapacitet, som är 1 213 sittplatser (Logkyrkan på Tuvagården och Sunnanå gravkapell ej inräknade).

Detta är teoretiska beräkningar som inte tar hänsyn till alla påverkansfaktorer. T. ex. kan det nämnas att över 50% av alla dop i församlingen sker i Alhems kyrkan, och i övriga kyrkor tillsammans (inkl. Logkyrkan) sker resterande dop. Merparten av alla begravningar är också i Alhems kyrkan. Snittet för gudstjänster "vanliga söndagar" är högre i Morö Backe kyrka, Bergsbykyrkan och Tuvagården Logen jämfört med övriga kyrkor, medan stora konserter (musikgudstjänster) och externa musikevenemang samlar en större mängd människor i Sankt Olovs kyrka. Det finns vissa tillfällen då alla kyrkornas sittplatser nyttjas så som vid jul, skolavslutningar, påsk, musikgudstjänster och externa konserter.

Sammankomsternas fördelning på kyrkor och antalet deltagande sammanlagt och i genomsnitt samt antal sittplatser framgår av följande tabeller:

Kyrka: Sankt Olovs kyrka			
Antal sittplatser: 468			
Typ av aktivitet	Antal tillfällen	Antal besökare	Snitt
Gudstjänst/högmässa	94	3755	39
Veckomässa	12	281	23
Övr. gudstj. ex musik	14	2870	205
Dopgudstjänst	12	330	28
Vigselgudstjänst	6	495	83
Begravningsgudstjänst	11	648	62
Konfirmationsgudstjänst	2	365	183
Summa	151	8774	58

Tabell 12. Aktivitet Sankt Olovs kyrka

Kyrka: Sunnanå gravkapell			
Antal sittplatser:			
Typ av aktivitet	Antal tillfällen	Antal besökare	Snitt
Gudstjänst/högmässa			
Veckomässa			
Övr. gudstj. ex musik			
Dopgudstjänst			
Vigselgudstjänst			
Begravningsgudstjänst	23	472	21
Konfirmationsgudstjänst			
Summa	23	472	21

Tabell 13. Aktivitet Sunnanå gravkapell

Diagram 19. Uppskattat antal besökare Sankt Olov övr.

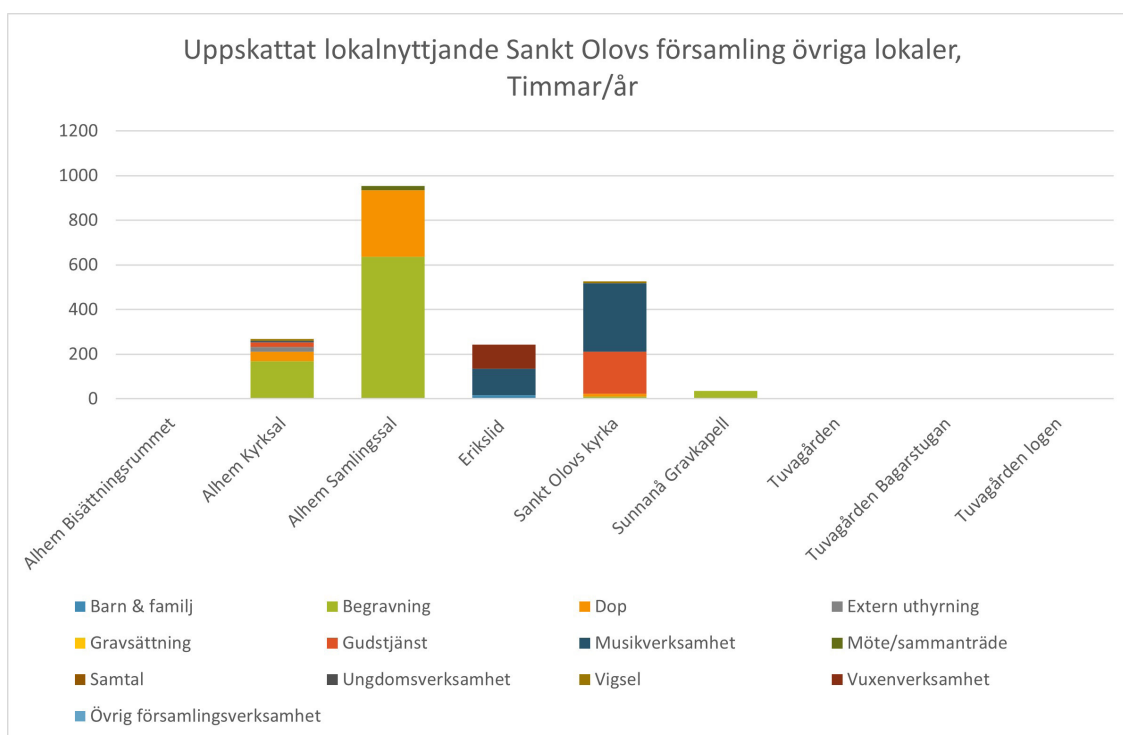
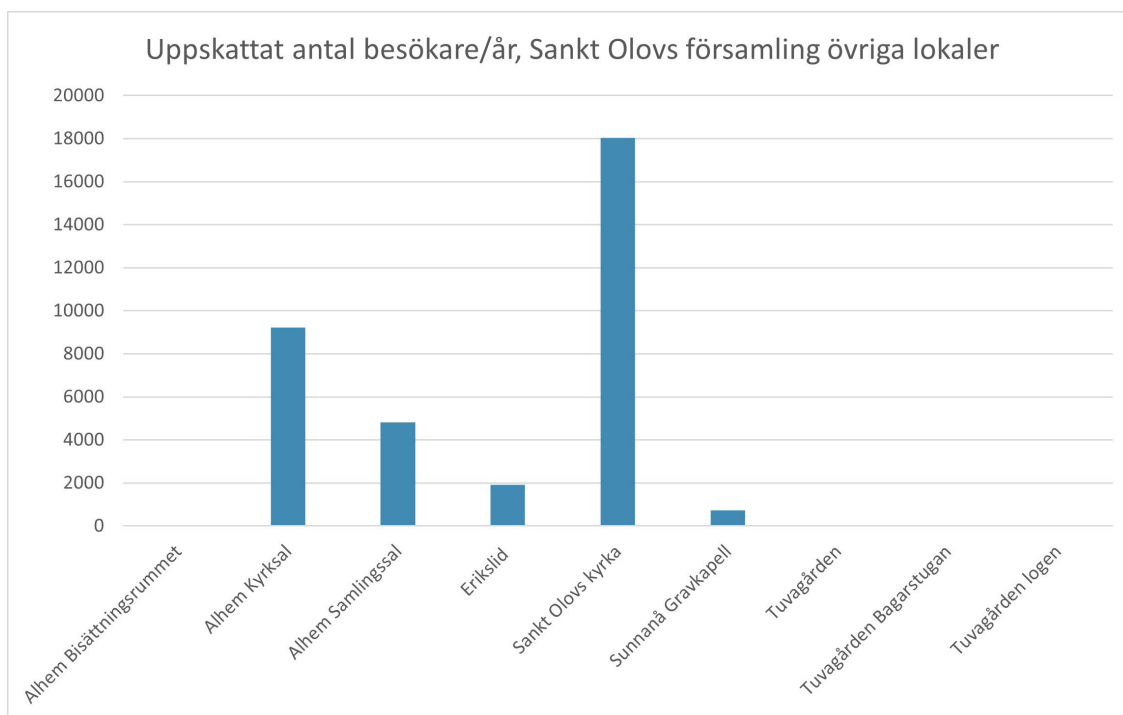

Diagram 20. Uppskattat lokalnyttjande Sankt Olov övr.

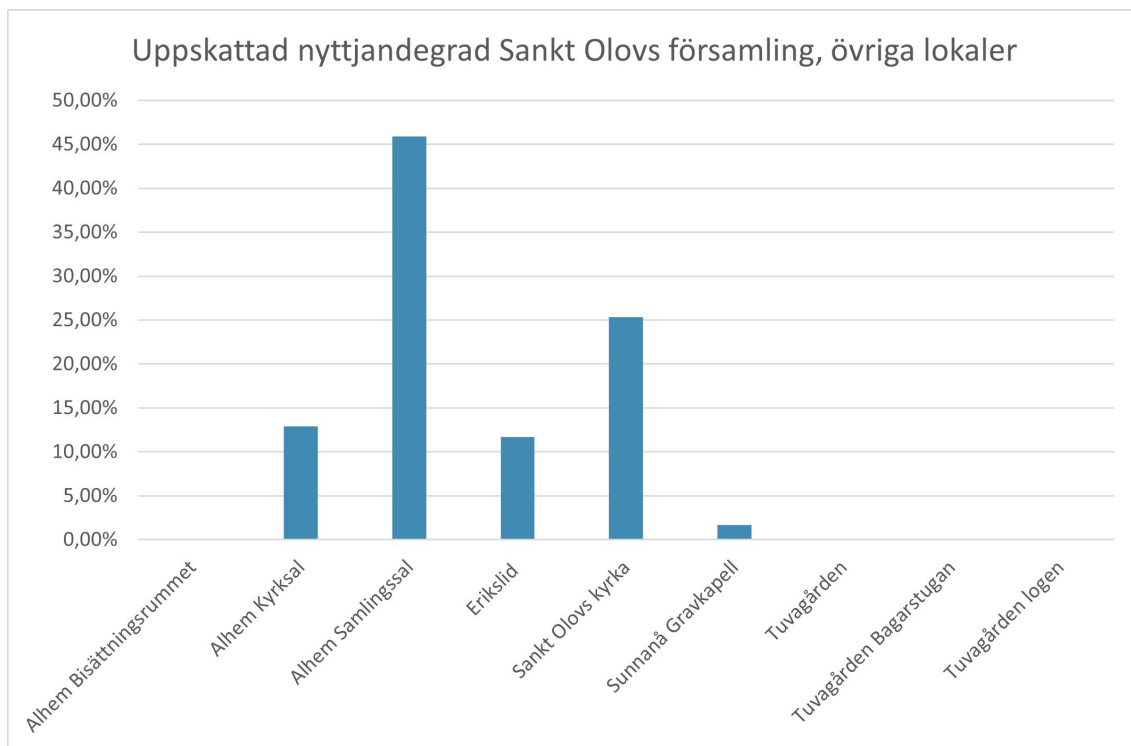

Diagram 21. Uppskattad nyttjandegrad Sankt Olov övr.

Verksamhetens utveckling – församlingshem och verksamhetslokaler

Skellefteå Sankt Olovs församling har en församlingsgård som är belägen på Älvsbacka vid Sankt Olovs kyrka: Sankt Olovsgården.

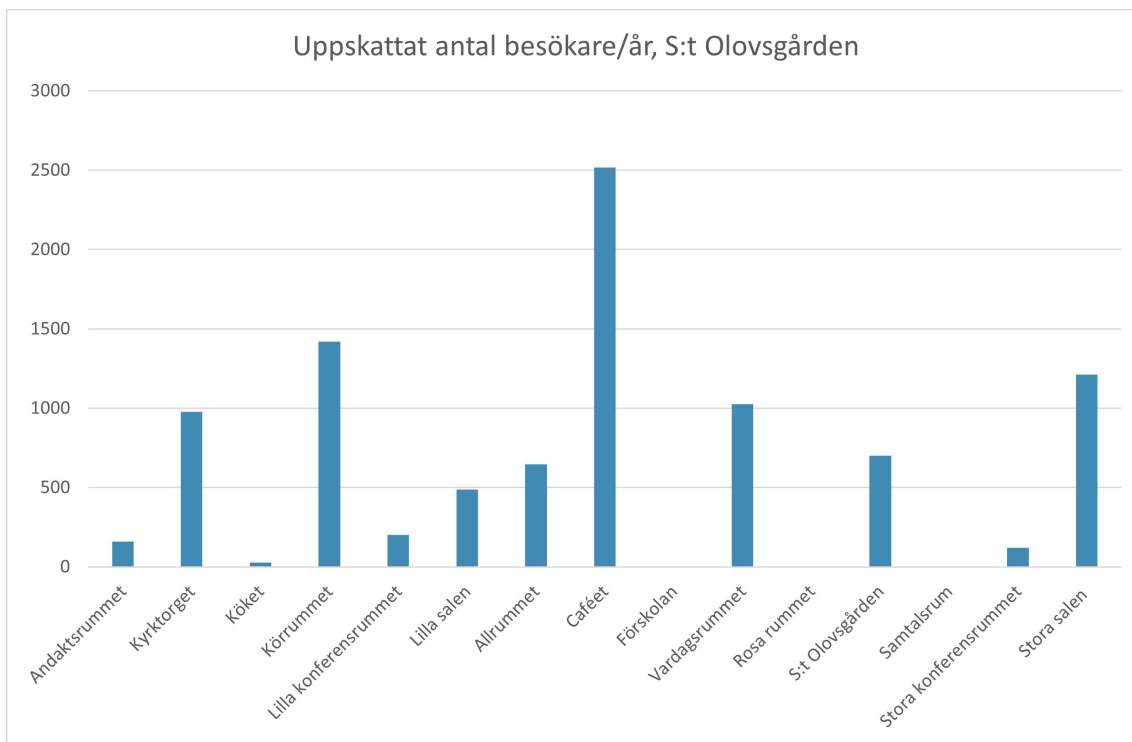

Diagram 22. Uppskattat antal besökare Sankt Olovsgården.

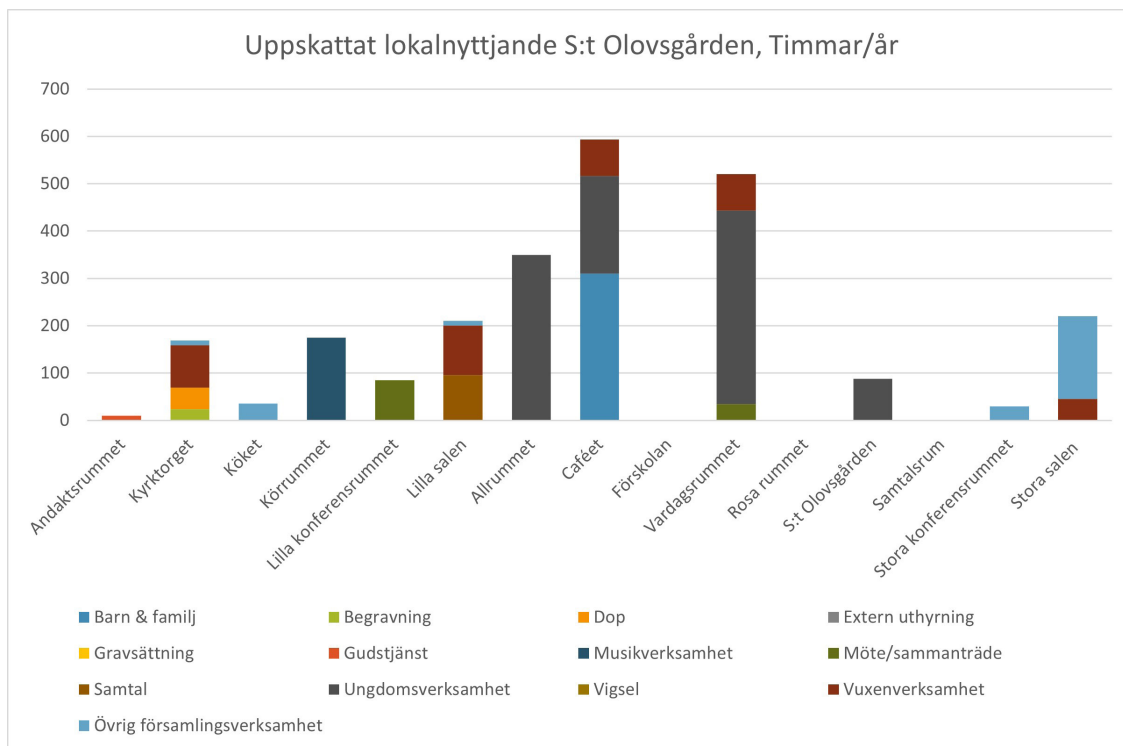

Diagram 23. Uppskattat lokalnyttjande Sankt Olovsgården.

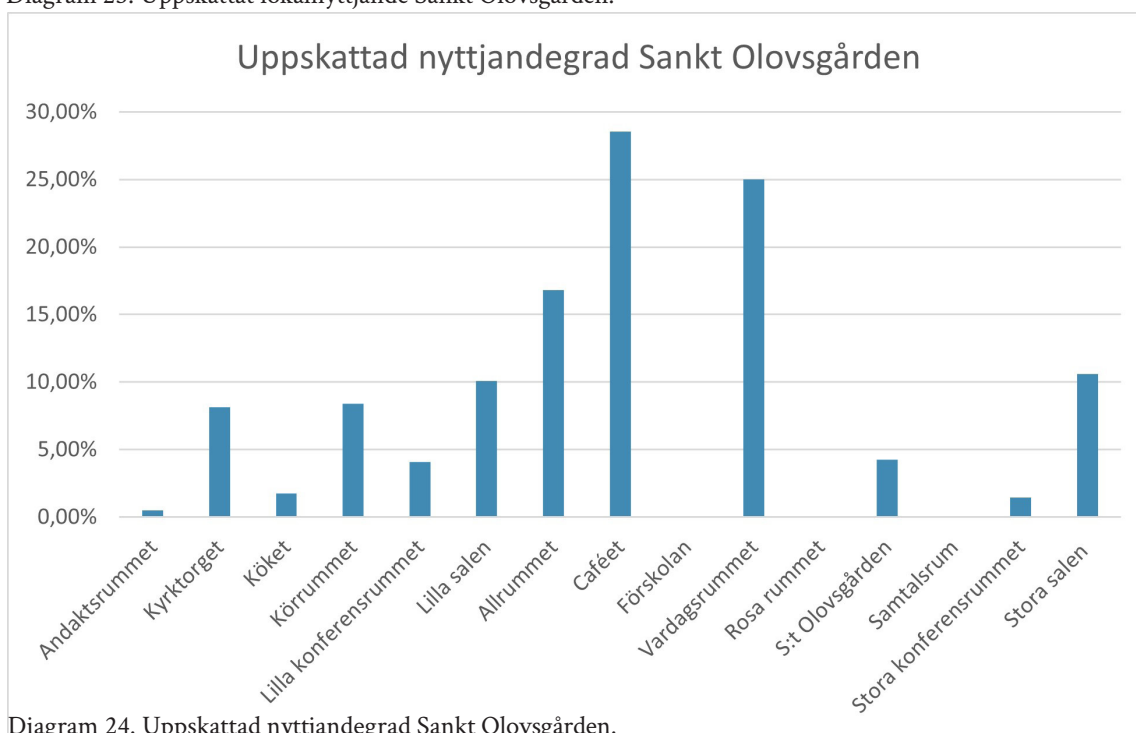

Diagram 24. Uppskattad nyttjandegrad Sankt Olovsgården.

Verksamheter för olika åldrar ryms i lokalerna, bortsett från minior- och junioråldrarna, samt Församlingsexpedition och kontor. I Sankt Olovsgården ryms även pastoratets hela administrativa del med kontor och personal.

Delar av Sankt Olovsgården (kök, kyrktorg samt Stora salen) nyttjas tre dagar/vecka av Skellefteå Stadsmission för utåtriktad verksamhet. Man hyr även kontor och rum för förvaring av material. Stadsmissionens verksamhet sker i samverkan med Sankt Olovs församling.

Morö Backe kyrka är sammanbyggd med verksamhetslokalerna och där bedrivs verksamhet för olika åldrar. Kontorslokaler finns också i kyrkan. Församlingen hyr i dagsläget ut lokaler till Förskolan Björkbacken i Morö Backe kyrka.

Kyrka: Morö Backe kyrka			
Antal sittplatser: 270			
Typ av aktivitet	Antal tillfällen	Antal besökare	Snitt
Gudstjänst/högmässa	37	1692	45
Veckomässa	18	134	12
Övr. gudstj. ex musik	10	961	96
Dopgudstjänst	12	401	33
Vigselgudstjänst	1	24	24
Begravningsgudstjänst	10	357	36
Konfirmationsgudstjänst			
Summa	88	3569	40

Tabell 14. Aktivitet Morö Backe kyrka

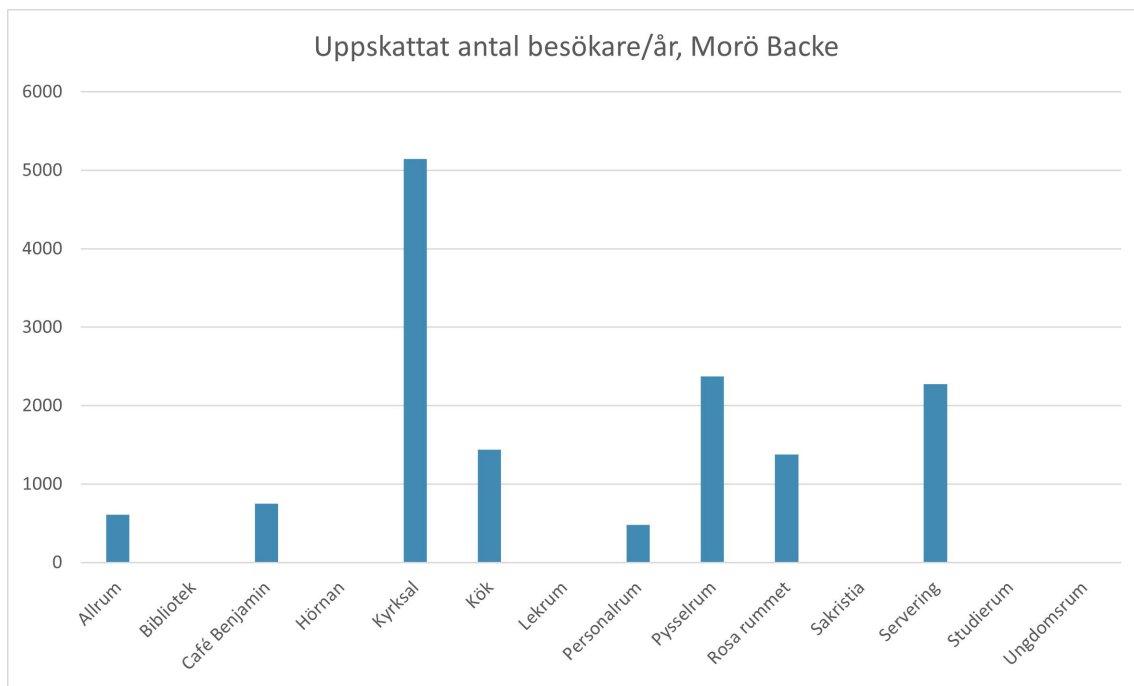

Diagram 25. Uppskattat antal besökare Morö Backe

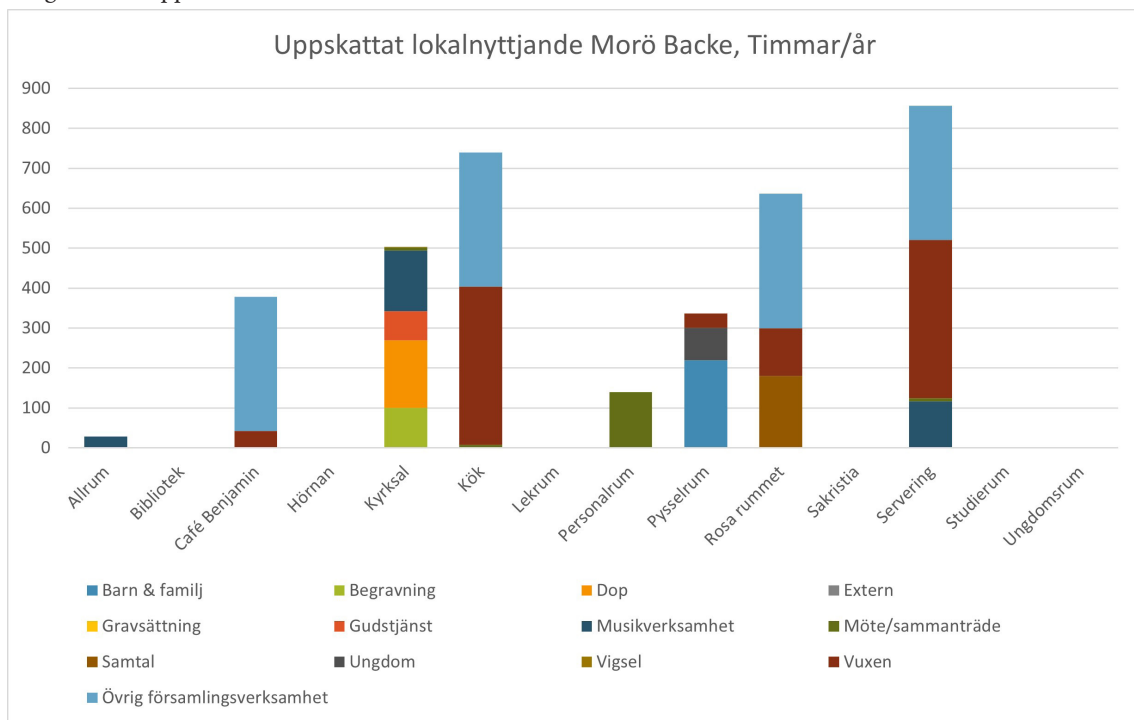

Diagram 26. Uppskattat lokalnyttjande Morö Backe

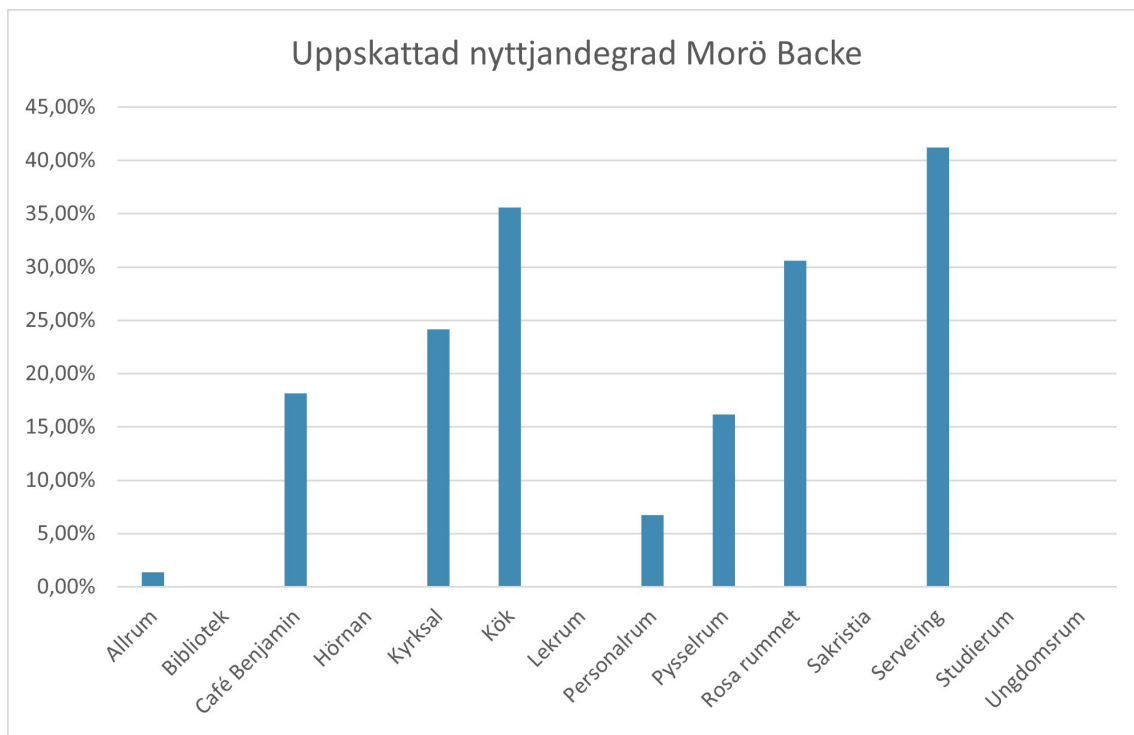

Diagram 27. Uppskattad nyttjandegrad Morö Backe

Alhemskyrkan har kyrkorum och samlingssal (samt krematorium och bisättning för kistor och urnor) i samma byggnad. Kyrkorummet används främst till Kyrkliga handlingar och konserter (musikgudstjänster). Samlingssalen framför allt till minnesstunder och dopfikan.

Kyrka: Alhemskyrkan			
Antal sittplatser: 175			
Typ av aktivitet	Antal tillfällen	Antal besökare	Snitt
Gudstjänst/högmässa	40	1503	38
Veckomässa			
Övr. gudstj. ex musik	14	936	66
Dopgudstjänst	43	1567	36
Vigselgudstjänst	6	486	81
Begravningsgudstjänst	173	5600	32
Konfirmationsgudstjänst			
Summa	276	10092	37

Tabell 15. Aktivitet Alhemskyrkan

Bergsbykyrkan är en samarbetskyrka med EFS, som är placerad strategiskt i närheten av det omfattande industriområde som nu växer fram med Northvolts batterifabrik och andra industrier och verksamheter med anknytning till bl.a. Northvolt.

Kyrka: Bergsbykyrkan			
Antal sittplatser: 300			
Typ av aktivitet	Antal tillfällen	Antal besökare	Snitt
Gudstjänst/högmässa	14	867	62
Veckomässa			
Övr. gudstj. ex musik			
Dopgudstjänst	10	383	38
Vigselgudstjänst			
Begravningsgudstjänst	4	164	41
Konfirmationsgudstjänst			
Summa	28	1414	50

Tabell 16. Aktivitet Bergsbykyrkan

Moröns Bönhus. Lokalen ligger strategiskt nära Floraskolan och det finns en god samverkan mellan kyrkan och skolan. Bönhuset är verksamhetslokal och kontor för personal inom området Morön-Alhem samt Skolkyrkan (gymnasieverksamhet). Här finns körverksamhet för barn och vuxna, barnverksamhet för mindre åldrar, café och verksamhet för äldre. Lokalen hyrs även ut till kalas, minnesstunder och dopfikan. (Se nästa sida för diagram)

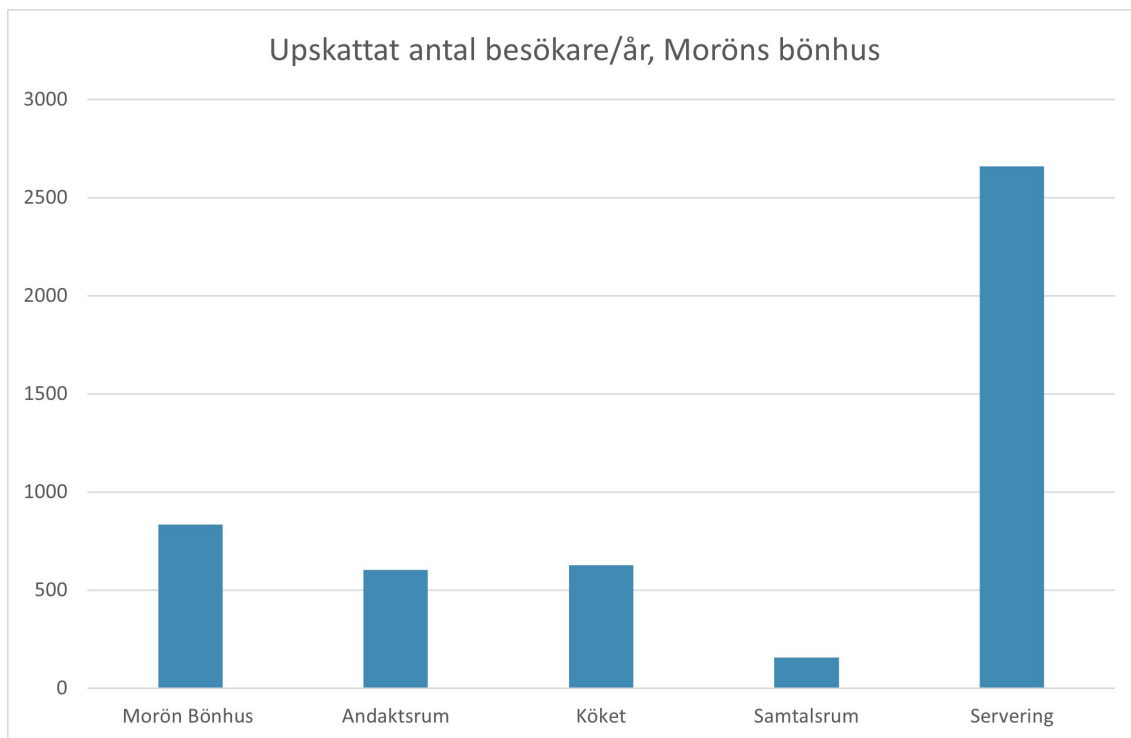

Diagram 28. Uppskattat antal besökare Moröns bönhus

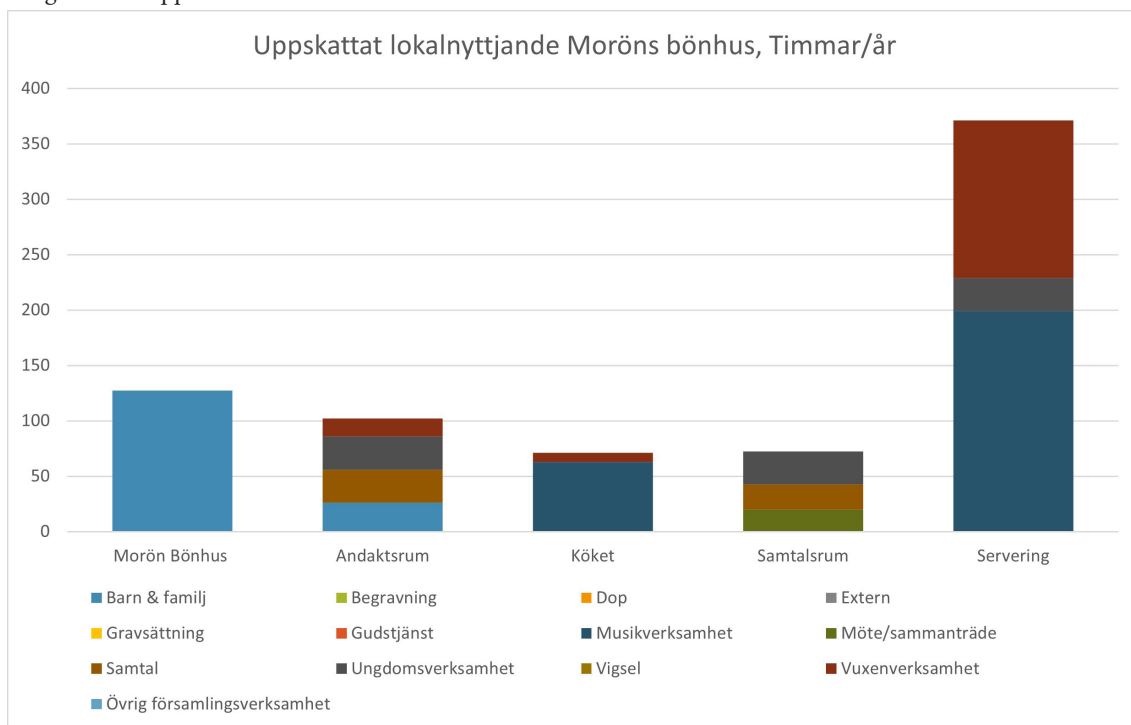

Diagram 29. Uppskattat lokalnyttjande Moröns bönhus

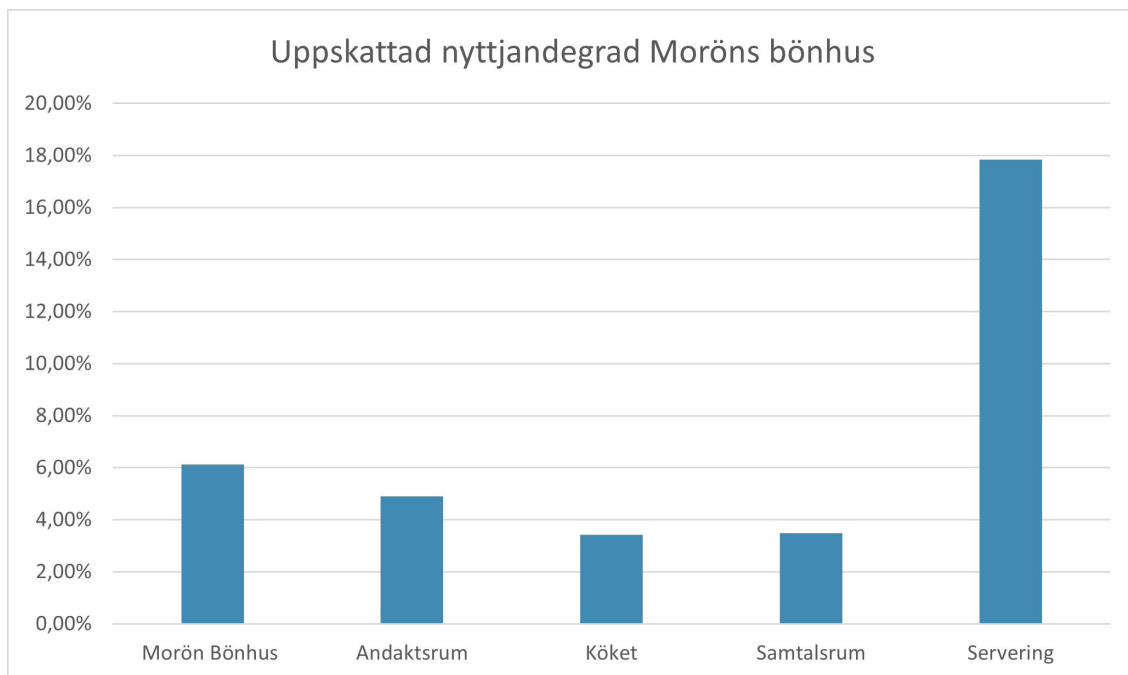

Diagram 30. Uppskattad nyttjandegrad Moröns bönhus

Tuvagården. En mötesplats sommartid genom caféverksamhet, gudstjänster och musikevenemang samt öppen verksamhet för barn och föräldrar. Tuvagården är också en rekryterande miljö, där många ungdomar får en möjlighet till arbetslivserfarenhet genom caféverksamheten och en god kontakt med kyrkan.

Kyrka: Logen Tuvagården			
Antal sittplatser: ca 100			
Typ av aktivitet	Antal tillfällen	Antal besökare	Snitt
Gudstjänst/högmässa	10	553	55
Veckomässa	10	92	9
Övr. gudstj. ex musik	11	877	80
Dopgudstjänst	4	161	40
Vigselgudstjänst			
Begravningsgudstjänst			
Konfirmationsgudstjänst			
Summa	35	1683	48

Tabell 17. Aktivitet Logen Tuvagården

Erikslid Annastigen 33 (hyrd lokal av SKEBO). Används framför allt till barnkörer/barnverksamhet och vuxenverksamhet (ca tre dagar/vecka). Erikslids hälsocentral hyr lokalen i andra hand av församlingen ca två dagar/vecka för samtalsgrupper m.m.

Sjukhuskyrkan finns i externa lokaler på Skellefteå lasarett.

.....

Lokalbehov – församlingshem och övriga verksamhetslokaler

I alla våra verksamhetslokaler bedriver vi verksamhet för alla åldrar, dag- som kvällstid.

Statistiken som nu följer är från 2019 och gäller övrig verksamhet i församlingens lokaler:

- Barnkörers: 6 st. Sammanlagt antal medlemmar: 100.
- Vuxenkörers: 5 st. Sammanlagt antal medlemmar: 126.
- Musikgrupper/ensembler: 1 st. Sammanlagt antal medlemmar: 18
- Gruppverksamhet i åldrarna 0-19 år (t.ex. Vagga-Gunga-Gå, Miniorer, Ungdomsgrupp): Sammanlagt antal regelbundna medlemmar: 96.
- Besök i öppen barn- och ungdomsverksamhet 0-25 år (t.ex. Öppen förskola, jul- och påskvandringar: 1 645.
- Besök av vuxna i Öppna förskolan: 693.
- Konfirmandgrupper (använder olika lokaler utifrån behov och storlek på grupperna): 2 st. Antal konfirmander: 35 st
- Bibelgrupper/Samtalsgrupper om kristen tro: 4 st. Antal deltagare: 45.
- Sorgegrupper: 6 st. Sammanlagt antal deltagare: 54 deltagare.
- Övriga grupper: 2 st. Sammanlagt antal deltagare: 10 medlemmar.
- Öppen verksamhet med kulturellt innehåll (t.ex. föredrag, skapande verksamhet): 57 tillfällen. Antal deltagare: 773 deltagare.
- Öppen gemenskapsverksamhet (t.ex. caféverksamhet, församlingsaftnar): 18 312 besökare. Denna öppna gemenskapsverksamhet sker i samtliga lokaler, men med flest besökare i Morö Backe kyrka och på Tuvagården.

4.4.4 Kågedalens församling

Verksamhetens utveckling – kyrkobyggnader

Kågedalens församling förväntas expandera, framför allt i Kåge, utifrån att Skellefteå förväntas växa de närmsta åren. Kågedalens församling har två kyrkor. Kusmarks kyrka (Kågedalens kyrka) och Kåge kyrka. I dessa firas regelbundet mässor och gudstjänster. I Kåge kyrka firas även veckomässor varje vecka. Efter de flesta gudstjänster är det ett enkelt kyrkfika i kyrkolokalerna.

Kyrkorummen nyttjas även av körer, barngrupper, konserter, skolavslutningar och andra större musikevenemang samt guidning av kyrkorummen. I Kusmarks kyrka finns permanent meditationsvandring att ta del av under kyrkans öppettider.

Inom församlingen, i Ersmark finns en EFS samarbetskyrka. Där firas gudstjänster och mässor tre söndagar i månaden, orgelcaféer och konserter. Bönhus finns i Sandfors och Storkågeträsk, där firas gudstjänst i samarbete med EFS och Kågedalens församling.

Lokalbehov kyrkobyggnader

Utifrån församlingens prognos av bedömningen av antalet sammankomster och antal besökare i snitt så behöver det finnas platser för 100 personer per kyrka, vilket kan jämföras med kyrkobyggnadernas totala kapacitet som är 750 personer (sittplatser)

Detta är teoretiska beräkningar som inte tar hänsyn till alla påverkansfaktorer. Vi har en församlingsinstruktion och verksamhetsplan som uttrycker hur vi vill arbeta med den grundläggande uppgiften, där ett varierat gudstjänstliv prioriteras.

Det finns vissa tillfällen då alla kyrkornas sittplatser nyttjas, till exempel vid julgudstjänster, påskgudstjänster, skolavslutningar, Lucia och konserter.

Kyrka: Kåge kyrka			
Antal sittplatser: 220			
Typ av aktivitet	Antal tillfällen	Antal besökare	Snitt
Gudstjänst/högmässa	34	2835	83
Veckomässa	1	29	29
Övr. gudstj. ex musik	21	78	39
Dopgudstjänst	21	580	28
Vigselgudstjänst	2	170	85
Begravningsgudstjänst	12	511	42
Konfirmationsgudstjänst			
Summa	72	4203	58

Tabell 18. Aktivitet Kåge kyrka

Kyrka: Kusmarks kyrka			
Antal sittplatser: 530			
Typ av aktivitet	Antal tillfällen	Antal besökare	Snitt
Gudstjänst/högmässa	24	1194	50
Veckomässa	9	295	33
Övr. gudstj. ex musik	1	83	83
Dopgudstjänst	8	227	28
Vigselgudstjänst	2	172	86
Begravningsgudstjänst	11	390	35
Konfirmationsgudstjänst	1	255	255
Summa	56	2616	47

Tabell 19. Aktivitet Kusmarks kyrka

Kyrka: Ersmarks kyrka			
Antal sittplatser: 110			
Typ av aktivitet	Antal tillfällen	Antal besökare	Snitt
Gudstjänst/högmässa	32	1598	50
Veckomässa	1	33	33
Övr. gudstj. ex musik	6	440	73
Dopgudstjänst	2	66	33
Vigselgudstjänst	1	72	72
Begravningsgudstjänst	1	53	53
Konfirmationsgudstjänst			
Summa	43	2262	53

Tabell 20. Aktivitet Ersmarks kyrka

Verksamhetens utveckling – församlingshem och verksamhetslokaler

I Kågedalens församling finns ett församlingshem i Kåge som ligger några meter från själva kyrkan, och det finns även ett församlingshem i Kusmark som ligger ett stenkast från Kusmarks kyrka. Det är hus som nyttjas av alla åldrar. Allt från verksamheter som barn och- föräldraträffar till dopkaffe, begravningssamkväm, caféer, körövningar, konfirmandgrupper och barngrupper. I Kåge finns dessutom personalens kontor och expedition.

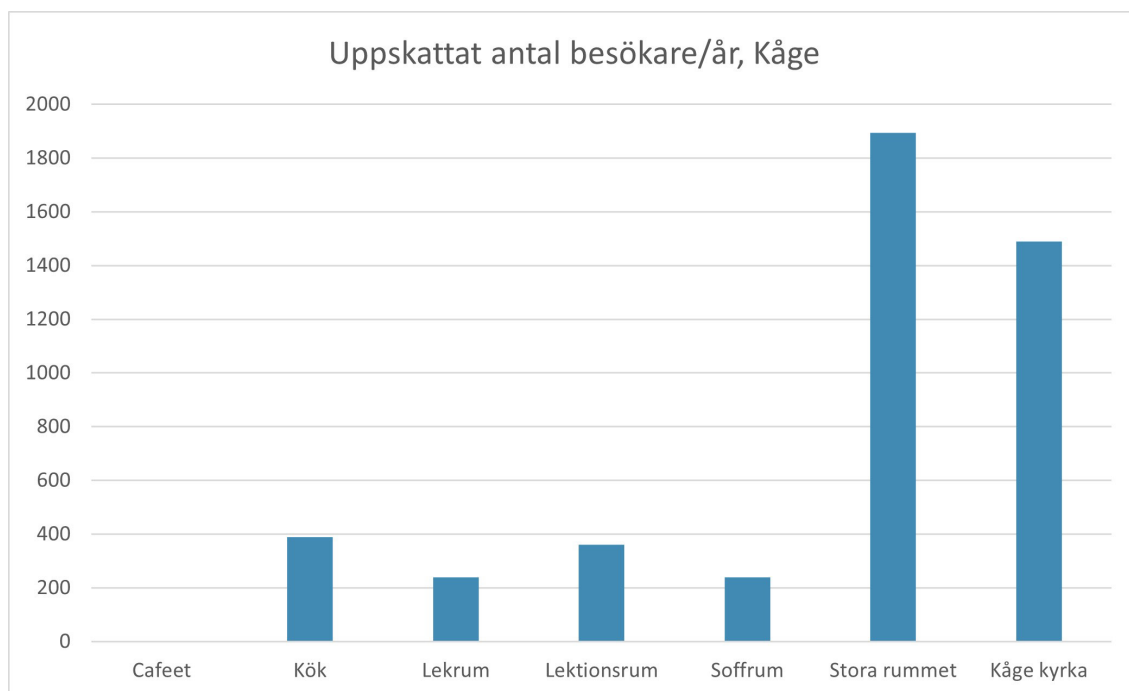

Diagram 31. Uppskattat antal besökare Kåge

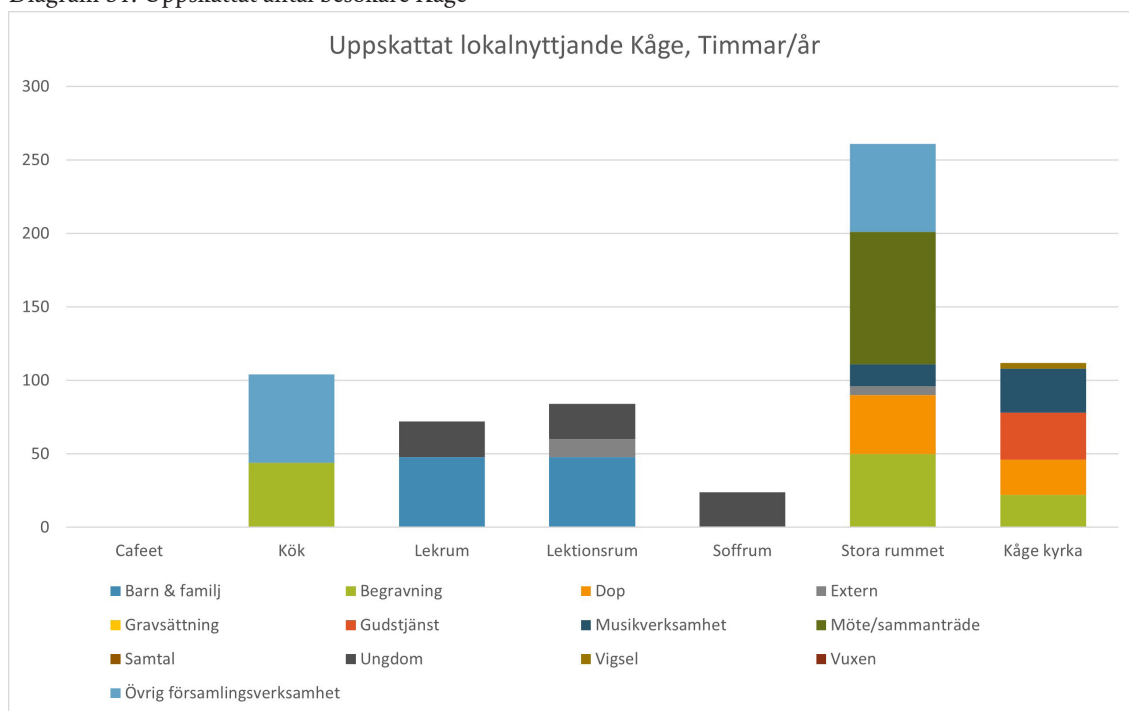

Diagram 32. Uppskattat lokalnyttjande Kåge

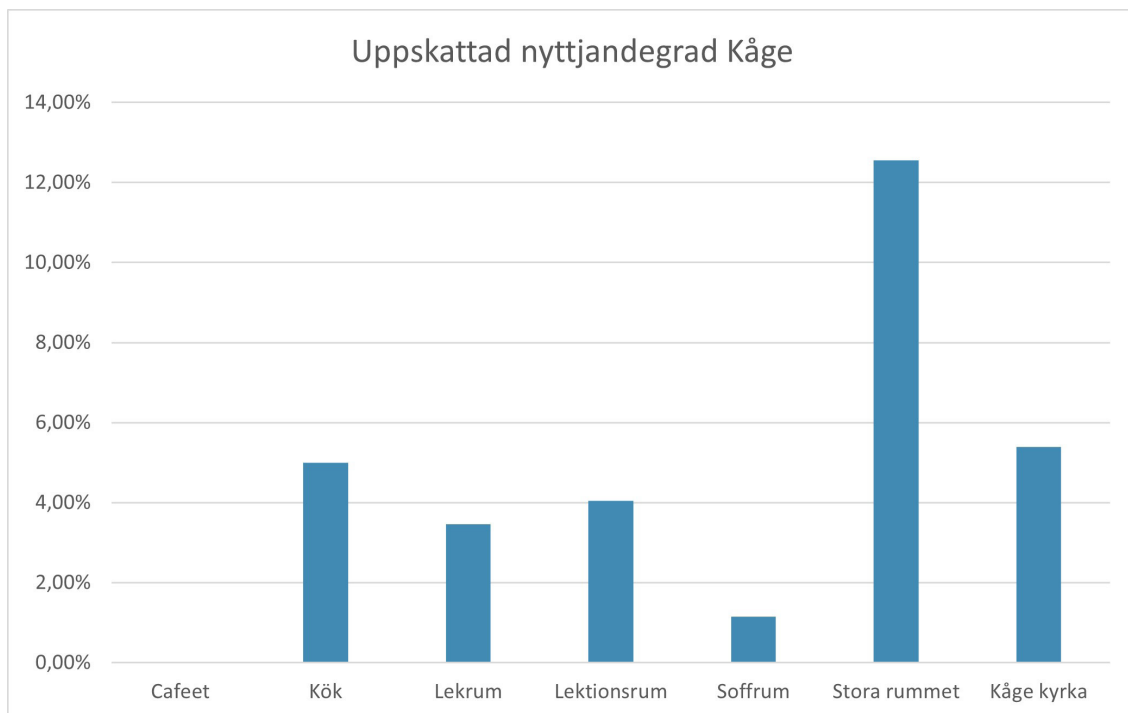

Diagram 33. Uppskattat nyttjandegrad Kåge

Båda församlingshemmen hyrs regelbundet ut till olika aktörer, grupper, företag och föreningar. Församlingshemmet i Kusmarks rymmer en lägenhet som hyrs ut till fast hyresgäst.

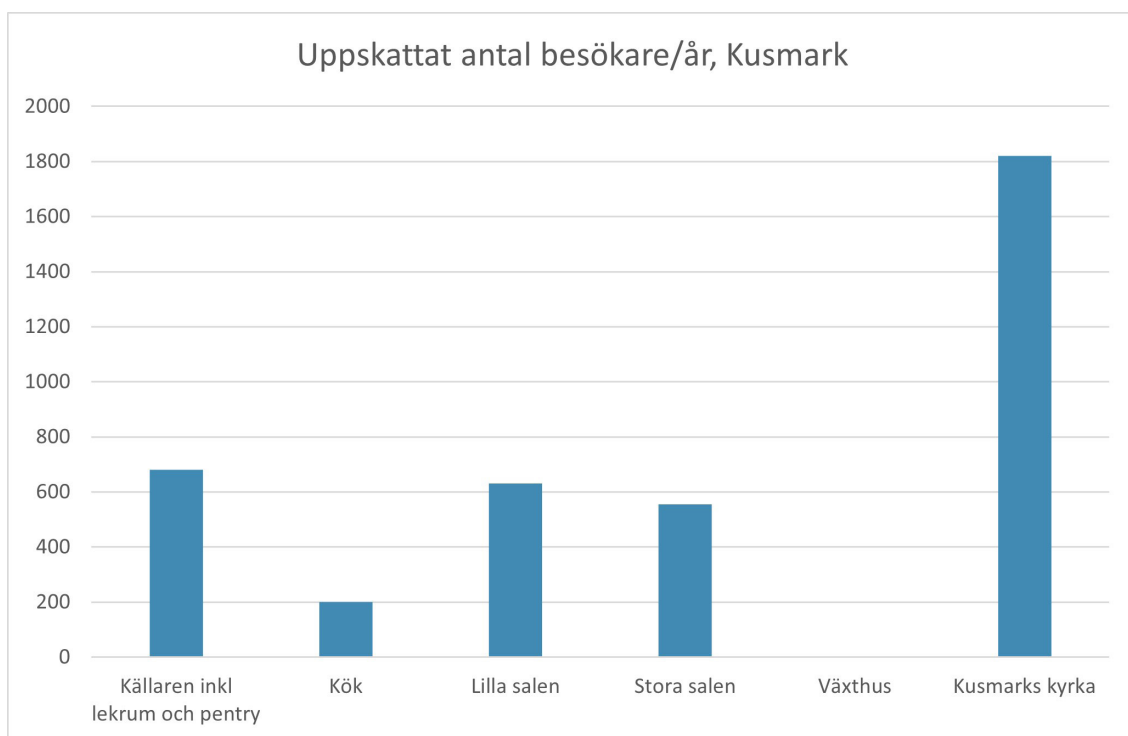

Diagram 34. Uppskattat antal besökare Kusmark

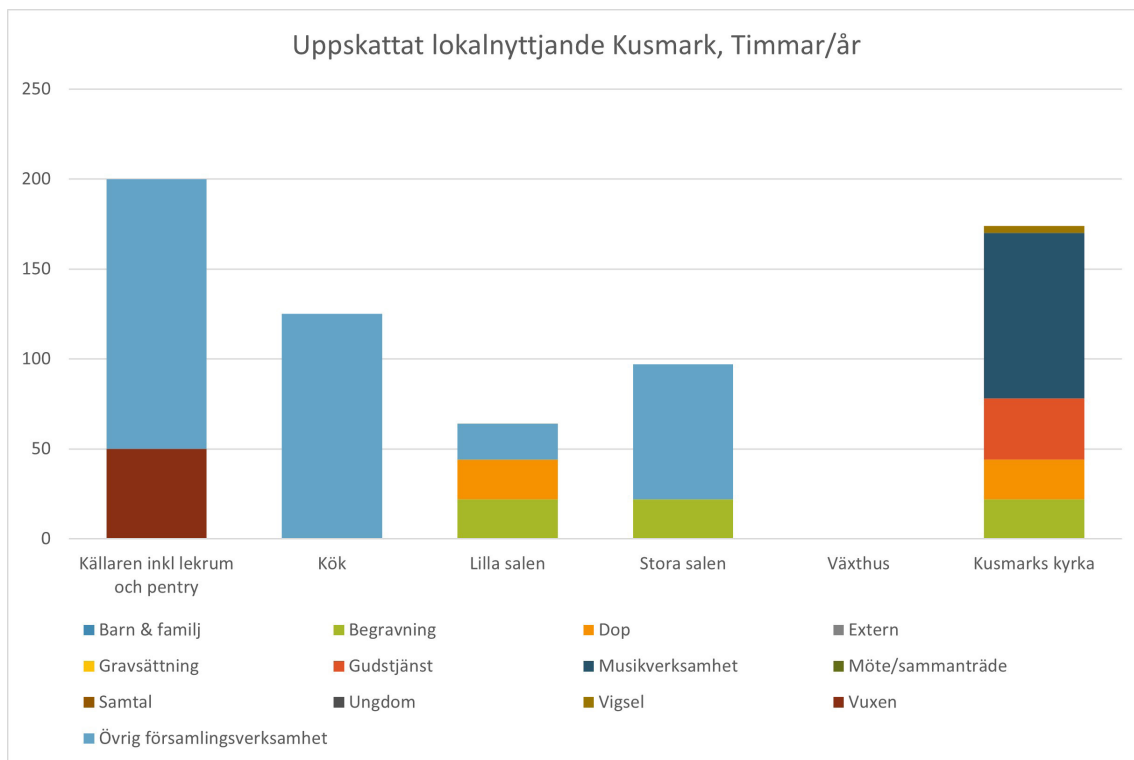

Diagram 35. Uppskattat lokalnyttjande Kusmark

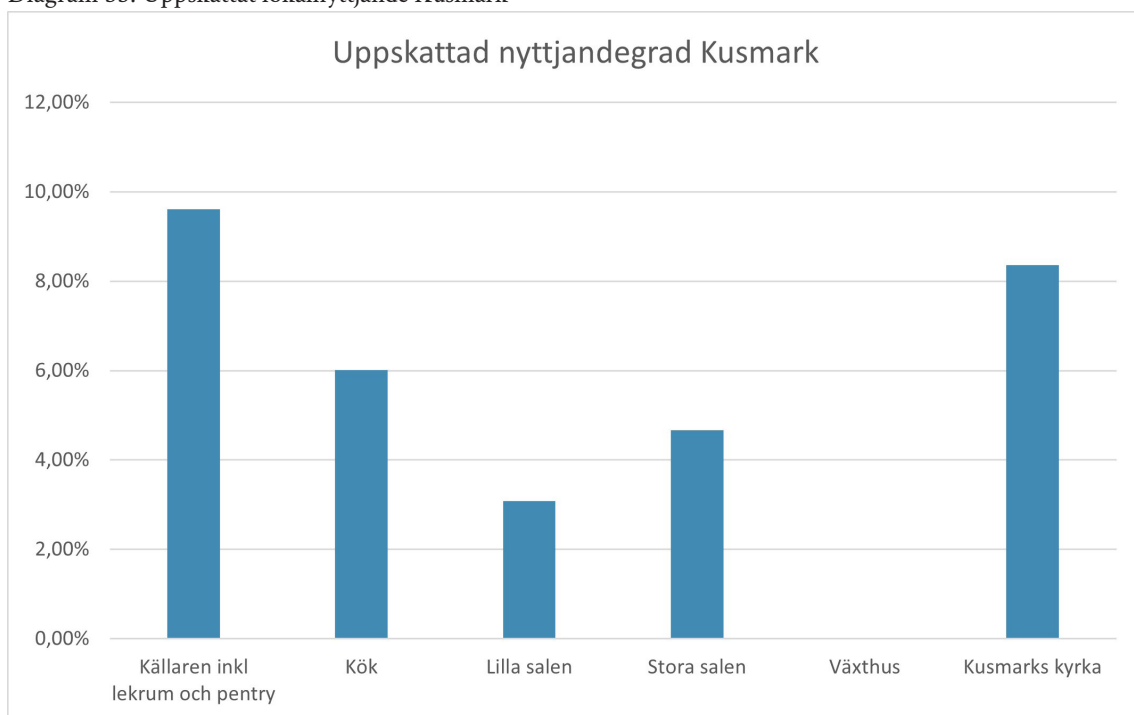

Diagram 36. Uppskattad nyttjandegrad Kusmark

Bönhus/lokaler inom Kågedalens församling där det firas gudstjänst och bedrivs kyrklig verksamhet

Bönhus/lokal där det firas gudstjänst	Kort förklaring
Sandfors ungd.hem	Gudstjänst 1 ggr månaden. Veckoverksamhet med personal. Driftsbidrag utbetalas till EFS-föreningen.
Storkågeträsk	Gudstjänst 1 ggr månaden. Verksamhet oregelbundet. Driftsbidrag utbetalas till EFS-föreningen.

Tabell 21. Bönhus Kågedalen

Under sommarmånaderna drivs Café Pärnan i Kusmark. Caféet är öppet fyra dagar i veckan där det säljs lättare luncher och fika. Barnverksamhet finns i anslutning till caféet. Veckomässor firas i både Kusmarks kyrka och ute i Frälsarkransen Bönens Trädgård. I anslutning till trädgården och Caféet finns ett växthus där det också firas gudstjänster sommartid.

Lokalbehov – församlingshem och övriga verksamhetslokaler

För ca 12 år sedan flyttades all personal från Kusmarks församlingshem till Kåge församlingshem. Församlingshemmet i Kåge byggdes om och byggdes ut. Ombyggnationen i Kåge är inte helt fackmannamässigt utförd och med ett resultat som ej heller är fullständigt funktionellt utifrån de verksamheter som bedrivs i lokalerna. Det är trångt, lyhört, har undermåligt värmesystem, brist på ljudisolerade samtalsrum mm. Verksamheten bedrivs på både dagtid och kvällstid, vardag och helg.

4.4.5 Jörn-Bolidens församling

Verksamhetens utveckling – kyrkobyggnader

Kommunens förväntade befolkningsökning kommer att märkas även i ytterförsamlingarna som exempelvis Jörn-Bolidens församling. Detta föranleder behov att se över vilka lokaler vi har och hur de kommer att användas. Särskilt i Jörnsområdet ökar satsningar på i första hand turism. Utöver detta är församlingen ett mångkulturellt och mångreligiöst område med hög andel asylsökande i förhållande till befolkningsmängden, ungefär 18 % är asylsökande. Det finns också mycket utsatthet.

Förutsättningarna för etablerandet av testbana för järnvägsfordon med bas i Jörn utreds. Genom upprustning av den nedlagda tvärbanan mellan Jörn och Arvidsjaur planeras testbanan kunna anläggas. När projektet har etablerats och verksamheten kommit igång beräknas sysselsättning kunna erbjudas för ca 200 personer i Jörn och övriga berörda orter.²⁷

Lokalbehov kyrkobyggnader

I församlingen har vi tre kyrkor på sammanlagt 750 sittplatser: Bolidens kyrka, S:t Mikael's kyrka och Österjörns kyrka. Vi har även två samlingslokaler som även används för gudstjänstfirande: S:t Mikaelssalen och Församlingssalen i Bolidens församlingshem. Vi har också ett gravkapell i Boliden som används för kyrkliga och borgliga begravningar. I gravkapellet finns möjlighet att ställa ut fler sittplatser vilket ökar antalet från standardmöbleringen. Ingen av kyrkorna fylls en vanlig söndag, men några gånger per år brukar kyrkorna fyllas.

²⁷ Uppgift lämnad från Lars-Åke Tjernström, Rail Tech Nordic. Se även https://www.blockark.se/sites/default/files/bilagor/rtn_rail_test_nordic-anlaggningsbeskrivning.pdf

I verksamheten används S:t Mikaels kyrka, och lokalerna där inne, tillsammans med EFS Jörn som flyttade in efter att de sålt sina egna lokaler. I S:t Mikaels kyrka firas gudstjänst varje vecka. I Bolidens kyrka är det uppehåll 4-5 veckor varje sommar då vi firar gemensamt med EFS Boliden på EFS Sommarhem strandudden. Under vintermånaderna firas gudstjänsten varannan vecka i församlingshemmet på grund av uppvärmningskostnader av kyrkobyggnaden. Både Bolidens och S:t Mikaels kyrkor är från 1960. S:t Mikaels kyrka hyser dock församlingens lokala samlingslokaler i samma byggnad medan i Boliden är byggnaden fristående. Församlings äldsta kyrka är Österjörns kyrka, som dock inte är i särdeles gott skick invändigt. Österjörns kyrka används i första hand till kyrkliga handlingar.

I den statistik som nedan presenteras i tabellform saknas Bolidens gravkapell. Siffrorna kan inte användas som statistik på antalet gudstjänster i församlingen då flera av kyrkorna kallställs under vintern och gudstjänsterna hålls i församlingshemmen. Siffrorna visar endast hur respektive kyrkorum nyttjats:

Kyrka: Bolidens kyrka			
Antal sittplatser: 250			
Typ av aktivitet	Antal tillfällen	Antal besökare	Snitt
Gudstjänst/högmässa	34	2668	78
Veckomässa	4	49	12
Övr. gudstj. ex musik	4	983	246
Dopgudstjänst	14	99	7
Vigselgudstjänst	1	63	63
Begravningsgudstjänst	39	451	12
Konfirmationsgudstjänst			
Summa	96	4313	45

Tabell 22. Aktivitet Bolidens kyrka

Kyrka: S:t Mikaels kyrka			
Antal sittplatser: 250			
Typ av aktivitet	Antal tillfällen	Antal besökare	Snitt
Gudstjänst/högmässa	107	2382	22
Veckomässa	1	62	62
Övr. gudstj. ex musik	3	249	83
Dopgudstjänst	13	170	13
Vigselgudstjänst			
Begravningsgudstjänst	36	241	7
Konfirmationsgudstjänst			
Summa	160	3104	19

Tabell 23. Aktivitet S:t Mikaels kyrka

Kyrka: Österjörns kyrka			
Antal sittplatser: 250			
Typ av aktivitet	Antal tillfällen	Antal besökare	Snitt
Gudstjänst/högmässa	1	122	122
Veckomässa			
Övr. gudstj. ex musik	1	67	67
Dopgudstjänst			
Vigselgudstjänst	1	58	58
Begravningsgudstjänst	46	725	16
Konfirmationsgudstjänst	1	200	200
Summa	50	1172	23

Tabell 24. Aktivitet Österjörns kyrka

Vi konstaterar att vid stor del av året har vi större gudstjänstlokaler än vi nyttjar, men vid flera gånger per år behövs den överkapaciteten, vid exempelvis jul, skolavslutningar, påsk och konserter.

Allmänna förutsättningar för bidrag – Drifts-, underhåll- och investeringsbidrag ges för verksamheter och lokaler som ägs av bönhus- eller EFS föreningar och som huvudsakligen används till kyrklig verksamhet. Den kyrkliga verksamheten ska bedrivas i Skellefteå pastorat eller EFS regi. Antalet kyrkliga sammankomster, med detta menas offentlig gudstjänst och verksamhet, ska vara minst 10 stycken per år för att bidrag till drift och investeringar ska utgå.

Verksamhetens utveckling – Församlingshem och verksamhetslokaler

Bolidens församlingshem nyttjas under veckorna för olika aktiviteter som öppen förskola, dagträff, café, tonår, konfirmander, körövning samt verksamhet för asylsökande. Även för samkväm efter dop eller begravning samt pastorsexpedition.

EFS Boliden ansvarar för gudstjänster, körverksamhet och mötesplatser i EFS egen lokal i Boliden. De ansvarar även för sommarcafé och gudstjänster på EFS sommarhem Strandedden. Dessa sommargudstjänster firas gemensamt med Jörn-Bolidens församling under 4-5 veckor.

S:t Mikaelssalen nyttjas som mötesplats för asylsökande och svenskar i alla åldrar, barnkör, bibelsamtal, kyrkokör, soppluncher samt att EFS Jörn bedriver sin verksamhet där i samarbete med församlingen. Eftersom Jörn saknar en allmän samlingslokal hyrs S:t Mikaelssalen ofta ut till föreningar.

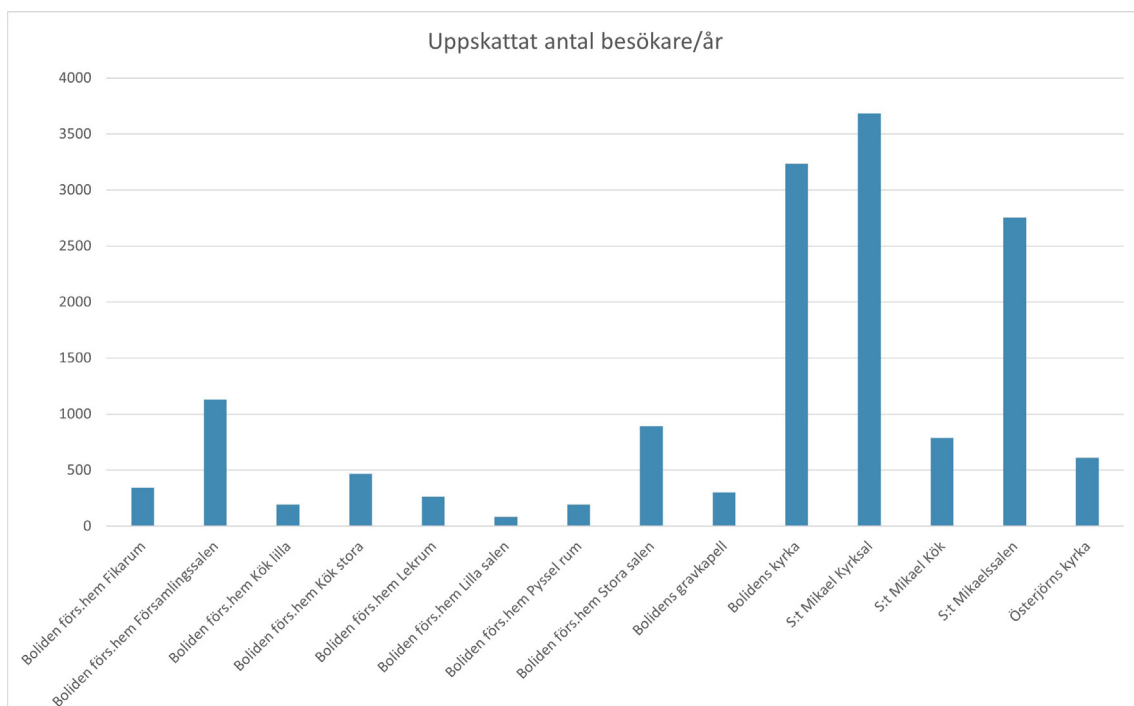

Diagram 37. Uppskattad antal besökare Jörn-Boliden

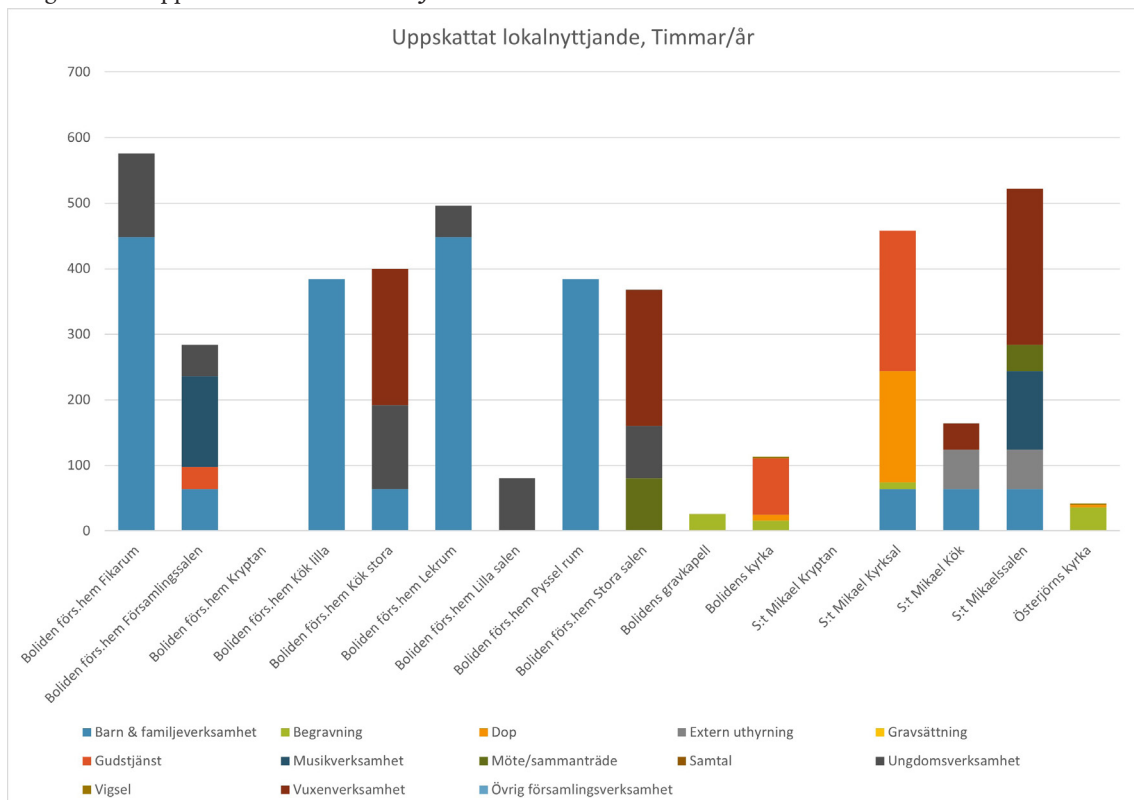

Diagram 38. Uppskattat lokalnyttjande Jörn-Boliden

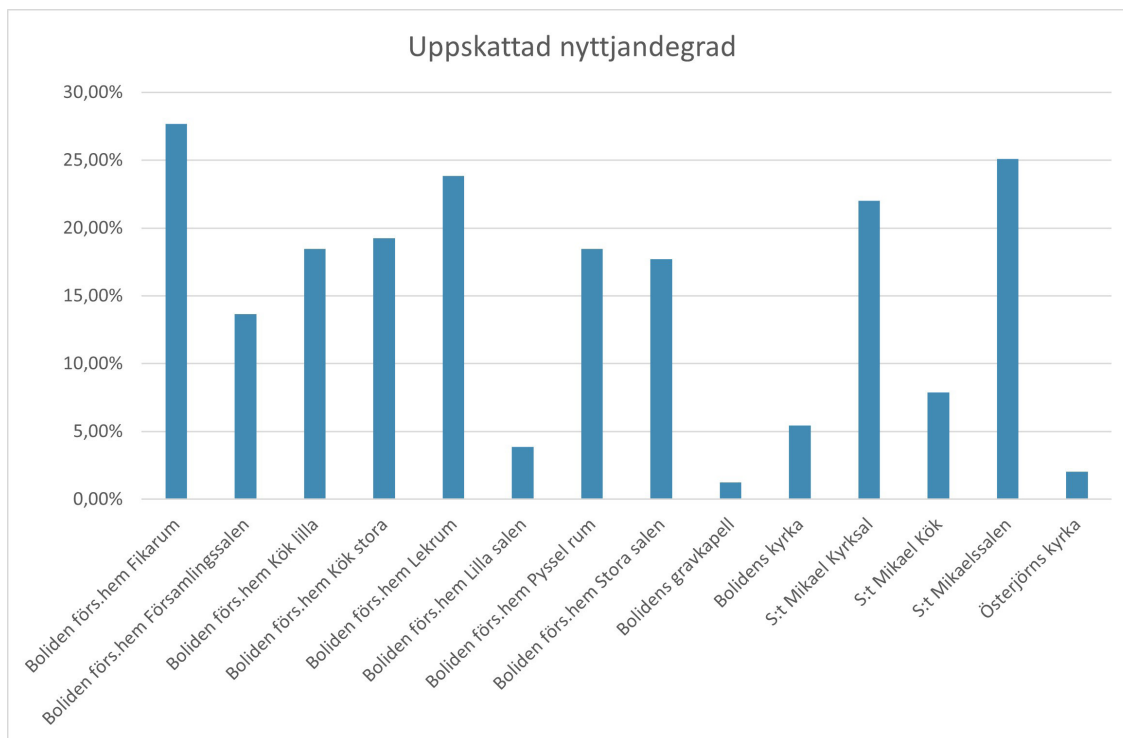

Diagram 39. Uppskattad nyttjandegrad Jörn-Boliden

Lokalbehov

För ca 10 år sen flyttades pastorsexpeditionen i Jörn in i S:t Mikael's kyrka. S:t Mikaelssalen renoverades för några år sen. Då byttes golvmattor, väggarna målades och köket målades också. I Bolidens församling hem har köket nyligen byggts om. Två kontorsrum har byggts till i nedervåningen på församlingshemmet. Utemiljön framför församlingshemmet har fixats till under pandemitiden så att utomhusverksamheten ska fungera bra. På grund av lång tids eftersatthet av lokalerna är en större ombyggnation av församlingshemmet planerad till 2023.

4.4.6 Begravningsverksamhetens utveckling och behov av mark, byggnader och anläggningar

Antalet begravingar väntas öka något under de kommande tio åren på grund av ökad inflyttning och åldrande befolkning, den ökningen bedöms inte kräva ett ökat behov av kyrkogårdsmark eller personalbehov fram till 2030. Det finns behov av att se över våra gravplatser för de med annan trosuppfattning då de olika trosuppfattningar vill begravas samlade och utifrån deras ordning.

Inom begravningsverksamheten kan vi samarbeta pastoralt för att hjälpa varandra i de enheter som finns idag. Utifrån de lagstiftningar vi har idag finns ett behov av att se över vissa lokaler och servicebyggnader. Inlandet har generellt lägre standard gällande lokaler jämfört med lokaler vid kusten.

Fram till 2030 finns följande planerade åtgärder på de olika enheterna:

Alhems kyrkogård:

- Utökning av urnområdet, östra delen. Vi har tillräckligt med mark.
- Färdigställande av askgravlund nere vid Torsgatan. Beräknas vara klart 2023.
- Ett muslimskt grav-område, längst öster ut om behovet uppstår.
- Översyn av utrymmen kopplade till verkstadslokaler och förråd.
- Översyn av personalbyggnad, funktion och tillgänglighet.
- Krematorieugnen kommer behöva underhåll mellan 2027-2030.
- Utökade parkeringsmöjligheter.
- Plats för borgerliga begravingar. (se över möjligheten att kunna använda serverings-salen för detta ändamål)

Sunnana kyrkogård:

- Askgravlund färdigställs
- Översyn av det katolska gruvområdet sett över 10 år.
- Eventuell översyn av personalutrymmena på Lunds kyrkogård utifrån ett förändrat arbetssätt.

Lunds kyrkogård:

- Utöka muslimska gravgården, tillräckligt med mark finns, men den är ej förberedd för gravsättning.
- Färdigställande av växthusprojektet.

Landsförsamlingen:

- Planerad utredning av en askgravslund på norra sidan.

Bolidens kyrkogård:

- Ombyggnad av befintligt gravkapell. Kistförvaring och kylrum.
- Utbyggnad av befintlig byggnad. Verkstadsbyggnaden förlängs för personalrum, besökstoalett och förråd.

Österjörns kyrkogård:

- Byte av alla granhäckar.

Finnträsk kyrkogård:

- Färdigställande av askgravlund.

Byske kyrkogård:

- Byske gamla behöver en större översyn gällande planteringar.

Kågedalen:

- Kusmark – översyn av funktion på personalbyggnaden, dusch, omklädningsrum och kök.
- Kusmark – eventuella följdverkningar av erosion av mark runt kyrkogården hösten 2021.
- Komplettering av förrådsutrymme, maskinförvaring och personalutrymme.

På samtliga tolv kyrkogårdar pågår ett stensäkringsarbete där alla gravstenar ska provtryckas vart femte år. Detta har inte gjorts tidigare och vi är därför inne på första omgången där det kommer att krävas åtgärder av större omfattning. I samband med detta arbete har Skellefteå Museum ombetts att göra en antikvarisk bedömning där de klassificerar gravvårdar i olika grader av bevarandevärde kategorier. De gravvårdar som har störst antikvariskt värde och där gravrättsinnehavare saknas, blir förvaltningens uppdrag att på begravningsavgiftens bekostnad åtgärda stenarna. Det kommer därför att bli några år med större utgifter, men där vi i vanlig ordning får tillbaka pengarna i efterhand av staten. Förhoppningen är att alla stenar kommer att provtryckas inom en femårsperiod, men vi vill arbeta i takt med Skellefteå Museum så vi inte riskerar att ta bort något värdefullt innan klassificeringen är gjord. Därför finns anledning att anta att dessa fem år kan sträcka ut sig något i tid, närmare det dubbla.

Skellefteå Museum har hittills inventerat Kusmark, Kåge, Boliden och Sunnanå. De har med andra ord åtta kyrkogårdar kvar. De har i uppdrag att inventera så fort de hinner, men det råder en kapacitetsbrist vad gäller antikvarisk kompetens.

I samband med stensäkringsarbetet är det många som återlämnar gravar och därför blir det lediga platser på befintliga gravfält. Därför är det i dagsläget inte tal om några direkta utbyggnader för kistgravplatser. Däremot kan askgravlundar och urngravar komma att nyanläggas på befintlig mark.

Askgravlundar

Gravsättning i askgravlundar växer i popularitet och det är anledningen till att det anläggs askgravlundar på fler kyrkogårdar. Man önskar begravas på samma kyrkogård som man kanske har gjort i generationer, men man vill av olika anledningar ligga i en lund, där ett vanligt argument är att man inte vill tynga efterlevande med något skötselkrav. Det är också ett sätt att göra kyrkogårdar mer levande. Om det endast blir gamla gravanordningar kvar där ingen längre känner någon som är begravd får kyrkogården en karaktär av ett museum.

Anton Sundin, trädgårdsmästare och Maria Lund, präst, jobbar med en miljöpolicy under 2022.

4.4.7 Bestånd av mark, byggnader och anläggningar

Kapitlet innehåller en redogörelse för beståndet av mark, byggnader och anläggningar.

Omfattning och kostnader 2019

Beståndet av mark, byggnader och anläggningar omfattade 2019 totalt omkring 13 000 kvadratmeter bruksarea (BRA) ägda och hyrda lokaler. Av dessa användes cirka 7200 kvadratmeter för församlingsverksamhet och cirka 5800 kvadratmeter för begravningsverksamhet. Den totala markyta med kyrkor inräknade som ägs av pastoratet uppgår till 152 hektar av dessa är 72 hektar mark begravningsverksamhetens.²⁸

Pastoratets fastighetskostnader uppgick år 2019 till 22,8 miljoner kronor inklusive moms, fördelat på församlingsverksamhet 18,1 miljoner kronor och begravningsverksamhet 4,7 miljoner kronor. Planerade investeringar och underhåll utifrån budget 2022 förväntas uppgå till ca 1 miljon för begravningsverksamhetens byggnader och ca 2 miljoner för församlingsverksamhetens byggnader.²⁹

28 Bilaga 3: Församlingsverksamhet: Mark, byggnader och anläggningar

29 Bilaga 4: Ekonomisk uträkning fastighetskostnader Skellefteå pastorat

4.5 Samarbetskyrkor i Skellefteå pastorat

I Skellefteå pastorat finns fyra samarbetskyrkor som bedrivs med EFS föreningar som samarbetsparter. Dessa är: Bergsbyn, Mobacken, Ersmark och Sörbölekyrkan (numera Söderkyrkan på Sunnanå). I dessa samarbetskyrkor finns präst, musiker och pedagog anställda. Präst anställs av Skellefteå pastorat, övriga anställs av EFS Västerbotten, förutom i Söderkyrkan där både EFS och pastoratet är arbetsgivare. Dessutom finns ett omfattande ideellt arbete, som utförs av EFS medlemmar i föreningarna.

Samarbetskyrkorna får verksamhetsbidrag och bidrag för lokaler. Dock ej Söderkyrkan där anställningsförhållandena är annorlunda och pastoratet äger kyrkobyggnaden.

Söderkyrkan är belägen i anslutning till två bostadsområden - Falkträsket och Södra Sunnanå - som beräknas få en snabb tillväxt och utbyggnad i samband med övrig expansion i Skellefteå

Bergsbyns samarbetskyrka ligger i centrum för expansionen och byggandet av Northvolt, batterifabrik. Ett stort kulturellt intresse finns i denna kyrka, och hösten 2021 startades också en kultursatsning. Förutom gudstjänster finns barnverksamhet, scouting, musikverksamhet för barn och vuxna.

Mobackenkyrkan ligger belägen i ett naturskönt område, med sommarcafé. Skellefteå EFS förflyttar sin verksamhet till Mobacken sommartid.

Samarbetet med *Ersmarkskyrkan* sträcker sig runt hela Kågedalens församling.

Verksamhetsbidrag lämnas av pastoratet till finns för personal, verksamhet och fastigheter.

Totalbeloppet enligt budget 2019:

Kyrka	Bidrag	
Bergsbykyrkan	1 450 000	
Mobackenkyrkan	1 300 000	
Söderkyrkan	1 200 000	
Ersmarkskyrkan	1 000 000	
Summa:		4 950 000

Tabell 25. Bidrag till samarbetskyrkor

5. Verksamhetens utveckling samt behov av mark, byggnader och anläggningar

5.1 Kyrkor – förändring, flexibilitet, multifunktionalitet och övertalighet

I Skellefteå pastorat finns idag 17 kyrkobyggnader, var och en med sin egen specifika tillkomsthistoria. Kyrkobyggnaderna skiljer sig alla åt i ålder, storlek, utformning och användning. Nio av dessa kyrkor är eller har varit församlingskyrkor och alla utom Bolidens kyrka och St Mikaelsskyrkan i Jörn är tillkomna innan 1940 och omfattas därmed av det särskilda skydd som kulturmiljölagen föreskriver. Även om Bolidens kyrka invigdes 1961 omfattas den också av kulturmiljölagens bestämmelser genom sin särpräglade arkitektur och utformning signerad Peter Celsing.

Övriga kyrkobyggnader har i de flesta fall tillkommit under 1970- och 80-talen som stads-eldskyrkor eller samarbetskyrkor i Skellefteå och en i Ersmark.

Ambitionen att etablera kyrkor på olika platser och därmed också manifesteras Guds närvaro och evangeliets tilltal är en del av kyrkans uppdrag men innebär också att uppdraget som kyrka inte har varit eller är statiskt utan hela tiden påverkas och förändras i takt med att det omgivande samhället också förändras. Bygder, byar, samhällen och städer förändras och människors och hela bygdens livsvillkor påverkas. Inflyttning, utflyttning och omflyttning har präglat och påverkat och påverkar också idag, något som numera tydligt utmärker Skellefte-bygden och Skellefteå pastorat. Förändring är nu en pågående och tydlig process som påverkar både samhälle och kyrka och i relation till framför allt de kyrkobyggnader som omfattas av kulturmiljölagens (KML) bestämmelser, aktualiserar angelägna frågor om flexibilitet, multifunktionalitet och övertalighet.

I särskild bilaga till rapporten lämnas en närmare redogörelse för frågeställningar, omständigheter och särskilda förutsättningar som är förknippade med arbetet med och handläggningen av dessa frågor.³⁰

5.2 Bestånd av mark, byggnader och anläggningar Omfattning och kostnader 2019

Här nedan följer en uträkning på kostnad per kvadratmeter på våra byggnader/lokaler.

Kyrkor skyddade enligt Kulturmiljölagen

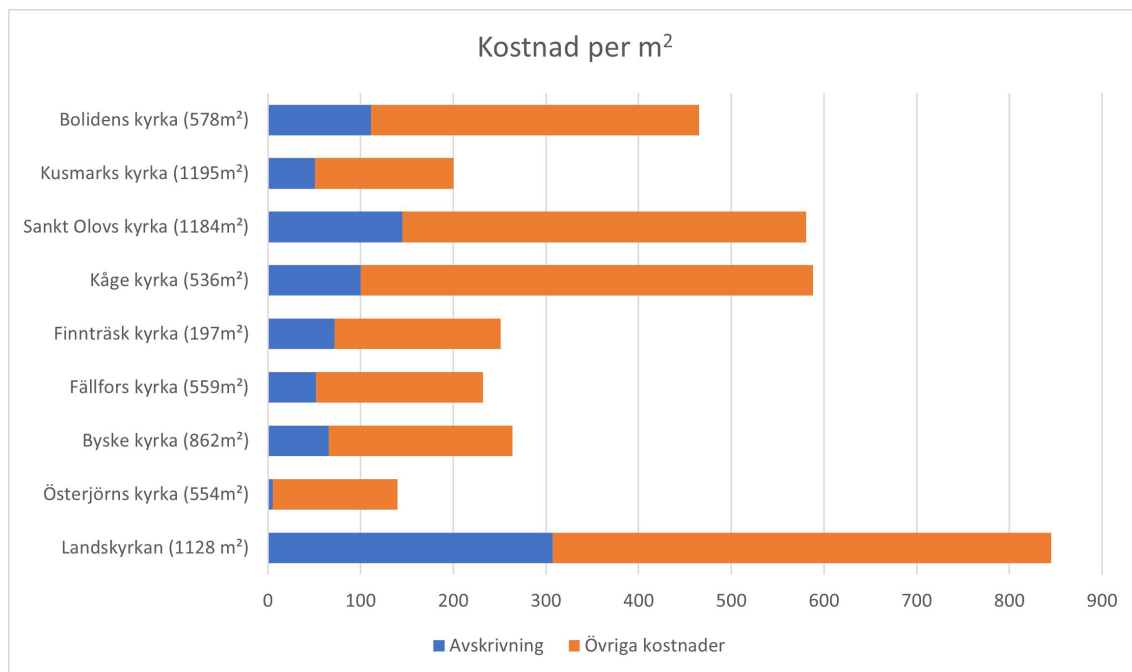

Diagram 40. Kyrkor skyddade enl Kulturmiljölagen

Gravkapell skyddade enligt Kulturmiljölagen

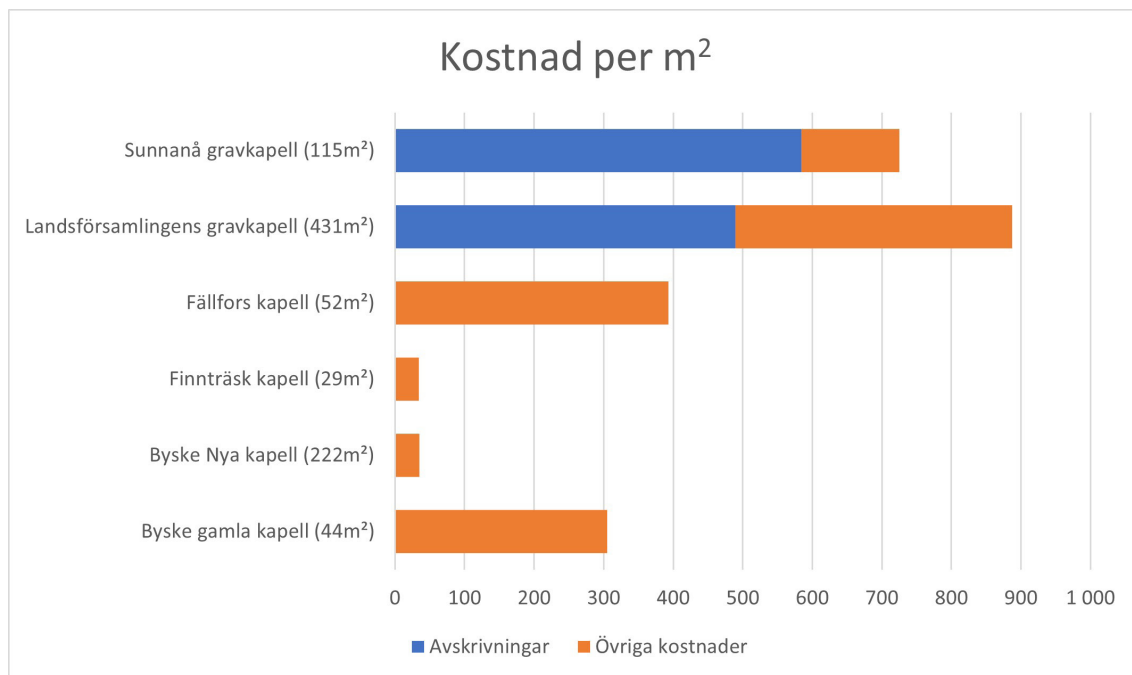

Diagram 41. Gravkapell skyddade enl Kulturmiljölagen

Kyrkor med verksamhetslokaler inräknade

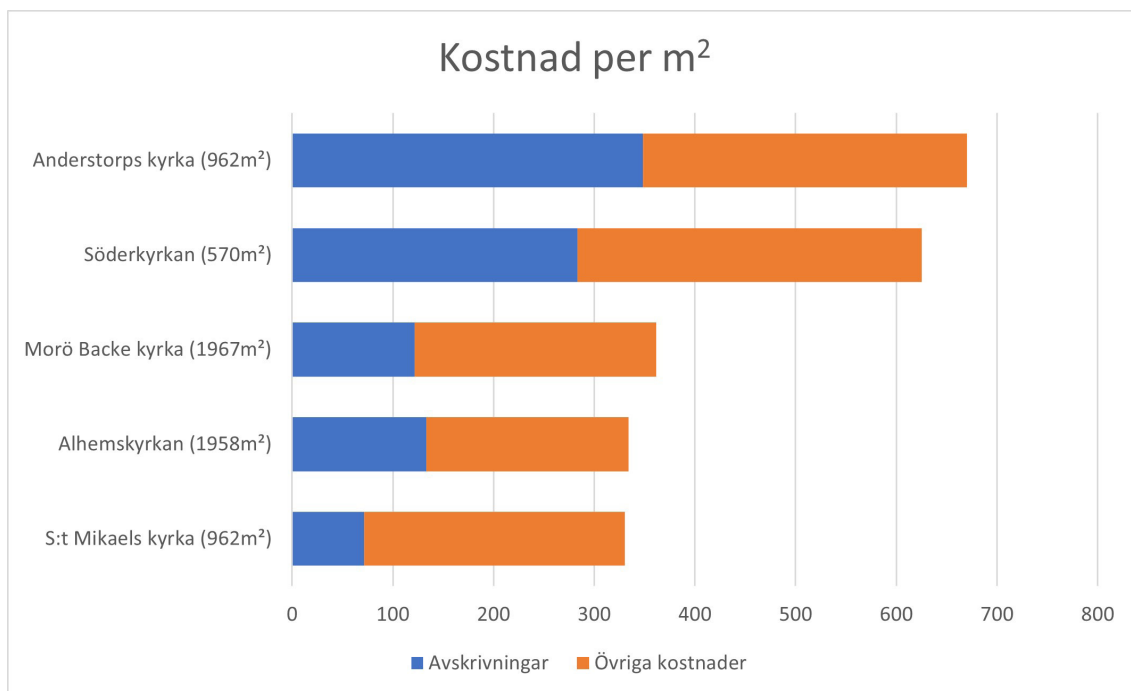

Diagram 42. Kyrkor med verksamhetslokaler

Verksamhetslokaler (församlingshem)

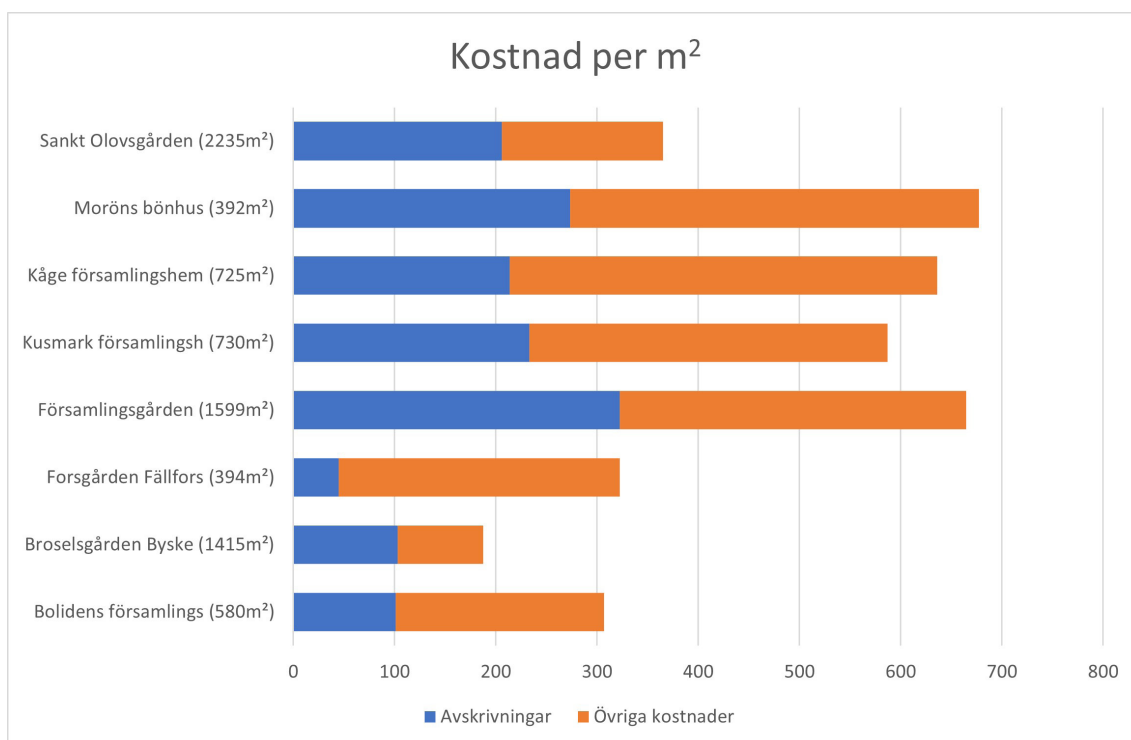

Diagram 43. Verksamhetslokaler

Hyrda lokaler

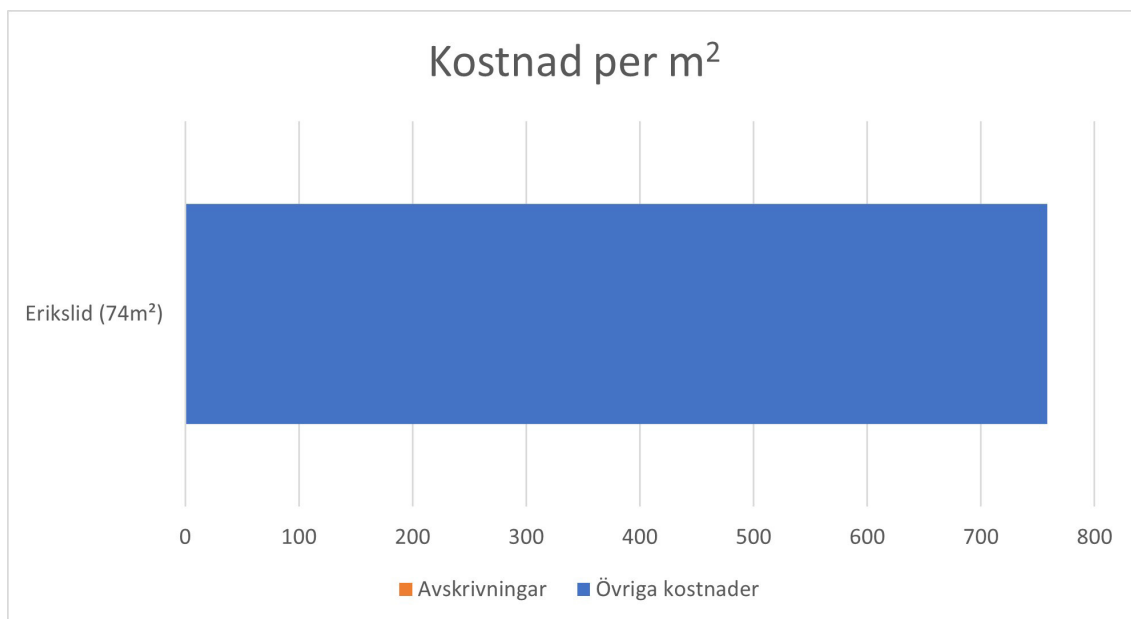

Diagram 44. Hyrda lokaler

Övriga lokaler

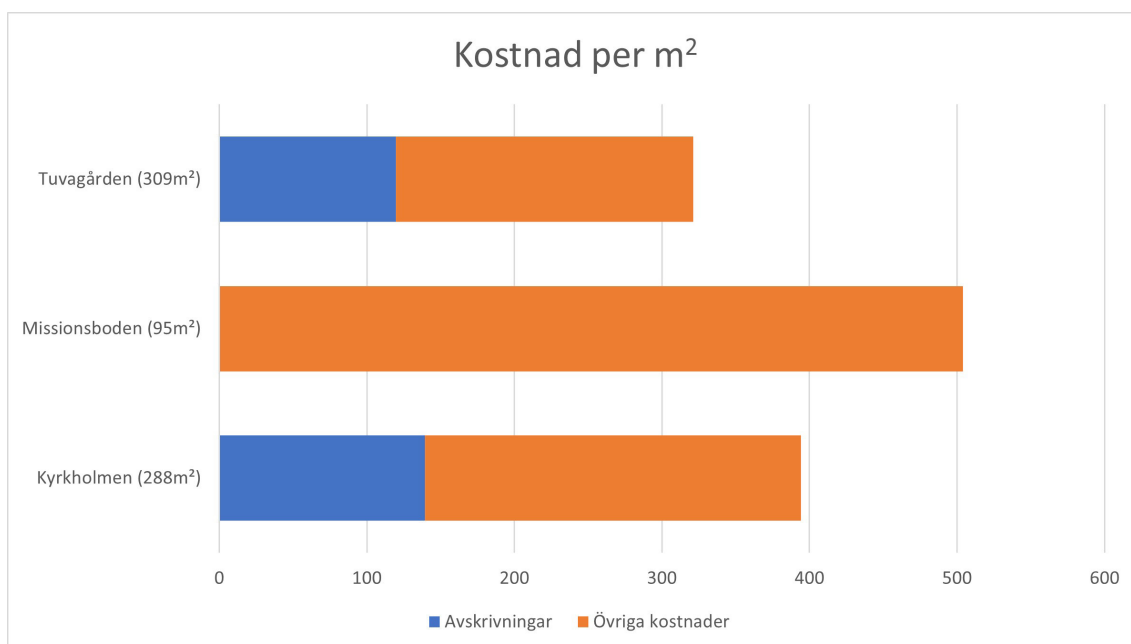

Diagram 45. Övriga lokaler

Vi har haft intäkter under 2019, då har vi tittat på långtidsuthyrningar. Vi har även sålt en tomt vid Anderstorp kyrka vilket genererade en intäkt på 1,1 miljoner.

Kontorsytor

Byggnad	Yta (m ²)	Antal kontorsplatser
Morö Backe kyrka	130	5
Moröns Bönhus	90	7
Sankt Olovsgården	380	27
Alhems kyrka	24	3
Församlingsgården Lands	150	17
Anderstorps kyrka	25	6
Kåge församlingshem	77	12
Broselsgården	98	7
Bolidens församlingshem	48	7
Sankt Mikael's kyrka	10	1
Söderkyrkan	?	4

Tabell 26. Kontorsytor

Markytor

Plats	Markyta (hektar)
Byske	13,0
Fällfors	3,0
Finnträsk	2,3
Boliden	1,2
Jörn	10,0
Kusmark	13,8
Kåge	1,3
Landsförs.	29,2
Sunnanå	0,6
Anderstorp	1,0
Sankt Olov	4,5

Tabell 27. Markytor

6. Analys

Kyrkorådets och ledningsgruppens analys

Inledning

Den lokalförsörjningsplan som har tagits fram under det senaste året har lagt en god grund för det fortsatta arbetet med att identifiera och fastställa långsiktiga och hållbara mål för pastoratets lokalförsörjning under den kommande tioårsperioden 2023–2033. Ledningsgruppen och Kyrkorådet konstaterar att det utifrån det underlag som presenteras redan nu går att identifiera ett antal inriktningsmål som kommer att diskuteras nedan. Underlaget väcker också ett flertal frågor som behöver bli föremål för fördjupad analys och utredning, innan rikttningsvisande beslut kan fattas av Kyrkoråd och Kyrkofullmäktige.

Grundläggande förutsättningar för lokalförsörjningen i Skellefteå pastorat 2023–2033

Den första och kanske viktigaste inriktningsmålet för det fortsatta arbetet som Ledningsgruppen och Kyrkorådet vill lyfta fram är kyrkobyggnadernas särställning. I Skellefteå pastorat finns idag 17 kyrkobyggnader av olika karaktär, varav nio av dessa har varit eller är församlingskyrkor. Åtta av dessa kyrkor omfattas av kulturmiljölagens särskilda skydd och bestämmelser. Kyrkorna har en unik betydelse för församlingarnas möjlighet att utföra sin grundläggande uppgift, är viktiga kultur- och identitetsbärare och är ett värdefullt kulturarv för både bygd och befolkning. Ett viktigt mål för pastoratets fortsatta lokalförsörjning under den kommande tidsperioden bör vara att sträva efter att optimera, utveckla och öka användningen av våra kyrkobyggnader och kyrkorum.

Ledningsgruppen och Kyrkorådet vill vidare lyfta fram vikten av att tillgodose att det finns ändamålsenliga och flexibla gudstjänstlokaler i hela pastoratet. Lokalförsörjningsplanens omvärldsanalys visar att vi lever i en tid av snabb förändring med fokus på tillväxt, som inte bara kommer att beröra centralorten utan pastoratets alla delar. Exakt hur detta kommer att påverka pastoratet i ett tioårsperspektiv är omöjligt att förutse, utan vi måste ha en beredskap som kännetecknas av flexibilitet och nytänkande. En sådan strategi kan både innefatta att använda befintliga lokaler på ett nytt sätt, samutnyttja lokaler och att söka nya vägar när så krävs.

Utifrån den omfattande kartläggning som har gjorts kan det konstateras att pastoratet idag äger ett mycket stort antal lokaler, där alla lokaler inte utnyttjas fullt ut. I en sådan situation är det inte rimligt att öka lokalbeståndet genom nybyggnation. I stället bör pastoratet sträva efter att öka ändamålsenlighet och flexibilitet i befintliga lokaler och när nya behov uppstår, överväga att hyra lokaler framför att äga.

Frågor som kräver fördjupad analys

Det omfattande underlaget identifierar också frågor som kommer att kräva fördjupad analys och utredning innan rikttningsvisande beslut kan fattas:

Arbetet med lokalförsörjningsplanen har visat att vi behöver förbättra befintliga statistiska underlag avseende lokalutnyttjande. Den information vi har tillgång idag har brister och behöver bli bättre för att kunna ligga till grund för långsiktiga beslut om prioriteringar. Ett särskilt fokus behöver riktas mot de lokaler som i underlaget identifieras som underutnyttjade och där alternativa lösningar finns tillgängliga.

En fördjupad analys behöver göras av pastoratets kontorslokaler och hur de utnyttjas. Målsättningen är att pastoratet ska ha kontorsytor som till storlek och funktion är väl anpassade till medarbetarnas och verksamhetens behov. I en sådan analys bör det också övervägas i vilken mån överflödiga ytor kan få en annan funktion, hyras ut till andra aktörer eller avyttras.

Med syfte att utveckla och öka användningen av kyrkorummen bör det undersökas ifall det finns någon av församlingens kyrkor där kyrkorummet skulle kunna anpassas till att även rymma annan församlingsverksamhet. Här kan man med fördel titta närmare på liknande projekt i andra församlingar och stift.

Bönhusens roll som lokaler för gudstjänst och församlingsverksamhet i ett växande Skellefteå behöver ytterligare belysas av Församlingsråd och Kyrkoråd.

Den fortsatta processen

Arbetet med att fastställa en långsiktig plan för pastoratets lokalförsörjning ska kännetecknas av långsiktighet och hållbarhet. Under den kommande mandatperioden kommer ett fortsatt analysarbete att initieras utifrån de inriktningsmål som här har presenterats. Utifrån dessa analyser kommer en mer konkret arbetsplan som ska ligga till grund för kommande prioriteringar att tas fram.

Revideringen av Lokalförsörjningsplanen påbörjas efter nästa Församlingsinstruktion för pastoratet, men innan mandatperiodens utgång 251231.

Figurer, tabeller och diagram

Figur 1: Skellefteå kommun med kyrklig indelning	11
Figur 2: Befolknings- och medlemsutveckling.....	13

Tabell 1: Intäkter och kostnader i församlings- och begravningsverksamhet	13
Tabell 2: Aktivitet Landskyrkan.....	16
Tabell 3: Aktivitet Gravkapellet Skellefteå landsförsamling.....	17
Tabell 4: Bönhus Skellefteå landsförsamling.....	19
Tabell 5: Aktivitet Anderstorps kyrka.....	21
Tabell 6: Aktivitet Söderkyrkan	23
Tabell 7: Aktivitet Mobackenkyrkan.....	25
Tabell 8: Aktivitet Byske kyrka.....	27
Tabell 9: Aktivitet Fällfors kyrka	28
Tabell 10: Aktivitet Finnträsk kyrka	28
Tabell 11: Aktivitet Solviks kapell	29
Tabell 12: Aktivitet Sankt Olovs kyrka	34
Tabell 13: Aktivitet Sunnanå gravkapell.....	34
Tabell 14: Aktivitet Morö Backe kyrka	38
Tabell 15: Aktivitet Alhemskyrkan.....	40
Tabell 16: Aktivitet Bergsbykyrkan.....	41
Tabell 17: Aktivitet Logen Tuvagården	43
Tabell 18: Aktivitet Kåge kyrka	45
Tabell 19: Aktivitet Kusmarks kyrka	46
Tabell 20: Aktivitet Ersmarks kyrka	46
Tabell 21: Bönhus Kågedalen	27
Tabell 22: Aktivitet Bolidens kyrka.....	51
Tabell 23: Aktivitet S:t Mikael's kyrka	51
Tabell 24: Aktivitet Österjörns kyrka	52
Tabell 25: Bidrag till samarbetskyrkor	58
Tabell 26: Kontorsytor	63
Tabell 27: Markytor	63

Diagram 1: Uppskattat antal besökare Lands övr	17
Diagram 2: Uppskattat lokalnyttjande Lands övr.	18
Diagram 3: Uppskattad nyttjandegrad Lands övr.	18
Diagram 4: Uppslättat antal besökare Förs.gården Lands.....	20
Diagram 5: Uppskattat lokalnyttjande Förs.gården Lands	20
Diagram 6: Uppskattad nyttjandegrad Förs.gården Lands	21
Diagram 7: Uppskattat antal besökare A-torp	22
Diagram 8: Uppskattat lokalnyttjande A-torp	22
Diagram 9: Uppskattad nyttjandegrad A-torp	23
Diagram 10: Uppskattat antal besökare Söderkyrkan	24
Diagram 11 Uppskattat lokalnyttjande Söderkyrkan	24

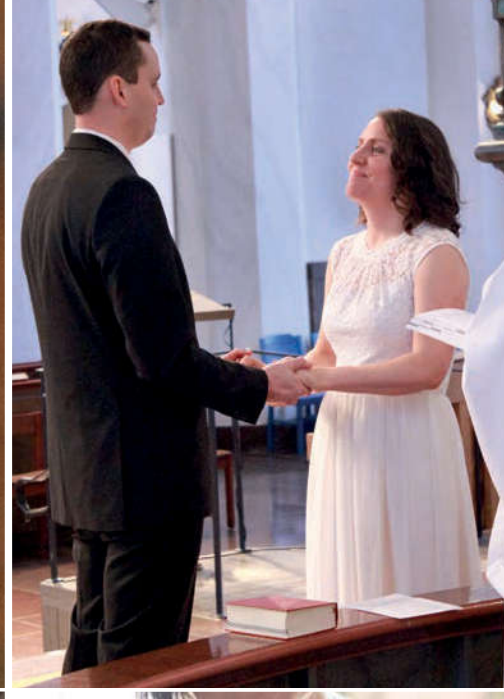
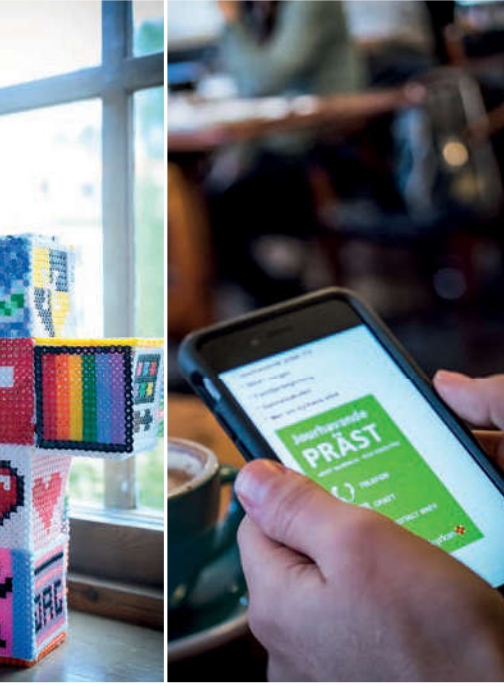
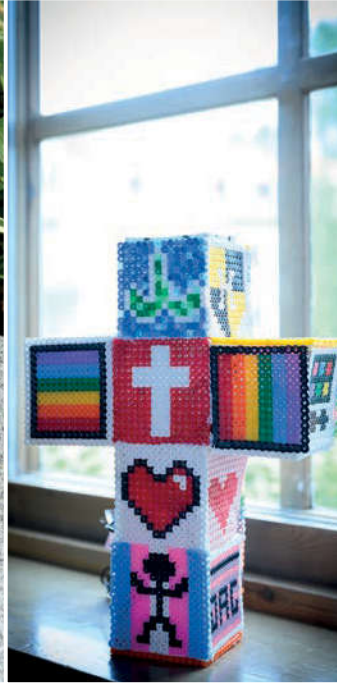
Diagram 12: Uppskattad nyttjandegrad Söderkyrkan	25
Diagram 13: Uppskattat antal besökare Broselsgården	29
Diagram 14: Uppskattat antal besökare Byske-Fällfors övr.	30
Diagram 15: Uppskattat lokalnyttjande Broselsgården	30
Diagram 16: Uppskattat lokalnyttjande Byske-Fällfors	31
Diagram 17: Uppskattad nyttjandegrad Broselsgården	31
Diagram 18: Uppskattad nyttjandegrad Byske-Fällfors	32
Diagram 19: Uppskattat antal besökare Sankt Olov övr.	35
Diagram 20: Uppskattat lokalnyttjande Sankt Olov övr.	35
Diagram 21: Uppskattad nyttjandegrad Sankt Olov övr.	36
Diagram 22: Uppskattat antal besökare Sankt Olovsgården.....	36
Diagram 23: Uppskattat lokalnyttjande Sankt Olovsgården	37
Diagram 24: Uppskattad nyttjandegrad Sankt Olovsgården	37
Diagram 25: Uppskattat antal besökare Morö Backe	39
Diagram 26: Uppskattat lokalnyttjande Morö Backe	39
Diagram 27: Uppskattad nyttjandegrad Morö Backe.....	40
Diagram 28: Uppskattat antal besökare Moröns bönhus	42
Diagram 29: Uppskattat lokalnyttjande Moröns bönhus	42
Diagram 30: Uppskattad nyttjandegrad Moröns bönhus.....	43
Diagram 31: Uppskattat antal besökare Kåge.....	47
Diagram 32: Uppskattat lokalnyttjande Kåge	47
Diagram 33: Uppskattad nyttjandegrad Kåge	48
Diagram 34: Uppskattat antal besökare Kusmark.....	48
Diagram 35: Uppskattat lokalnyttjande Kusmark	49
Diagram 36: Uppskattad nyttjandegrad Kusmark	49
Diagram 37: Uppskattat antal besökare Jörn-Boliden s.....	53
Diagram 38: Uppskattat lokalnyttjande Jörn-Boliden	53
Diagram 39: Uppskattad nyttjandegrad Jörn-Boliden	54
Diagram 40: Kyrkor skyddade enl. Kulturmiljölagen.....	60
Diagram 41: Gravkapell skyddade enl. Kulturmiljölagen.....	60
Diagram 42: Kyrkor inkl. verksamhetslokaler	61
Diagram 43: Verksamhetslokaler	61
Diagram 44: Hyrda lokaler	62
Diagram 45: Övriga lokaler.....	62

Bilagor – förteckning

1. Församlingsinstruktion för Skellefteå pastorat inklusive omvärldsanalys och barnkonsekvensanalys
2. Kyrkor – förändring, flexibilitet, multifunktionalitet och övertalighet
3. Församlingsverksamhet: Mark, byggnader och anläggningar
4. Ekonomisk uträkning fastighetskostnader Skellefteå pastorat

FÖRSAMLINGSINSTRUKTION

Svenska kyrkan Skellefteå pastorat 2019-2023

”

*Människor möts, i livet som det är.
Och delar evangeliet
i närvaro, öppenhet och hopp,
tills hela Guds skapelse är befriad.*

Innehåll

Presentation av Skellefteå Pastorat	4
Så vill vi arbeta som kyrka – pastoralt program.....	6
Samverkan	12
Flerspråkig kyrka	12
Ansvarsfördelning mellan pastorat och församlingar	13
Övrigt.....	13
Begravningsverksamhet	15
Utvärdering.....	15
Slutsatser omvärldsanalys	15
Slutsatser barnkonsekvensanalys	16

Presentation av Skellefteå Pastorat

.....

Svenska kyrkan är ett evangelisk-lutherskt trossamfund som tillsammans med den världsvida kyrkan tror på en närvarande Gud som skapar, befriar och ger liv för alla människor. Kyrkans och Bibelns centrum är Jesus Kristus och den befrielse som tron på honom ger hela mänskligheten.

Kyrkans världsvida uppdrag är att i varje tid leva i Guds närvarande kraft här och nu. Alla är inbjudna att vara med och därigenom bidra till hela skapelsens harmoni i vår tid. Svenska kyrkan har ledorden närvaro, öppenhet och hopp för alla verksamheter.

Skellefteå är idag en stad med framtidsdrömmar. Svenska kyrkan i Skellefteå pastorat omfattar fem samverkande församlingar, som finns både i centralorten och närliggande orter i kommunen. Tillsammans med ytterligare fem angränsande församlingar omfattas hela Skellefteå kommun till ytan. Den kristna tron har i långa tider präglat bygden och bidrar aktivt i kommunens arbete för medmänsklighet, framtidstro och en hållbar framtid.

Pastoratets fem församlingar har drygt 39 000 medlemmar. Församlingarnas tretton kyrkor, och tolv kyrkogårdar, sommargårdar och många bönhus, utgör samlingsplatser för alla som vill vara med att dela liv och tro.

Församlingarna har tillsammans en lång och inspirerande lokal historia som är angelägen att ta till vara i hela Skellefteåbygden. I Västerbotten finns ett värdefullt andligt arv. Den inomkyrkliga rörelsen EFS dominerar arvet och präglar många gemenskaper i byar och städer.

Våra församlingar

Byske-Fällfors församling

Antal invånare i församlingen: 5055. Varav tillhöriga Svenska kyrkan: 3586

Kyrkorna och bönhusen bär en historia som har präglat församlingen. Där har många funnit mening och hopp som påverkat livet och bygden. Människors livsvillkor är beroende av arbetstillfällen, skolor och barnomsorg. Många barnfamiljer bor och lever t.ex. i församlingens södra byar och i Byske. Församlingen vill vara nära som resurs för livet i dess olika skiften. Asylsökande bland oss medverkar mycket i vår glädje i att vara kyrka. Fritidsliv med sommarbesökare längs den vackra kusten, sköna byar, och fiskrik älv bidrar till att församlingslivets puls varierar över året.

Församlingen äger Byske kyrka och församlingshemmet Broselsgården, Fällfors kyrka och församlingshemmet Forsgården och Finträsk kyrka, där firas gudstjänster regelbundet. Dessutom firas gudstjänster regelbundet i Solviks kapell, och bönhus ute i byarna i församlingen.

Jörn-Bolidens församling

Antal invånare i församlingen: 3339. Varav tillhöriga Svenska kyrkan: 2177

Livet i församlingen präglas av tydlig internationell närvaro, lokalt i våra kyrkor och även i kontakterna med vår vänförsamling i Ndolage. I församlingen finns många äldre som ser kyrkan som en självklar del i sina liv, samt även människor från hela

världen i alla åldrar som möter Gud och sina trossyskon i våra kyrkor. Social utsatthet och geografiska avstånd är utmaningar men också möjligheter. Omsorg och möte med alla människor formar verksamheten. Alla ska få känna sig sedda och få möta någon som lyssnar och ges möjlighet att bidra. Under veckorna möts många människor i alla åldrar i församlingens olika mötesplatser. Nya gudstjänstformer utvecklas och nya sätt att använda lokalerna. Mötesplatser där församlingsborna får möjlighet att forma sin egen kyrka har och kommer att vara en viktig del i verksamheten.

I församlingen finns Bolidens kyrka, S:t Mikael's kyrka i Jörn, Österjörns kyrka, EFS Boliden och även EFS sommarhem Strandudden. I Bolidens kyrka och EFS Boliden firas gudstjänster 2 ggr/v. Under juli månad firas alla gudstjänster i Boliden i samarbete med EFS Boliden på Strandudden. I S:t Mikael's kyrka i Jörn firas gudstjänster 1-2 ggr/v, även där i samarbete med EFS Jörn. I Österjörns kyrka sker många begravningar, musikarrangemang, vigslar, dop och konfirmation.

Kågedalens församling

Antal invånare i församlingen: 4716. Varav tillhöriga Svenska kyrkan: 3521

Kågedalen är en expansiv bygd med inflyttning av yngre familjer. Orterna i dalen har olika karaktär. Alltifrån landsbygdsatmosfär längst in i Sandfors/Storkågeträsk till förstadskänsla i Kåge. Detta avspeglar sig församlingens liv, engagemang och verksamhet.

En kyrka mitt i samhället, mitt i människors liv. Där olika mötesplatser, allt ifrån lugnet i Bönens trädgård, middagspaus, sittgympa, gudstjänst, körsång m.m. vill öppna för återhämtning, delaktighet och mångfald. Människors olikheter möjliggör att Gud och livet blir större för oss – Tillsammans!

Våra kyrkor och bönhus står centralt i Kåge, Ersmark, Kusmark, Sandfors och Storkågeträsk som en påminnelse och en symbol för det vi är som kyrka.

Sankt Olovs församling

Antal invånare i församlingen: 20 792. Varav tillhöriga Svenska kyrkan: 14 941

Församlingslivet betyder mycket i livets alla skiften, allt från glädje till utsatthet. Tro och liv uttrycks med de språk människan fått av Gud, i sökandet efter mening, tröst, glädje och livsmod, för alla åldrar.

I församlingen finns fyra kyrkor (Sankt Olovs kyrka, Alhemskyrkan, Morö Backe kyrka och Bergsbykyrkan, som är en samarbetskyrka), tre församlingsgårdar (Sankt Olovsgården, Moröns bönhus och Erikslid) samt Tuvans sommargård med Logkyrkan. Här inbjuds till aktiviteter som många Skellefteåbor gläds över varje vecka.

Huvudkyrkan (Sankt Olovs kyrka) står som orienteringspunkt för alla som bor och arbetar centralt, eller passerar centrum. Den förknippas med högtidlighet och katedral. Alhemskyrkan associeras med naturnärhet och musik, Morö Backe kyrka och

Bergsbykyrkan med flexibilitet, familjekaraktär och idealitet samt Tuvagårdens Logkyrka med enkelhet och sommar. Utifrån detta planeras gudstjänstlivet så att gudstjänsters mångfald kommer till uttryck. I en av församlingsgårdarna (Moröns bönhus) firas också gudstjänster regelbundet.

Minst en huvudgudstjänst firas alla söndagar och kyrkliga helgdagar i församlingen. Utöver detta gläds vi över EFS-kyrkans församlingsgemenskap inne i "stan".

Skellefteå landsförsamling

Antal invånare i församlingen: 20 561. Varav tillhöriga Svenska kyrkan: 14 811

Landsförsamlingen har en lång historia och stor geografisk utbredning. I centrum finns en medeltida kyrka, Kyrkholmen i Skellefteälven och Bonnstan. Generationer har sedan 1300-talet format traditioner, stora mötesplatser och ett varmt missionsintresse. I byarna finns tolv aktiva bönhus som förvaltar bygdens väckelsearv. Sedan 1970-talet finns fem stadsdelskyrkor i centralorten varav två är samarbetskyrkor med EFS. Församlingen har idag ett rikt och varierat kyrkoliv som öppnar för många att delta i. Oavsett livssituation delas liv och tro i gudstjänst och församlingsliv. I ett föränderligt samhälle finns beredvillighet att låta nya tankar för tro och engagemang komma fram.

Så vill vi arbeta som kyrka – pastoralt program

.....
"Församlingens grundläggande uppgift är att fira gudstjänst, bedriva undervisning samt utöva diakoni och mission. Syftet är att människor ska komma till tro på Kristus och leva i tro, en kristen gemenskap skapas och fördjupas, Guds rike utbreddas och skapelsen återupprättas. Allt annat som församlingen utför är stöd för och en konsekvens av denna grundläggande uppgift."
(Kyrkoordningen 2 avd. Inledning)

I FIN anges inriktningen för kyrkans uppgift fyra år framåt och beskrivs utifrån fyra dimensioner som går in i varandra, Gudstjänst-Undervisning-Diakoni -Mission. Vi inleder med mission eftersom den uttrycker identiteten av kyrkan. Alla fyra behövs tillsammans i allt vi gör av planering, genomförande och uppföljning.

I varje dimension finns fyra balanserande perspektiv – kvalitet, kvantitet, kontinuitet och kreativitet, med den gemensamma nämnaren som är Kristus.

"SOM FADERN HAR SÄNT MIG SÄNDER JAG ER"

Joh 20:21

MISSION

Inriktningsmål

- » Verksamheten utformas och leds av minst lika många ideella medarbetare som anställda.
- » Möjliggörarrollen för idealitet utmärker församlingarnas arbetssätt
- » Församlingarna inspirerar till tjänst i Svenska kyrkan
- » Åldersgruppen 18-30 och 30-50 år har ökat fokus.
- » Det internationella arbetet i församlingarna har stärkts.
- » Klimatpåverkan har minskat i alla våra verksamheter.
- » Bödens trädgård har utvecklats till en ekoteologisk inspirationskälla i bygden

Guds mission har kyrkor. Svenska kyrkan i Skellefteå är en del av den världsvida kyrkan, vars grundläggande uppgift är att med Jesus Kristus stå i Guds sändning till hela världen. Missionsuppdraget är att evangeliet blir bärande verklighet för hela människan – hela skapelsen.

Mission är inte att värva medlemmar utan att Guds kärleks längtan att hela skapelsen ska befrias och bli varje människas erfarenhet. Missionens kyrka är dess döpta medlemmar som i kyrka och samhälle verkar i Guds sändning. Mission är att i sin vardagliga gärning vara del av Guds tjänst för världen, att i ord och handling vittna om Guds gränslösa kärlek.

En hållbar värld för hela skapelsen är en självklarhet i Guds mission. Svenska kyrkan i Skellefteå delar missionens ansvar med hela mänskligheten att vårda skapelsen och verka för ett hållbart samhälle.

Kulturens alla uttryck välkomnas i missionens tjänst. I Skellefteå finns ett rikt kulturliv med djupa historiska rötter i våra bygder och kyrkor som vi vill ta vara på. Guds mission tar sig uttryck i bl.a. andhämtning, gemenskap, lek och allvar, framtidstro och hopp. Utomhusmiljöerna i församlingarna har potential som viktiga resurser i vårt missionsuppdrag i framtiden.

Mission är gränslös. Systerkyrkor, vänstift och vänförsamlingar är en central del även av kyrkans lokala liv. Dessa relationer hjälper oss att gå tillsammans i solidaritet, rättvisa och evangelisation i vår värld.

EFS är vår inomkyrkliga rörelse vilket utmärker mycket av församlingslivet i församlingarna. Tre av kyrkorna i pastoratets församlingar är samarbetskyrkor. EFS-föreningarna i Mobacken, Ersmark och Bergsbyn har uppdraget att i dessa kyrkor ansvara

för t kyrkans arbete i respektive område. Samarbetsavtalet med EFS Sörböle och samverkan med EFS i bönhusföreningar och EFS-kyrkan i centrala Skellefteå är viktiga i våra församlingar.

"VEM ÄR MIN NÄSTA?"

Luk 10:29

DIAKONI

Inriktningsmål

- » Arbetet bland våra utsatta har en tydlig strategi i församlingarna
- » Diakonin har tydligt fokus på barn, ungdomar och familj.
- » Diakonal samverkan har utvecklats, utifrån projektet "diakoni – tillsammans".
- » Samtal och själavård i organiserad form, enskilt och/eller i grupp, har hög prioritet
- » Alla församlingsanställda har utvecklats i möjliggörarrollen
- » Människor känner sig välkomna oavsett sexuell läggning, etnicitet, språk, tvivel, socioekonomi, kultur eller funktionsvariation

Kyrkans diakonala grundidentitet är att stå upp för allas lika värdighet, särskilt utsatta och marginaliserade. Grunden är att i Kristi efterföljd dela varandras bördor och älska varandra till nytt hopp. Detta gemensamma uppdrag präglar varje församlings arbete lokalt och globalt.

I varje medmänniska blir min uppgift som Guds medarbetare tydlig, att tillsammans bidra till tro, hopp och kärlek.

Församlingarnas skolarbete, Skolkyrkan och kyrkan på Campus är exempel på diakoni i samverkan och samarbete utifrån skolans läroplansdirektiv om varje elevs rätt till andlig hälsa.

Sjukhuskyrkan har en viktig funktion för många människor. Arbetet utförs i nära samarbete med vårdpersonalen till stöd för patienter, närstående och personal.

"BRANN INTE VÅRA HJÄRTAN NÄR HAN TALADE TILL OSS PÅ VÄGEN OCH UTLADE SKRIFTERNA FÖR OSS?"

Luk 24:32

UNDERVISNING

Inriktningsmål

- » Ett kunskapslyft i bibelns betydelse i våra liv, för alla åldrar
- » Dop- och konfirmandstatistiken ökar från nivån 2018.
- » En doppastoral 0-100 år är utformad
- » Ungdomsarbetet organiseras i Svenska Kyrkans Unga

Lärande är en livslång process där delandet av liv och tro ger möjlighet att växa som människa. Omfattande verksamhet bedrivs varje vecka bland barn och ungdomar, såväl öppen verksamhet som gruppverksamhet. Många olika mötesplatser för vuxna och barn ger möjlighet till samtal, andrum och andlig vägledning.

Undervisning vilar på två perspektiv: våra egna liv och Bibelns vägledande ord. Därför finns en växelverkan mellan dessa perspektiv alltid med i församlingens gemenskap. Det gäller allt från dopsamtalet, via konfirmandundervisningen, samtal och gudstjänsten, till sorgesamtalet.

"DE DELTOG TROGET I APOSTLARNAS UNDERVISNING OCH DEN INBÖRDES HJÄLPEN, I BRÖDBRYTANDET OCH BÖNERNA"

Apg 2:42

GUDSTJÄNST

Inriktningsmål:

- » Öppenhet, närvaro och delaktighet utmärker alla gudstjänster.
- » Andhämtning i en stressad tillvaro, för alla åldrar, utmärker gudstjänstlivet.
- » Fler söker gudstjänstens gemenskap.
- » Vissa av våra kyrkor har profilerat sig mot särskilda målgrupper eller andliga traditioner.

Gudstjänsten har två dimensioner: Alla åldrar möter Gud tillsammans för att sedan leva med i Guds kärleks tjänst för andra i vardagen. Gudstjänsten ger gåvan att få dela tro och liv så att framtidstro och livsmod stärks. Gudstjänsten görs tillsammans.

Kyrkoårets växlingar, delaktighet, olika uttrycksformer, sång, musik, bön, stillhet, natt-

wardsbord och fikabord är delar i en levande gudstjänst. Olika former av gudstjänst firas på en mängd platser under veckans alla dagar. Söndag är och kommer alltid att vara kyrkans viktigaste gudstjänstdag.

Samverkan

.....

Inriktningsmål

- » Utveckla samarbetet med Stadsmissionen i dialog med församlingarnas diakoni
- » Det ekumeniska samarbetet ska stärkas
- » Stärka relationerna, och samverkan, i civilsamhället och med kommunen

Församlingarnas samverkan inom pastoratet baseras på samsyn och viljan att utvecklas tillsammans. Detta sker uteslutande inom ramen för kyrkans grundläggande uppgift.

Församlingarna samverkar även med offentlig sektor, inom den ekumeniska familjen, ett stort antal organisationer, föreningar och grupper. Denna samverkan tar sig många olika uttryck och resulterar i en mängd olika verksamheter.

Med livet i centrum vill våra församlingar verka för fred, integration och hållbarhet i alla verksamheter, och i samverkan med alla goda krafter som delar vår värdegrund i samhället.

Flerspråkig kyrka

.....

Inriktningsmål:

- » Att möjliggöra gudstjänster och kyrkliga handlingar på finska, samiska och meänkieli och teckenspråk.
- » Självavård erbjuds på fler språk än talad svenska.
- » Internationella gudstjänster på engelska anordnas regelbundet.

Svenska kyrkan är en flerspråkig kyrka.

Förutom svenska och de nationella minoritetsspråken finska, meänkieli, samiska, jiddisch, romani samt teckenspråk finns en mängd andra språk utifrån den mångfald av nationaliteter som finns i Skellefteå. Så långt det är möjligt ska församlingarna synliggöra, erkänna och bekräfta de individer som vistas i pastoratet och talar andra språk än svenska så att alla har möjlighet att uttrycka sin tro på sitt hjärtas språk i våra gudstjänster.

Ansvarsfördelning mellan pastorat och församlingar

Det övergripande, pastoral, ansvaret ligger på pastoratsnivå medan församlingarna svarar för att verksamhet utförs. För att möjliggöra detta ansvarar kyrkorådet för ekonomi-, personal- och fastighetsfrågor.

Församlingsrådets ansvarar för den grundläggande uppgiften lokalt, med de fyra dimensionerna Gudstjänst, undervisning, diakoni och mission. Och att utveckla och prioritera i församlingens arbete utifrån kyrkorådets riktlinjer.

Pastoratsövergripande verksamhet bedrivs med gemensamma resurser och uppgiften att leda dessa kan delegeras till enskild församling. Pastoratsövergripande verksamheter som samordnas är (samverkande församlingar):

- » Kyrkogårdars skötsel, Bönens trädgård och utemiljöers utformning.
- » Integrationsarbete "Vän i Skellefteå"
- » Teckenspråk, minoritetsspråk.
- » Ungdomsarbete och konfirmation.
- » Bokning, kommunikation och information, personal, lokaler, stöd.
- » Sjukhuskyrkan, Skolkyrkan inkl. kyrkan på Campus.
- » Organiserad idealitet, Ledarutbildning för ideella, predikant- och kyrkvärdsutbildning.
- » Diakonisamverkan mellan församlingarna i pastoratet.

Övrigt

21 prästtjänster är inrättade inom pastoratet.

Grundbemanning inom församlingarna 2020-01-01:

- » Byske-Fällfors: 200 %
- » Jörn-Boliden 200 %
- » Kågedalen 300 %
- » Skellefteå lands: 600 %
- » Skellefteå Sankt Olov: 450 %

Präster i pastorats- eller kontraktsövergripande verksamheter:

- » Sjukhuskyrkan 150 %
- » Skolkyrkan 100 %.

Pastoratet:

- » Kyrkoherde 100 %

Därutöver finns:

- » Teckenspråk 50 % (projektjänst till 2020-08-30)
- » EFS-präster 300 %, på 4 medarbetare (anställda av EFS Västerbotten)

Inrättade musikertjänster i pastoratet är minst två kyrkomusiker på B-nivå, organist, (Skellefteå lands församling respektive Sankt Olovs församling). Övriga tjänster ska vara minst en kyrkomusiker på C-nivå, kantor, i varje församling.

I pastoratet firas huvudgudstjänst alla söndagar och kyrkliga helgdagar. Särskilt sammanlysta gudstjänsttillfällen sker vid högst fyra sön- eller helgdagar under året. Gudstjänster firas regelbundet i församlingarna, varav huvudgudstjänst varje söndag och nattvard minst en varje månad.

Begravningsverksamhet

.....

Begravningsverksamheten är en uppgift som utgår från det av staten delegerade huvudmannaskapet till Svenska kyrkan och konstitueras genom lagreglering. Därför utgår den verksamheten inte från församlingens grundläggande uppgift utan bedrivs parallellt i samverkan med församlingsverksamheten. Begravningspastoral – se bilaga.

Utvärdering

.....

Församlingsinstruktionen utvärderas årligen i anslutning till verksamhetsuppföljning. Utifrån församlingsinstruktionen upprättas en verksamhetsplan i pastoratet innehållande respektive församlings konkreta verksamhetsmål för att förverkliga instruktionen under åren 2020-2023. Verksamhetsplaner revideras årligen och blir så en integrerad del av utvärderingen av FIN.

Slutsatser omvärldsanalys

.....

- » Allt fler debattörer och samhällsaktörer uttrycker glädje över vår kyrkas resurser, diakonalt, socialt, historiskt och andligt. Detta har vi att förvalta med glädje.
- » Vår kyrkas närvaro och verksamhet är en stor glädje för många kommuninvånare och asylanter.
- » Medvetenheten om sociala, ekologiska och andliga utmaningar är hög i församlingarna.
- » Ideella och anställda är våra viktigaste resurser som bidrar till att vi i vår kyrka kan glädjas över den Guds mission till frihet och ansvar vi har glädjen att vara del av i vår kommun.
- » Ökat behov av undervisning och lärande, som rör alla åldrar. En strategisk plan är angelägen att ta fram, med öppenhet för olika arbetssätt i församlingarna
- » Minskade kontaktytor och försvagad relation till unga. Medlemstappet är högst bland unga vuxna. Fortsatt satsning på dop, familjesatsningar och konfirmation är angeläget.
- » Ökande psykosocial ohälsa i alla åldrar, och då behöver kyrkan fokusera resurser på

bärande och helande gemenskaper, samtalsstöd och förbön

- » Velfärden i Sverige utmanas. Diakonin behöver hålla fokus på ökad samverkan i samhället, stå på de svagaste sida och kommunicera. Kyrkans roll i kommunen behöver medvetandegöras, för att stärka samarbete och samverkan.
- » Risk för minskat bistånd till de mest utsatta. Dessa behöver Kyrkans profetiska röst och ett särskilt diakonalt stöd.
- » Kyrkan förväntas i debatter och interna samtal att ta ett stort klimatansvar. Kyrkans budskap handlar om framtidstro och hopp. Svenska kyrkans "0-visionen 2030" utmanar
- » Framtidens kompetensförsörjning i Svenska kyrkan är hotad. Vi behöver bidra genom att ge unga mer förtroende och ansvar
- » Medlemsminskningen gör att omställning av verksamhet och resurser behöver ske kontinuerligt och med omsorg. Arbeta uthålligt för en ekonomiskt hållbar kyrka och verka för större verksamhet med hjälp av den ideella kraften som finns.
- » En tillfällig positiv utveckling medlemsmässigt är väntad under de närmaste åren. Detta ger möjlighet till ekonomisk förstärkning, men minskar inte behovet att utveckla arbetet med den ideella kraften
- » Samhällsomvandlingen i Skellefteå, med bl.a. stora företagsetableringar, gör att församlingarna behöver vara aktiva i en pastoral förändring som väntar, att vara beredd att bistå i de behov som ryms i detta.
- » Kommunikation som mission är ett angeläget perspektiv de närmaste åren. Alla medlemmar ska veta vad man medverkar till i sin kyrka.

Slutsatser barnkonsekvensanalys

.....

Vi ser att barnfattigdom finns i vårt pastorat. Hur ser vi som kyrka på de familjer som till exempel väljer bort dopet på grund av att det saknas ekonomiska förutsättningar? Vi behöver erbjuda en doppastoral som inte belastar den enskildes ekonomi. Vi som kyrka ser inte dopet som en ekonomisk fråga men för den enskilda familjen kan det bli den avgörande faktorn i ställningstagandet dop eller inte dop.

Vi möter barn som lider av barnfattigdom, vilket ger oss anledning att fundera över kostnader för att delta i verksamheten och priser för måltider och fika (artikel 27). Artikel 4 ger oss anledning att fundera kring resursfördelningen, då vi ser att vissa delar av vårt pastorat kräver mer resurser.

En direkt konsekvens av ekonomisk utsatthet är att många barn inte får en chans till rekreation/aktivitet under sommaren. Treterminssystemet kan ge de barn och unga som inte har möjligheter att "semestra" hemifrån en god upplevelse av sommar. Vi har möjlighet att erbjuda dessa barn ett meningsfullt sommarlov och en upplevelse att dela med sig av när man kommer tillbaka till skolan. Utifrån detta perspektiv är det dock viktigt att se över tjänster, innehåll och utebliven tillsättning av tjänster i pastoratet.

Vi erbjuder både våra medlemmar men också de som inte är medlemmar möjlighet till konfirmation men det vi ser gällande ekonomiska förutsättningar kontra kostnader för olika alternativ är att alla barn inte kan välja den konfirmationsläsning de helst vill. Detta önskar vi att pastoratet uppmärksammar med tanke på artikel 2 i barnkonventionen.

Det är viktigt att lyfta skolarbetet, inte bara skolkyrkan utan även det arbete vi gör i låg-, mellan- och högstadiet. Bibeläventyret, temadagar av olika slag, punktinsatser baserat på efterfrågan från skolan känns både hedrande att de vågar fråga oss och visar på ett förtroende utifrån relationer.

Utifrån vår undersökning kan vi även se att många känner sig trygga hos oss, med oss! När de flesta undersökningar visar på ett ökat dåligt psykosocialt mående så som huvudvärk, ont i magen, irritation och dåligt humör kan vi erbjuda en trygg miljö där det finns tillfällen att prata om livet, om det som är svårt men också livets glädjeämnen. Många av dessa symtom finns hos många och ger vi möjlighet att prata om det som är jobbigt kan det vara så att fler känner igen sig, du är inte ensam i det du känner och Gud finns alltid med dig!

Underskrifter

.....

Ulrika Markgren
KYRKOHERDE

.....

Lars Forslund
KYRKOFULLMÄKTIGES ORDFÖRANDE

.....

Datum

.....

Datum

Skellefteå pastorat
Box 376, 931 24 Skellefteå
Tel. 0910-70 84 00
skelleftea.pastorat@svenskakyrkan.se
www.svenskakyrkan.se/skelleftea

Foto: Ikon, Pixabay, Linda Randgard

Svenska kyrkan
SKELLEFTEÅ PASTORAT

Omvärldsanalys Skellefteå pastorat 2019

Slutsatser till FIN:

- ☐ Allt fler debattörer och samhällsaktörer uttrycker glädje över vår kyrkas resurser, diakonalt, socialt, historiskt och andligt. Detta har vi att förvalta med glädje.
- ☐ Vår kyrkas närvaro och verksamhet är en stor glädje för många kommuninvånare och asylanter.
- ☐ Medvetenheten om sociala, ekologiska och andliga utmaningar är hög i församlingarna.
- ☐ Ideella och anställda är våra viktigaste resurser som bidrar till att vi i vår kyrka kan glädjas över den Guds mission till frihet och ansvar vi har glädjen att vara del av i vår kommun.
- ☐ Ökat behov av undervisning och lärande, som rör alla åldrar. En strategisk plan är angelägen att ta fram, med öppenhet för olika arbetssätt i församlingarna
- ☐ Minskade kontaktytor och försvagad relation till unga. Medlemstappet är högst bland unga vuxna. Fortsatt satsning på dop, familjesatsningar och konfirmation är angeläget.
- ☐ Ökande psykosocial ohälsa i alla åldrar, och då behöver kyrkan fokusera resurser på bärande och helande gemenskaper, samtalsstöd och förbön
- ☐ Välfärden i Sverige utmanas. Diakonin behöver hålla fokus på ökad samverkan i samhället, stå på de svagaste sida och kommunicera. Kyrkans roll i kommunen behöver medvetandegöras, för att stärka samarbete och samverkan.
- ☐ Risk för minskat bistånd till de mest utsatta. Dessa behöver Kyrkans profetiska röst och ett särskilt diakonalt stöd.
- ☐ Kyrkan förväntas i debatter och interna samtal att ta ett stort klimatansvar. Kyrkans budskap handlar om framtidstro och hopp. Svenska kyrkans "O-visionen 2030" utmanar
- ☐ Framtidens kompetensförsörjning i Svenska kyrkan är hotad. Vi behöver bidra genom att ge unga mer förtroende och ansvar
- ☐ Medlemsminskningen gör att omställning av verksamhet och resurser behöver ske kontinuerligt och med omsorg. Arbeta uthålligt för en ekonomiskt hållbar kyrka och verka för större verksamhet med hjälp av den ideella kraften som finns.
- ☐ En tillfällig positiv utveckling medlemsmässigt är väntad under de närmaste åren. Detta ger möjlighet till ekonomisk förstärkning, men minskar inte behovet att enbart utveckla arbetet med den ideella kraften
- ☐ Samhällsomvandlingen i Skellefteå, med bl.a. stora företagsetableringar, gör att församlingarna behöver vara aktiva i en pastoral förändring som väntar, att vara beredd att bistå i de behov som ryms i detta.
- ☐ Kommunikation som mission är ett angeläget perspektiv de närmaste åren. Alla medlemmar ska veta vad man medverkar till i sin kyrka.

Underlag

Skellefteå Kommun 2019

1. ANDT 2018

Följs upp i skolkontakter. Vissa tendenser att ta hänsyn till i relation till mående, andligt, socialt och själsligt.)

2. Omvärldsanalys 2016 "Klimat, miljö och hälsa"

Årets omvärldsanalys beskriver en sammansatt värld där allt snabbare förändringar ställer stora krav på kommunens flexibilitet och anpassningsförmåga. Det här året är områdena klimat, miljö och hälsa i fokus. Ny teknik lyfts fram som en möjlig lösning på flera av de utmaningar som vi står inför. Framtiden är här.

Vad ska Skellefteå göra för att möta förändringarna i omvärlden?

- Ta tillvara teknikutvecklingens och digitaliseringens möjligheter och potential i alla kommunala verksamheter.
- Bättre planering och beredskap för att förebygga och hantera framtida möjliga konsekvenser av klimatförändringarna och den ökande geopolitiska osäkerheten.
- Satsa på hållbart byggande av bostäder med flera olika alternativ och olika miljöer. Bygga konceptuellt med nya energi- och klimatsmarta lösningar och kretsloppsanpassat. Underlätta satsningar på utvecklingen av alternativa energilösningar i kombination med ny energilagringsteknik.
- Fortsatt satsning på kollektivtrafiken och på hållbara kommunikationer (Norrbotniabanan, E4, flygplatsen). Ökad samverkan och utveckling av länstrafiken.
- Ha en beredskap för att kunna ta emot, ge plats för och nyttja ny innovativ teknik i vår infrastruktur och vardag som hjälper oss att hantera utmaningarna. Vi har en bra position för att kunna agera testyta för olika nya lösningar.
- Se till att fler miljötankstationer byggs och utvecklas på fler platser i kommunen för laddinfrastruktur för elfordon, tankställen för biogas och andra alternativa framtida drivmedel.
- Marknadsföra att vi kan erbjuda både tätort och natur, utveckla Skellefteå som attraktivt för barn, utveckling av kultur, utveckla den tätortsnära landsbygden, erbjuda hållbara upplevelser.
- Vara en attraktiv plats för utveckling av "grönt" näringsliv och utveckla förutsättningarna för mer lokalt och ekologiskt producerade livsmedel samt utveckla och anpassa måltidsverksamheterna internt.
- Rekrytera nya och behålla befintliga anställda – hantera ökad sjukfrånvaro och möjliggöra för medarbetare att återhämta sig.
- Fortsätta satsa på en jämlik hälsa.

3. Omvärldsanalys 2014 – "Drivkrafter – megatrender"

Utmaningar och möjligheter för Skellefteå kommun

- Kulturens "regionala nytta" kan komma i fokus på ett nytt sätt och kan kanske länkas tydligare till arbetet med att skapa attraktivitet och tillväxt. Kommunen måste fortsatt vara med i utvecklingen när det gäller nya mötesformer, nya medier osv.

- Med allt fler medborgare som vill kommunicera på nya sätt, t.ex via sociala medier, ställer det krav på kommunen att vara närvarande för att skapa tillgänglighet och dialog med invånarna.
 - April 2019 – Kommunen fattar beslut om ny översiktsplan med 5000 fler bostäder än vad som planerats tidigare.
 - Vara en attraktiv plats att besöka och träffas på. Det behövs miljöer där människor vill träffas och umgås. En sådan plats är stadskärnan men i Skellefteå kommun finns också många andra platser som kan vara attraktiva mötesplatser.
 - Människors olikheter skapar synergieffekter. Mångfald ger grund för nya idéer och kompetenser, som kan skapa tillväxt och lokal utveckling.
 - En organiserad satsning mot rasism och främlingsfientlighet kan skapa en öppen stad och ett samhälle som arbetar aktivt för en integration av alla människor.
 - Modeller för att skapa framgångsrik integration. Mångfalden kan skapa ett växande utanförskap för de som inte har pengar, jobb, utbildning, egen bostad etc. I invandrartäta områden kan segregering uppstå vilket i sin tur kan leda till ökad kriminalitet och utanförskap.
 - Ökad oro i samhället om konflikter mellan etniska grupper uppstår.
4. Områden där Skeå växer (Uppdateras regelbundet): <https://vaxer.skelleftea.se/>
5. Kommunens hållbarhetsprogram (ett utdrag)
Skellefteås riktning mot en hållbar välfärd
Kommunens olika verksamheter bidrar på en rad olika sätt till att nå de 17 globala hållbarhetsmålen. När det gäller fokusområdena på nationell nivå är kommunen också aktiv på flera sätt.
Mål inom ramen för det kommunala uppdraget
Kommunfullmäktige sätter verksamhetsmål inom ramen för det kommunala grunduppdraget. Grunduppdraget kan delas in i fyra olika områden, som ger kommunen unika möjligheter att bidra till en hållbar utveckling:
Tillgänglighet
Finns till för alla, erbjuda insyn och delaktighet, och att det ska gå snabbt och vara enkelt att ha med kommunen att göra.
Trygghet
Välfärd och socialt skyddsnät, myndighetsutövning trygga fysiska miljöer, arbeta med säkerhet och krisberedskap.
Effektivitet
Leverera så mycket välfärd som möjligt för pengarna, och utifrån invånarnas/kundernas perspektiv utveckla kvaliteten på välfärdstjänsterna.
Samhällsutveckling
Utveckla ett ekologiskt, ekonomiskt och socialt hållbart samhälle.
6. Arbetsmarknadsutveckling Skeå – ingen direkt koppling i dagsläget annat än att prognosen är rätt säker på att kommunen får fler innevånare 2020 och kommer att växa åren därefter.

Lokalt i församlingarna – gemensamt och olikheter

Gemensamt för församlingarna

- Glesbygden får inte glömmas bort, delar av den växer i befolkningsantal. Andra delar minskar.

- Naturen är en stor tillgång
- Norrbottniabanans planerade byggande kommer inom 10 år att få återverkan för orten
- Etablering av flera stora företag som tex Northvolt (från 2020)
- Orter i kransområden i kommunen kan bli pendlingsorter, och detta får återverkan i alla fem församlingar de närmaste 5 åren.

Kågedalens församling:

- Inflyttningsbygd (i alla delar)
- Stor grupp lojala i medlemskap men få aktiva
- Fem ”platser” – en utmaning mellan lokalt engagemang och att verka i missionen tillsammans

Byske-Fällfors församling:

- Nya platser där medlemmar blir fler
- Yngre familjer utmärker delar av församlingen
- Identiteten i Byske är svag. Pendlingsavstånd Skellefteå och Piteå. ”Inget händer här”.
- Brukssamhälle

Sankt Olovs församling:

- Byggandet (bostäder, industri, skola)
- Det finns en stark vilja att våga satsa i församlingen

Skellefteå landsförsamling:

- Förändring nya skolor/nedläggning
- Sunnanå växer
- Landsortsdelen i församlingen har många delar fördelar och utmaningar
- Intresset för Landskyrkan ökar.
- Rotlöshet, andligt, historiskt samt identitetsmässigt, utmanar församlingen att möta detta behov
- Ökat medlemstapp

Jörn-Bolidens församling:

- Minskat befolkningsunderlag. Medlemstappet ökat de senaste åren.
- En stor asylsatsning av migrationsverket som sätter stor prägel, och mest tydligt i Jörn
- Boliden starkare
- Testanläggning för tåg prospekteras
- EFS är en stor möjlighet. Jörn har kommit längre men i Boliden finns en uttrycklig vilja att samverka mer.

Församlingarnas egna arbetsunderlag till analysen:

Byske-Fällfors församling

Efter att ha genomfört SWOT-analys både i arbetslag och församlingsråd framträder ganska tydligt att församlingens styrka är dess medlemmar. Samarbetet med flera olika andra organisationer är också mycket värdefullt. Personalen är också en styrka i våra verksamheter tillsammans med goda ekonomiska förutsättningar.

Svagheter ligger i allt för otydliga mål, bristfälliga strategier, folks fördomar och förutfattade meningar som gör det svårt att nå ”utanför kyrkan”. Vidare är församlingen fast i ”gamla hjulspår”.

Möjligheterna ligger i att vi fortfarande är så många medlemmar och att "tron är på riktigt". En stor möjlighet finns också i det ideella engagemanget som kan bidra till förankring hos medlemmarna och utveckling av verksamheter.

Välfärden i kombination med sekulariseringen framstår som det största hotet för kyrkan. Om församlingen inte är relevant och kan forma aktuell teologi/tro i vår tid förstärks detta ännu mer. Det andra hotet är "allting annat" som konkurrerar om människors tid och uppmärksamhet.

Utifrån församlingsrapporten för 2013 kan man dessutom dra en del slutsatser:

Medlemsminskningen är naturligtvis besvärande. Det är dock viktigt att konstatera att den blir ännu mera påtaglig för Byske Fällfors församling på grund av utflyttningen som är den största delen av medlemsminskningen. En faktor som vi inte kan påverka i någon större utsträckning. Däremot måste vi vidta kraftfulla åtgärder för att vända den nedåtgående dopfrekvensen. Vårt erbjudande om dop måste förtydligas och i förlängningen kan dopundervisningen i form av barnkör, miniorer, dopprogram och skolkyrkoarbete leda till att vi återigen konfirmerar majoriteten av alla ungdomar.

Arbetet med begravingar och uppföljning tillsammans med anhöriga behöver stärkas upp för att ta vara på det stora förtroende som fortfarande finns för kyrkan i de sammanhangen.

Den svikande andelen besökare vid våra gudstjänster och andra samlingar måste vändas snarast. Frågan är om vi kan hitta sätt att få kyrkans medlemmar att se kyrkans budskap och verksamhet som relevant i vår tid och i människors liv. Vi behöver erbjuda kyrkliga mötesplatser som inte uppfattas som ytterligare "sten på börda" för människor som redan har fullt upp med att få "livet att gå ihop". Det måste vara enkelt att engagera sig, och vilsamt att vara med i kyrkans sammanhang.

Jörn-Bolidens församling

Arbetsgruppen har bestått av församlingsrådet och representanter från EFS styrelser i Jörn-Bolidens församling, maj 2019, samt arbetslaget, juni 2019. Arbetet har gjorts vid Tankesmedja i maj 2019.

OMVÄRLDSANALYS

- Församlingens historia. Den äldsta tätorten i församlingen torde vara den del som nu kallas Österjörn. När järnvägen byggdes, flyttades tätorten till järnvägsstationen där nuvarande Jörn finns. Boliden är ett yngre samhälle – ett brukssamhälle som byggdes upp i direkt samband med etableringen av gruvan. Under 40-50-talet bodde det som mest uppemot 12000 personer inom relevant område. Därefter har församlingen minskat drastiskt numerärt.
- Fromhetstradition. Församlingen befinner sig i EFS-bygder, och har också påverkats av denna kyrkotradition.
- Antal kyrkotillhöriga relaterat till en folkmängd på 3520. Medlemmar i Svenska kyrkan: 2288 tillhöriga, 65 %

Församlingens vision är densamma som Skellefteå pastorats vision: Människor möts i livet som det är och delar evangeliet i närvaro, öppenhet och hopp, tills hela Guds skapelse är befriad. Denna vision samt den vision som EFS Västerbotten har: Människor och samhällen förvandlade av Jesus ramar in denna omvärldsanalys.

- *Vilka är människorna som bor och vistas på vår ort, åldersmässigt, etniskt, språkligt etc?*

Vi har en åldrande befolkning i Jörn och i byarna. Boliden är en bruksort som kännetecknas av hög omsättning av människor och med inpendling från Skellefteå. Glesbygdsproblematik i större delen av församlingen, med historiskt stor utflyttning, minskat befolkningsunderlag och minskad samhällsservice. På senare tid noterar vi dock ett intresse för husköp, kanske på grund av låga priser.

• *Hur är situationen för barn, unga och äldre? Finns det lokala folkhälsorapporter som kan bidra med kunskap?*

Vi gör en notering, att många barn och ungdomar kommer från trasiga förhållanden och att man därmed är i behov av extra stöd. Dels handlar det om den blandade och inte sällan svåra bakgrund som asylsökande kommer från. Dels handlar det om att ett billigt boende gör det möjligt för människor med socialt utsatt eller sårbar situation att bosätta sig inom församlingen.

• *Hur ser infrastrukturen ut? Vilka institutioner och arbetsplatser dominerar?*

Bolidens mineral med underleverantörer påverkar Bolidens centralort. I både Jörn och Boliden är dessutom äldreården och Skellefteå kommun en betydande arbetsgivare.

• *Församlingens styrkor och svagheter, hinder och resurser:*

Styrkor:

- Ideella krafter.
- Boliden: Livskraftigt samhälle (företag, befolkning).
- Sång- och musikärbetet.
- Flyktingarbetet.
- Föreningsliv och gemenskap.
- EFS-större acceptans på båda orterna.
- Samarbete/samverkan med föreningar, företag.
- Mångkulturell församling
- Lokal personkänedom

Svagheter:

- Nykristna mitt i livet – mötesplats saknas.
- Den sociala situationen på båda orterna.
- Ekonomin.
- Geografiska avstånd.
- Större behov av resurser
- Minskat gudstjänstdeltagande.
- Samarbeta med intresseföreningar
- Att nå människor mitt i livet
- Minskat medlemstal
- Få ideella
- Begränsade personella resurser
- Visa oss i samhällsdebatter

Hot:

- Många barn och ungdomar med speciella behov.
- Sekularisering (var finns kyrkan i dagens andliga sökande?).
- Utträde

- Minskat medlemsantal
- Svårigheter att engagera frivilligarbetare
- Åldersstruktur
- Ekonomi i Pastoratet/EFS Västerbotten
- Svårt att rekrytera vid vakanser
- Samarbetet med Skolan - svårt idag.

Möjligheter:

- Ett interkulturellt sammanhang.
- Att vi ska synas i samhällsdebatten.
- Bra musikarbete.
- Samarbeta med EFS
- Samverkan med övriga organisationer
- Asylsökande
- Utveckla den verksamhet vi har idag
- Lyssna in församlingarnas tankar och önskemål
- Interkulturell församling
- Integration
- Modern teknik, t ex Webbpredikan, lovsång, föreläsningar, gemenskap med vänförsamlingar.
- Lokaler Svenska kyrkan/EFS Boliden.
- Tänka "VI" i t ex samarbete med andra organisationer på orterna.
- Tankesmedja
- Samarbetet fördjupas och vi har Kristi rikes tillväxt i fokus.

Kommentar av SWOT-analysen:

Styrkor:

Man ser EFS och församlingens musikverksamhet som tydliga styrkor i arbetet. Medarbetarnas lyfter fram de frivilliga resurserna, samtidigt som Församlingsrådet lyfter fram de anställda som resurser.

Svagheter:

Då behovet av hjälpinsatser är närmast oändligt på grund av det stora antalet asylsökande (650 inom församlingen som består av 2288 tillhöriga) känner man sig otillräcklig i avsikten att tillmötesgå behoven. Alla berörs i större eller mindre utsträckning av den speciella målgruppen i sina arbetsuppgifter. Mycket av arbetstiden riktas mot denna målgrupp avseende präster, diakoni, medarbetare inom barn- och ungdom. Som en konsekvens av detta blir till exempel behovet av fler insatser mot "människor mitt i livet" tydlig.

Hot:

Den höga medelåldern (särskilt Jörn och byarna) anges som ett hot, kombinerat med medlemstapp. Den ekonomiska situationen i Skellefteå pastorat samt EFS Västerbotten innebär färre tjänster och svårigheter att räkna till för människorna på orterna. Samarbetet med Skolan har blivit svårare p.g.a restriktioner från rektorerna vad gäller besök av organisationer på skolorna.

Möjligheter:

Samanställningen visar på asylverksamhet och inkludering, ideella resurser, samarbete med andra föreningar (inklusive EFS) som exempel på möjligheter.

Boliden den 11/6 2019

Församlingsrådet i Jörn-Bolidens församling

Kågedalens församling

Kågedalen är på många sätt en levande bygd med stor framtidstro. Positiva siffror både vad gäller generationsväxling och flyttnetto har gjort att Kågedalen de senaste åren ökat något i folkmängd. Inte minst är det barnfamiljer som flyttar in till huvudorten, men också till byarna runt om. Vi ser stor efterfrågan på lokaler för skolan och förskolan i hela Kågedalen, och t.ex. i Sandfors bönhus finns idag 2 avdelningar för förskolan. Skellefteå kommun har också beslutat om många nya bostäder framförallt i Kåge. Närheten till Skellefteå med goda pendlingsmöjligheter, etableringen av Batterifabriken och några stora arbetsplatser är ett par troliga orsaker. Området kännetecknas också av många små- och stora företag samt ett rikt föreningsliv både inom idrott och kyrka med många och goda ideella krafter.

Trots många positiva tecken i samhället som helhet minskar både medlemsantalet i församlingen och den kyrkliga seden, även om vi fortfarande ligger på relativt höga nivåer jämfört med riket som helhet. Under samtalen om detta har vi samlat våra tankar kring vad vi vill skall känneteckna vår församling under fem rubriker som vi ser som utvecklingsområden i Kågedalen.

UTVECKLINGSSOMRÅDEN

Öppen kyrka

Kyrkan är fortfarande på många sätt ”kyrkan mitt i byn”. Men tack vare de många nysvenskarna är den också ”kyrkan mitt i världen”. Ändå finns fortfarande många trösklar, både ut och in. För att slipa ner dem behöver vi skapa ännu mer öppenhet, konkret i våra lokaler och på våra kyrkogårdar, men också i våra attityder mot varandra. En öppen kyrka präglas av nyfikenhet, respekt och dialog i våra möten med varandra.

Delaktighet

Församlingen har redan många ideella medarbetare. Men delaktighet handlar inte bara om att göra saker utan om att *känna* sig delaktig och att också få vara med och påverka. Vi vill göra det enkelt för dem som vill att vara delaktig på det sätt man själv vill. Vi hoppas genom vårt sätt att bemöta varandra att fler och fler ska kunna säga om kyrkan att det är ”min”. Vi vill fortsätta att skapa strukturer för delaktigheten och att hitta en syn på delaktighet som bygger mindre på krav och mer tar vara på människors lust, vilja och kunnande.

Barn- och ungdom

En stor del av befolkningen i Kågedalen är under 20 år och många barnfamiljer flyttar in. Här har vi redan goda mötesplatser i form av exempelvis scouter, barn/ föräldraträffar, barnkörers och middagspaus. Den stora utmaningen ser vi i att vända trenden att allt färre konfirmerar sig och den utmaningen hänger ihop med det övriga barn- och ungdomsarbetet. Vi är också stolta över vårt skolarbete och ser att det är mycket viktigt för att skapa relationer med både barn unga och med vuxna.

Gudstjänst och musik

Gudstjänsten är hela församlingens uppgift och kallelse står det i kyrkoordningen. Gudstjänstlivet i Kågedalen kännetecknas av mångfald och handlar inte bara om hur många som är där utan också på vilket sätt man är med. Vi har under några år arbetat med en

gudstjänstutveckling som präglas av delaktighet och där några av kärnvärdena är gemenskap, värme igenkännande, mångfald och vardaglighet. Detta vill vi fortsätta med och sprida. Eftersom vi tro på att musiken och körernas plats i gudstjänsten är viktig, både som ett språk för tron men också som ett sätt att vara delaktig, vill vi gärna hitta vägar att utveckla detta.

(Nya) mötesplatser

Vi tror att relationer är centralt i människors liv. I livsnära möten finns Gud och därför behöver vi platser för dessa möten. Vid sidan av dem som redan finns vill vi bli mer synliga i olika sociala medier, för att informera men framförallt skapa dialog kring tro och kyrka. Detta ersätter inte möten ansikte mot ansikte i de smågrupper vi redan har och vill utveckla vidare. I Kusmark håller en ny mötesplats konkret på att växa fram i Frälsarkransen – bönens trädgård. Här vill vi finna former hur den kan bli en resurs för församlingens arbete med att skapa nya mötesplatser med människor kring tro och liv. I samverkan inom pastoratet kan det bli en viktig pilgrimsplats för både möten, samtal, arbete och vila.

Vilka slutsatser drar vi när det gäller de grundläggande uppgifterna?

- Vi vill nå alla i hela församlingen och därför vill vi fortsätta att fira gudstjänst och ha församlingsarbete på alla fem orterna. Men vi har en särskild utmaning i Kåge och att möta människor i åldrarna 18-50.
- Vi har låg medelålder och därför få begravningar men däremot så föds många barn som vi behöver nå med dopinbjudningar och med samtal om dopets gåva.
- Fördjupning och samtalet om tro och liv är ett prioriterat område.
- Delaktighet och ideellt arbete är ett annat prioriterat område inom alla grundläggande uppgifterna.
- Diakoni är ett område som måste fortsätta att utvecklas för behoven växer i alla åldrar. Eftersom det varit frånvaro tidvis av diakon ser vi att besöksgrupper, sorgegrupper, mötesplatser måste återtas.
- Vi vill vara en församling som präglas av ett diakonalt förhållningssätt i allt arbete och i alla möten.
- Det finns ett stort engagemang i församlingen för internationella frågor som vi måste förvalta bättre och låta bli än mer synligt.
- Mötesplatser – möten – mässor – mat – miljö är delar i vårt missionsarbete i Kågedalen.

Hur påverkar samhällets förändringar församlingsarbetet på kort och lång sikt?

- Låg medelålder är en utmaning! Vi behöver möta dem där de är, samverka med lokala aktörer; föreningar, skola, företag. Lyssna in behov och möta människors behov.
- Våga vara kyrka och att fortsätta fira Gudstjänst.

Vilka möjligheter och utmaningar syns i framtiden?

- Minskade resurser ger oss nya utmaningar att arbetet blir förankrad och bärs av församlingen. Där anställda är en resurs men det är tillsammans som vi blir kyrka.
- Det är också en möjlighet att våga vara kyrka i förändring och ta vara på delaktighet och att våga fråga oss vad som är viktigt för oss i att vara kyrka.
- Hitta samverkan och samarbete över församlingsgränser är en annan positiv utmaning för oss.

Sankt Olovs församling (2014)

Medelålder och befolkningsutveckling

Den svenska befolkningen blir allt äldre och genomsnittsåldern för en medlem i Svenska kyrkan i Skellefteå kommun är 44,7 år. År 2020 beräknas den vara 47,2 år.

Tendensen verkar förstärkas, inte minst p.g.a. allt lägre doptal och många aktiva utträden i åldrarna 20-45 år.

”Generationsväxling” (födda barn minus antalet avlidna under året) samt ”flyttnetto” (in- och utflyttning) påverkar befolkningsutvecklingen i stort.

”Generationsväxlingen” visar minussiffror, det dör alltså fler än det föds inom församlingen. Däremot visar ”flyttnettot” plussiffror. Från 77 personer år 2012 till 204 personer år 2013. Ökningen kan bl.a. härledas till Älvsbackaområdets nybyggda trähus.

Befolkningsunderlaget i församlingen har ökat, från 2004-års notering på 19 553 invånare till 2013-års notering på 20 160.

Församlingens medlemssammansättning

(OBS! Statistiken hämtad ur Församlingsrapporten. Sammanräkningen av antalet medlemmar blir inte 15 603, utan 15 945. Oklart var felkällan finns, men Församlingsrapporten har flera felkällor har det visat sig.)

Ålder:

Antal medlemmar i Sankt Olovs församling år 2013:

0-19 år 3 009 (år 2004 = 3 287 medlemmar)

20-34 år 3 225 (år 2004 = 3 644 medlemmar)

35-64 år 5 643 (år 2004 = 6 299 medlemmar)

65 år och äldre 4 068 (år 2004 = 3 734 medlemmar)

Vi kan konstatera, att den åldersgrupp som ökar är 65 år och äldre.

Arbetsmarknad

Näringslivet i Skellefteå är starkt, men relativt konjunkturkänsligt. Sedan 2002 har förvärvsfrekvensen varit högre i Skellefteå än genomsnittet för riket.

Skellefteå kommun har en någorlunda balanserad in- och utpendling. Fortfarande är dock utpendlingen högre. Betydande delar av pendlingen till Skellefteå tätort sker i realiteten inomkommunalt. Inom 45 minuter från Skellefteå ligger de större tätorterna Burträsk, Boliden, Lövånger och Byske.

En av de viktigaste åtgärderna för att underlätta den pågående generationsväxlingen inom arbetsmarknaden kommer att handla om att tillvarata kompetensen hos den växande gruppen utrikes födda samt ungdomar som idag hamnar utanför arbetsmarknaden. Ungdomsarbetslösheten är jämförelsevis hög i Skellefteå.

.....

Församlingsrådets och anställdas omvärldsanalys/omvärldsbeskrivning utifrån 6 valda samtalsfrågor samt 3 analysfrågor i materialet från Luleå stift

Val av samtalsfrågor:

1. Vilka trender i samtiden påverkar oss?
 - Kyrkotraditionen avtar (yngre har inte de traditioner som äldre har).
 - Sociala medier dominerar mer eller mindre mycket i människors liv. På gott och ont.
 - Vi har blivit mer individualister. "Jag" är i fokus och "jag" är ett projekt.
2. Hur är situationen för barn, unga och äldre?
 - Många barn engagerar sig i många olika saker. Många unga är stressade/splittrade. Skolresultaten har delvis försämrats.
 - Ökad ungdomsarbetslöshet.
 - Skolkyrkan, med sitt breda kontaktnät, är ett viktigt stöd för barn- och ungdomar i deras "vardag" = skolans värld.
 - Medelålders blir ofta bortglömda. En grupp som man skulle kunna engagera mera.
 - Äldre: viktigt hålla isär kommunens ansvar med omvårdnad och det som vi som kyrka kan bidra med i form av gudstjänster på boenden, hembesök, anordna utflykter och sammanhang för gemenskap.
3. Hur är det för människor i behov av särskilt stöd eller människor med särskilda behov?
 - Som exempel där församlingen kan göra insatser för människor i behov av särskilt stöd eller människor med särskilda behov, nämns främst Sjukhuskyrkans arbete. Tisdagsklubben (för personer med olika funktionsnedsättningar), Teckenspråksarbetet samt Skellefteå stadsmission (där församlingen ger resurser i form av personal på timtid samt kollekt) är exempel på verksamheter inriktad till dem i behov av särskilt stöd.
 - Känslan är också att antalet människor i behov av särskilt stöd i form av ekonomiska bidrag ökar. Centrala stan med tiggare är ett nytt inslag i gatubilden. De människor som på olika sätt tar direktkontakt med kyrkans personal, för att få hjälp med pengar, fortskrider. Kanske har det t o m ökat.
4. Hur ser infrastrukturen ut? Vilka institutioner och arbetsplatser dominerar?
 - Skolan: Inom mandatperioden sker förändringar inom grundskolan, som kommer att påverka verksamhet och resurser och hur de förläggs. På Getberget byggs en ny F-9-skola och Morö Backe får ett högstadium. Dessutom får Alhem, Bergsbyn, Eriksberg och Moröhöjden nya förskolor. Och vad händer med Kanalskolan...?
 - Äldreboenden: De sista åren har antalet äldreboenden ökat, främst på Morö Backe med nybyggda Ömheden och Höjden. Sedan tidigare finns Linagården, Annagården, Tor och Tryggheten inom församlingen. Äldreboendet Höken flyttades till Landsförsamlingen under 2012.
 - Arbetsplatser: Bland de stora arbetsplatserna inom församlingen kan nämnas Kommunen, Landstinget, Skellefteå Kraft samt Grund- och Gymnasieskolor. Mindre arbetsplatser, men med stor inverkan för invånarna, är Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen och Skebo. Finansiell verksamhet och övriga företagstjänster samt handel, kommunikationer och industrier återfinns också inom församlingen.
5. Hur ser den ideologiska strukturen ut med föreningsliv och organisationer, bygdegemenskap, kyrkor och samfund etc.?

- Församlingen – anställda och ideella - är öppen för samverkan och samarbete i mångt och mycket.
I dagsläget har man samverkan/kontakter med många kyrkor och samfund, idrottsföreningar (t. ex. Morön Bollklubb och den årliga Fotbollsskolan) och diverse föreningar (t. ex. olika loger och Lions, som årligen, i samverkan med församlingen, har avslutningsgudstjänster eller konserter i kyrkan).
 - Att verka för en hållbar livsstil och en bra livsmiljö är viktigt i Skellefteå kommuns framtidsplaner. Bl.a. är tankarna kring Fair Trade levande i kommunen. Församlingen har sedan länge verksamhet inom detta område, t.ex. genom försäljning av rättvisemärkta varor och deltagande i Fair Trade-kampanjer.
6. Är det något annat du ser som kan bidra till omvärldsanalysen?
- Sommaraktiviteterna är bra, t. ex. Tuvagården och Kvar i stan. Men det finns också "bortglömda" områden... Finns det något vi kan göra för/bland turister, t.ex. på Campingens eller Boviksbadet?

Analysfrågor:

1. Vilka slutsatser drar vi när det gäller den grundläggande uppgiften?
 - Utifrån församlingsstatistiken, så finns utmaningen i Dopet och Konfirmationen. 2013 visar dopstatistiken 54,6% döpta och konfirmationsstatistiken 32,4% konfirmerade. Det är alltså viktigt att satsa både på dem som är mellan ca 20-35 år, som är i barnafödande ålder och så småningom har tonåringar, samt tonåringarna direkt, som närmar sig konfirmationsåldern.
 - Ungdomsarbetet och livsfrågorna för unga vuxna, som lever under hårdare livsvillkor, är viktigt att prioritera.
 - Med anledning av ökad "splittring" för familjemedlemmar med många olika aktiviteter, så kan en utmaning vara att försöka hitta familjestärkande/familjegemensamma verksamheter.
 - Ekonomisk utsatthet för invandrare m.fl. Kan vi som kyrka, inom diakonin, bemöta detta – och hur i så fall? Kan vi vara en aktör i den sociala ekonomin – och hur i så fall?
 - Med åldersgruppen 65 år och äldre, som ökar, är det viktigt att församlingen kan erbjuda mötesplatser för andakt och gemenskap (och kanske en enkel lunch). Här finns det utvecklingsområden och konkreta planer finns för 2015.
 - Rörligheten har ökat. Man deltar inte där man bor, utan där man VILL.
 - Om ett Kulturhus blir verklighet: Tänk om där kunde rymmas ett EKUMENISKT RUM...
 - I all strävan efter samverkan och samarbete är det också viktigt att stärka den egna profilen. Sankt Olovs församling får inte "tappa bort" vad det innebär att vara Svenska kyrkan i centrala Skellefteå.
 - Verka för en positiv hållbar livsstil angående miljö – lokalt och globalt. Fair Trade är ett exempel på detta.
 - Termin 2 = maj-augusti. Finns det utrymme att möta "semesterfolket" där dom befinner sig?
2. Hur påverkar samhällets förändringar församlingsarbetet på kort och lång sikt?
 - Bostadsområdets struktur förändras, nya (större) skolor tillkommer, andra skolor försvinner... Flexibilitet hos arbetstagare och arbetsgivare behövs.

- Kyrkans samarbete/samverkan med olika institutioner, organisationer och arbetsplatser är oftast mycket välkommet. Tillsammans kan fler aktörer bidra till det goda samhället.
- Med åldrad befolkningsstruktur och eventuella nya boenden som tillkommer, så torde önskan om gudstjänster/sångstunder på boenden öka. (Sen vet vi inte hur länge det är självklart att vi får bedriva verksamhet på boendena...?)
- Fler sjuka torde vårdas i hemmen i framtiden, vilket ställer ytterligare förväntningar på AVIÖV.
- "Knivsta-modellen" för Skellefteå pastorat? Kyrkan som samhällsaktör i skola, äldreboende och bostäder?
- Var också vaksam på "bruset" i samhället... Vi får inte glömma bort bönen!
- Idag är det många gånger svårt att ta sig till kyrkliga samlingar, särskilt på söndagar. Om inte kommunen satsar mer på kollektivtrafiken, hur kan vi i framtiden tillgodose behovet av transport till våra aktiviteter?
- Hur kan Skellefteå pastorat bli ekonomiskt mer oberoende? Nya inkomstkällor? Starta skolor, boenden o.s.v.
- Verka för att bemyndiga de ideella och tänk på vilka lärdomar vi kan få av andra, t. ex. vår vänförsamling Ndolage i Tanzania och vänstiftet i Norwich.
- Utveckla nya informationskanaler. Tänk bredare kring marknadsföring. I en svårare ekonomisk tid är fantasin och uppfinningsrikedomen allt mer viktig!

3. Vilka möjligheter och utmaningar syns i framtiden?

- Forum för utbyte av idéer inom Skellefteå pastorat (alla behöver inte uppfinna hjulet).
- Konfirmationsuppföljning utöver Ledarutbildningen?!
- 3G-Ledarutbildningen: Hålla kvar ungdomarna efter gymnasiet. Möjliggöra fortsatt engagemang.
- Synliggöra konfirmanderna i gudstjänsterna under "lästiden".
- Mötesplatser med "låg tröskel", där folk finns som kan möta de som kommer.
- Platser för retreat (möjlighet och utmaning).
- Knyta kontakter/Samarbeta med kommunen, föreningar m.m. (möjlighet).
- Hålla kvar vid "profilen" och tron (utmaning).
- Hur når vi de som ännu ej är döpta och närmar sig 18 år? (utmaning)
- Synliggöra och konkretisera kyrkan (utmaning).
- 3G-Ledarutbildningen: Hålla kvar ungdomarna efter gymnasiet. Möjliggöra fortsatt engagemang.
- Gudstjänstdeltagandet sjunker så sakta. Det är en utmaning att vara kyrka!

Omvärldsanalys Skeå lfs

Under våren 2014 har samtal om detta förts med församlingsrådet och vid personalsamlingar.

Historia

Norrlands historia har förändrats de sista 30 åren. Istället för att ha varit några hundra år av kolonisation kan vi i dag räkna uppemot 9000 år bakåt. Luleå stift har också blivit mera mångkulturellt genom mer kunskap om dess samiska och finska historia.

Skellefteå är en ung stad och fick betala tull till både Piteå och Umeå ända fram till 1881 då stadsrättigheter erhöles. I Skellefteå församling, som det heter fram till 1913, så kommer flera starka väckelserörelser att växa fram. Läsarrörelsen som betonade varje människas rätt att ta del av det skrivna ordet och senare den rosenianska väckelsen med ett stort lekmannaengagemang.

Dessa rörelser har satt djupa spår i vår bygd och som i all norrländsk kyrkohistoria så finns också inslag av ett starkt lekmannainflytande i form av väckelser och byaböner som inte var lika vanliga eller ens tillåtna längre söderut.

Kyrkobyggnaderna och bönhusen är symboler för detta och för bygdens historia. Skellefteå landsförsamling har en särskild roll i detta då dess nuvarande gränser omger Skellefteås äldsta byggnader och historiska områden.

Nutid

Kommunens befolkning idag är ca 72 000 invånare. Av dessa bor nästan hälften i centralorten. Sysselsättningsmässigt är vård och omsorg störst med knappt 7 000 anställda medan industrin har drygt 6 000

Skellefteå är en industriregion med ett näringsliv som tydligt utvecklats utifrån skogs- och gruvnäringen. Dessutom finns en tradition av småföretagsamhet och innovationer.

Genom inflyttning och invandring har den kulturella mångfalden i Skellefteå ökat. Skellefteå var också tidigt ute med en storkommun. Den trenden kommer att fortsätta i samhället där avstånd mellan arbetsplatser och bostad kommer att öka. Större regioner samlar attraktiv arbetskraft och ger möjligheter till samverkansvinster.

I Skellefteå finns ovanligt starka kyrkliga traditioner i form av väckelser, EFS, frivillighet och andra engagemang gentemot svenska kyrkan. Traditioner som också levtt kvar i högt gudstjänstdeltagande samt kyrkliga seder runt tex midsommarfirande i Bonnstan.

Föreningsliv/ Idéburen sektor

Det kan vara meningsfullt att göra en åtskillnad mellan det traditionella lokala föreningslivet som präglas av en stor del ideella insatser av föreningens medlemmar – till exempel lokala idrottsföreningar, och de professionella idéburna organisationer som har kapacitet och finansieringsformer som möjliggör anställd personal – till exempel studieförbund, Rädda Barnen, Röda Korset men också några av de största idrottsföreningarna. Båda sortens organisationer är värdefulla i arbetet mot segregation men utifrån olika roller. Föreningslivet är traditionellt sett uppskattat som en demokratisk skolning som skapar relationer och tillit inom befolkningen, men också som en arena att förkovra sig och bidra till det gemensamma. Föreningarna är inte starkare än medlemmarnas engagemang på lokal gräsrotsnivå men innebär därför också en genuin lokal förankring på områdesnivå som en del av de större organisationerna saknar. Föreningsengagemang är generellt sett större inom resursstarka grupper och betydligt svagare i socioekonomiskt sårbara grupper och områden.

I samtal med representanter för den idéburna sektorn framkommer att många organisationer och föreningar möter individer och grupper som upplever sig ha väldigt liten möjlighet att påverka sina egna livssituationer eller samhällsutvecklingen i stort. Det kan till exempel vara funktionsnedsatta, äldre, kortutbildade individer eller personer som på grund av sin socioekonomiska situation befinner sig i en sårbar situation. Lokala idéburna aktörer kan, då de når ut, fylla en funktion som röstbärare, opinionsbildare och dörröppnare till samhällsgemenskapen för dessa individer och grupper.

De lokala föreningarna har mer eller mindre kontakt med olika kommunala förvaltningar. Ibland endast en understödjande kontakt via föreningsbidrag men även genom verksamhetsbidrag till föreningar som utför särskilda samhällsviktiga funktioner som tex kvinnojouren och Stadsmissionen. Regelrätta samarbeten mellan kommunen och den idéburna sektorn sker framförallt på lokal nivå mellan till exempel bibliotek och studieförbund. De flesta föreningar återfinns inom Fritidsnämndens ansvarsområden som också hanterar den övervägande delen av kommunens föreningsbidrag. Kulturnämnden ansvarar för bidrag till kulturföreningar och till de som vill göra offentliga kulturarrangemang och Socialnämnden ansvarar för bidragen till de som klassas som sociala och etniska föreningar. I arbetet mot segregation är det värdefullt för offentligheten att samarbeta med ett brett spektrum av idéburna aktörer utifrån olika roller och kompetenser.

Omvärldsrappport 2018 - Svenska kyrkan centralt, januari 2019:

Denna omvärldsbeskrivning tecknar konturerna kring de trender – globalt, nationellt och inomkyrkligt – som präglar det gångna året, och som Svenska kyrkan som en viktig aktör i sin samtid har att förhålla sig till. Radikala och djupgående trendbrott inträffar bara i undantagsfall och mycket av det som präglar 2018 står i mer eller mindre obruten kontinuitet med tidigare års utveckling. Men vissa förskjutningar är värda att notera: hotet mot demokratin förstärkts, trenden mot ökad jämlikheten mellan könen har mattats av och på vissa håll till och med gått i motsatt riktning, och efter några år med hög ekonomisk tillväxt skrivs prognoserna ned och osäkerheten ökar.

- Ökat behov av undervisning och lärande
- Minskade kontaktytor och försvagad relation till unga
- Ökande psykosocial ohälsa

- Valfärden utmanas
- Risk för minskat bistånd till de mest utsatta
- Kyrkan har stort klimatansvar
- Behov av att säkra framtidens kompetensförsörjning
- Arbete för en ekonomiskt hållbar kyrka

Rapportens viktigaste iakttagelser är

Klimatkrisen eskalerar och förvärras men leder samtidigt till en ökande medvetenhet och till en rad politiska och tekniska åtgärder som syftar till att stävja den. Inom Svenska kyrkan pågår ett målinriktat arbete med att ställa om verksamheten i en hållbar riktning. **Valfärden utmanas** genom växande klyftor, segregation, bostadsbrist och demografisk obalans. Utvecklingen ställer nya krav, inte bara på det politiska etablissemangen utan även på civilsamhället. Här utgör Svenska kyrkan en viktig aktör.

Antalet fördrivna i världen är större än någonsin tidigare och de humanitära behoven är skriande. Trots detta minskar globalt sett biståndet. Svenska kyrkans insamlingsverksamhet brottas med problem som minskande insamlade medel och ökande konkurrens från andra insamlingsorganisationer.

Den psykiska ohälsan ökar, inte minst bland unga och äldre, och familjelivet pressas av ökande stress. Tillgång till de "existentiella resurser" som Svenska kyrkan, men även kultur- och föreningslivet, förvaltar och förnyar är därför av central betydelse för samhällets existentiella hållbarhet. Människor i allmänhet och unga i synnerhet förlorar alltmer en levande relation till det kristna arvet. För att människor inte ska förlora tillgången till den existentiella resurs som den kristna traditionen kan bidra till gör Svenska kyrkan särskilda satsningar.

Digitaliseringen omdanar samhället i grunden. Fördelarna är många: växande kontaktnät, ökad tillgänglighet till information och kulturutbud, mer energisnål teknik. men det är också utmaningarna: ökande stress, desinformation, näthat, hot mot säkerhet och integritet. Svenska kyrkan kan både dra nytta av digitaliseringen för effektivare resursutnyttjande och spela en viktig roll i det etiska samtalet samt i att erbjuda zoner fria från ständig uppkoppling.

Kompetensbehovet. För att försäkra sig om att även i fortsättningen kunna fullgöra sin grundläggande uppgift måste Svenska kyrkan säkra den framtida kompetensförsörjningen. För detta krävs bland annat attraktiva arbetsplatser och möjligheter till personlig utveckling och fortbildning.

Statistik 2018

Medlemsutveckling 2017-2018, per församling, kommun och län samt riket

Obs! Informationen är preliminär och kan justeras i maj i samband med publiceringen av Svenska kyrkans verksamhetsstatistik.

Förändringen av antalet medlemmar i Svenska kyrkan mellan två olika tidpunkter kan förklaras med tre olika nettobeträkningar:

- 1) **Generationsväxling:** Fler eller färre barn döps jämfört med hur många medlemmar som avlider.
- 2) **In-/Uträdesnetto:** Fler eller färre inträder aktivt i Svenska kyrkan (inträden av personer som är 12 år eller äldre, ej döpta barn) jämfört med hur många som aktivt utträder.
- 3) **Flyttnetto:** Hur många medlemmar som flyttar till eller från ett geografiskt område (redovisas ej i tabellen nedan men förklarar resterande medlemsförändring).

Tillsammans beskriver dessa nettohur antalet medlemmar förändras mellan två olika år.

Uppgifter om följande, medlemmar i Svenska kyrkan samt avlidna medlemmar tas fram av SCB på uppdrag av Svenska kyrkan.

Uppgifter om döpta barn, aktiva inträden samt aktiva utträden hämtas från Svenska kyrkans kyrkobokföringsprogram "Kbok".

Sedan 1 januari 2016 sker inte längre folkbokföring i församling. För att få fram befolkningen per församling använder SCB nu istället digitala gränser. Personer som inte är folkbokförda på en fastighet var tidigare folkbokförda på den flykta fastigheten På församlingen skrivna. De är i fortsättningen skrivna på den flykta fastigheten På kommunen skrivna.

	Medlemmar i										Generations- växlingens påverkan på medlemstalet		Aktiva inträden (12 år och äldre)		Aktiva utträden /Uträdessumma	
	Total i Svenska kyrkan följande 31/12	Medlemmar i Svenska kyrkan 31/12	Svenska kyrkan föregående år	Medlems- förändring	Procentuell medlemsför- ändring	Döpta barn (0-11 år)	Avlidna medlemmar	Generations- växling								
Skellefteå kommun	72 429	51 512	52 590	-1 078	-2,0	381	731	-350	-0,7	49	574					
Bureå församling (248203)	4 541	3 135	3 217	-82	-2,5	22	39	-17	-0,5	5	40					
Buttricks församling (248211)	4 108	3 111	3 228	-117	-3,6	22	53	-31	-1,0	2	29					
Byske-Fällörs församling (248207)	5 035	3 586	3 634	-48	-1,3	27	48	-21	-0,6	1	48					
Jön-Bolidens församling (248205)	3 339	2 177	2 280	-103	-4,5	9	50	-41	-1,8	2	14					
Kågedalens församling (248206)	4 716	3 521	3 603	-82	-2,3	34	42	-8	-0,2	4	31					
Lövångers församling (248210)	2 129	1 547	1 557	-10	-0,6	9	21	-12	-0,8	3	3					
Skellefteå landsförsamling (248204)	20 561	14 811	15 154	-343	-2,3	116	201	-85	-0,6	15	161					
Skellefteå S + Olovs församling (248201)	20 792	14 941	15 105	-164	-1,1	97	211	-114	-0,8	12	183					
Skellefteå St Olgans församling (248202)	7 188	4 683	4 812	-129	-2,7	45	66	-21	-0,4	5	65					

Barnkonsekvensanalys

SKELLEFTEÅ PASTORAT

LINDA LUNDMARK & LISMARIE LARSSON BENGTTSSON

Inledning

”I kristen tro intar barnen en särställning och de behöver därför särskilt uppmärksammas i Svenska kyrkans verksamhet”, enligt inledningen till Kyrkoordningen.

Fyra av barnkonventionens artiklar är grundläggande och vägledande principer och dessa ska alltid beaktas:

- Artikel 2: Alla barn har samma rättigheter och lika värde.
- Artikel 3: Barns bästa ska beaktas vid alla beslut som rör barn.
- Artikel 6: Alla barn har rätt till liv och utveckling.
- Artikel 12: Alla barn har rätt till att uttrycka sin mening och få den respekterad.

Med avstamp i Jesu ord, i kyrkoordningens förklaring av barnens särställning och utifrån FN:s Barnkonventions fyra huvudartiklar vill vi genom denna Barnkonsekvensanalys (BKA) stärka barnperspektivet i Församlingsinstruktionen (FIN) som formar vår kärnverksamhet i Svenska kyrkan i Skellefteå pastorat. Med ”barn” eller ”barn och unga” menar vi alla människor under 18 år.

Vi har hämtat kunskap och information om barns situation genom att samtala med kommunens företrädare och Migrationsverket samt hämtat statistik från Barnombudsmannen (max18.se, barnombudsmannen.se), BRIS, Luleå stifts hemsida, Folkhälsomyndighetens hemsida och Skellefteå kommuns hemsida. Personalens egen kunskap om barns situation vill vi också betona som värdefull.

1. Kartläggning

Skellefteå pastorat består av fem församlingar, Byske-Fällfors församling, Kågedalens församling, Jörn-Bolidens församling, Sankt Olovs församling och Skellefteå landsförsamling. Pastoratet sträcker sig från inland till kust och erbjuder en variation av landsbygd och stad.

Skellefteå pastorat har ca 54462 invånare. Det finns alla typer av hushåll (villa, hyresrätt, bostadrätt) och man lever både i glesbygd, by och stad.

Här finns idag 25 skolor inklusive gymnasium och friskolor. Vissa skolor har klasser som speciellt inriktar sig mot barn med särskilda behov, till exempel hörselklasser och träningsklasser.

Vår närvaro i kommunens skolor är också viktig, både i undervisningssyfte men även som viktiga vuxna i en värld där skolans personal upplever att det blir svårare och svårare att nå fram till eleverna.

En stor andel barn och unga i Sverige är tillfreds med livet. Välbefinnande, självkänsla och självförmåga skattas högre av pojkar i 15 års ålder jämfört med flickor i samma ålder. Samtidigt ökar de psykosomatiska besvären så som irritation, dåligt humör, sömnsvårigheter, huvudvärk och ont i magen. Trivseln i skolan har minskat och stressen ökat, det är fler som anser att skolarbetet ofta är väldigt svårt. Skolstressen ökar mest bland flickorna mellan 11-15 års ålder.

Det är inte förrän pojkarna kommer upp i 15 års ålder man ser en ökning av stress i skolan för dem. Detta framgår av information tagen från den stora hälsoundersökningen gjord av folkhälsomyndigheten.

(<https://www.folkhalsomyndigheten.se/publicerat-material/publikationsarkiv/s/skolbarns-halsovanor-i-sverige-201718---grundrapport/#issuu>)

I pastoratet jobbar vi just nu med att utbilda personal och förtroendevalda i HBTQ frågor för att på bästa sätt bemöta alla i vår församling!

Fältarbetarna på Ungdomens hus i Skellefteå berättar också att de ser en trend som visar på att unga idag lever ett väldigt pressat liv. Känslan är att eleverna ska prestera på topp i alla aspekter av sina liv: skola, träning, vänner, utseende, sociala medier osv.

I vårt arbete med ungdomar ser vi ofta hur användandet av mobilen påverkar ungdomar, att synas på sociala medier är a och o! Det är där deras liv finns, på gott och ont. Detta kan skapa en enorm stress för bekräftelsebehovet måste fyllas med "likes" eller "poäng". Vi ser även mobilen som en resurs för att upprätthålla kommunikation mellan oss och ungdomar och dem sinsemellan, vilket är positivt!

Föräldrar har ofta dålig insyn i dessa mötesplatser vilket gör att det är svårt att fånga upp och reda ut problem eller annat som kan förekomma där. Det är också genom dessa mötesplatser som unga lätt kan komma i kontakt med droger, nättroll, nästa festplats....

FRIS – förebyggande rådet i Skellefteå - droganeundersökning 2018 visar att alkoholkonsumtionen ökar hos de som röker och narkotikasituationen i Skellefteå är allvarlig. Det är fler i åk 9 som blivit erbjuden narkotika än tidigare år man ser också en ökning hos åk 2 på gymnasiet gällande narkotika.

Många elever upplever en ökad trivsel när de går från grundskolan till gymnasiet.

Föreningslivet ger en ökad trygghet och främjar den psykosociala miljön hos ungdomar, tyvärr tappar dessa föreningar många medlemmar mellan åk 9 till åk 2 på gymnasiet.

FRIS arbetar för att barn och ungdomar ska få en trygg uppväxtmiljö. En grundläggande tanke i arbetet är att tidigt upptäcka missförhållanden och sätta in insatser i ett tidigt skede. Fokus ligger på barn och ungdomar i åldern 12-25 år. FRIS är ett samverkansråd som består av politiker och tjänstemän från skola, fritid, kultur, sociala, kyrkan och polisen. FRIS kan sägas bestå av två ben. FRIS arbete för barn och ungdomar är det ena benet (social prevention), och Trygghetsforum är det andra (situationell prevention). (<http://www.skelleftea.se/fris>)

Det finns flera fritidsgårdar i Skellefteå pastorat. Det vi förstår efter kontakt med kommunen är att gårdar som ligger utanför centrala Skellefteå har en stabilare besöksstatistik än gårdarna som ligger på Morö Backe och Anderstorp, där besöksstatistiken varierar mycket mellan åren. Ny fritidsgård från och med 2018 är Västergård som ligger i samma lokaler som Lejonströmsskolan.

Skellefteå kommun har under 2013 mottagit 1613 orosanmälningar. Av dessa ledde 942 till utredningar och man ser från socialkontoret att anmälningarna ökar lite varje år. Den instans

som är sämst på att anmäla är barnomsorgen 0-5 år. Skolan är bäst på att anmäla. Socialkontoret uppger också att de omhändertar fler barn idag än vad de gjort tidigare och behovet av familjehem är väldigt stort. 2018 tog socialtjänsten emot 2864 orosanmälningar dessa kommer främst från skola/sjukvård och polis. De anmälningarna handlar mest om är barn som far illa, missbruk, barn som har eller kan ha bevittnat våld i hemmet och skolfrånvaro.

Vi ser barnfattigdom i Skellefteå pastorat. Hushåll med försörjningsstöd 2018 var i snitt 574st och totalt 1160st. Detta beroende på att vissa hushåll bara haft försörjningsstöd en eller ett par månader under året. Fattigdom brukar beskrivas som avsaknad av resurser som medför att man inte har den levnadsnivå som anses vara allmänt accepterad i samhället.

I Skellefteå pastorat finns det många olika folkgrupper. Det finns flera boenden för ensamkommande flyktingbarn, både kommunala och privata. Under 2018 kom det fem ensamkommande flyktingbarn till Skellefteå och totalt finns det 104 barn.

Skellefteå Pastorats projekt Barn i väntan och Barn i start handlar om att jobba med pedagogiska kurser för barn och föräldrar i väntan på asylbesked och för de som redan fått uppehållstillstånd.

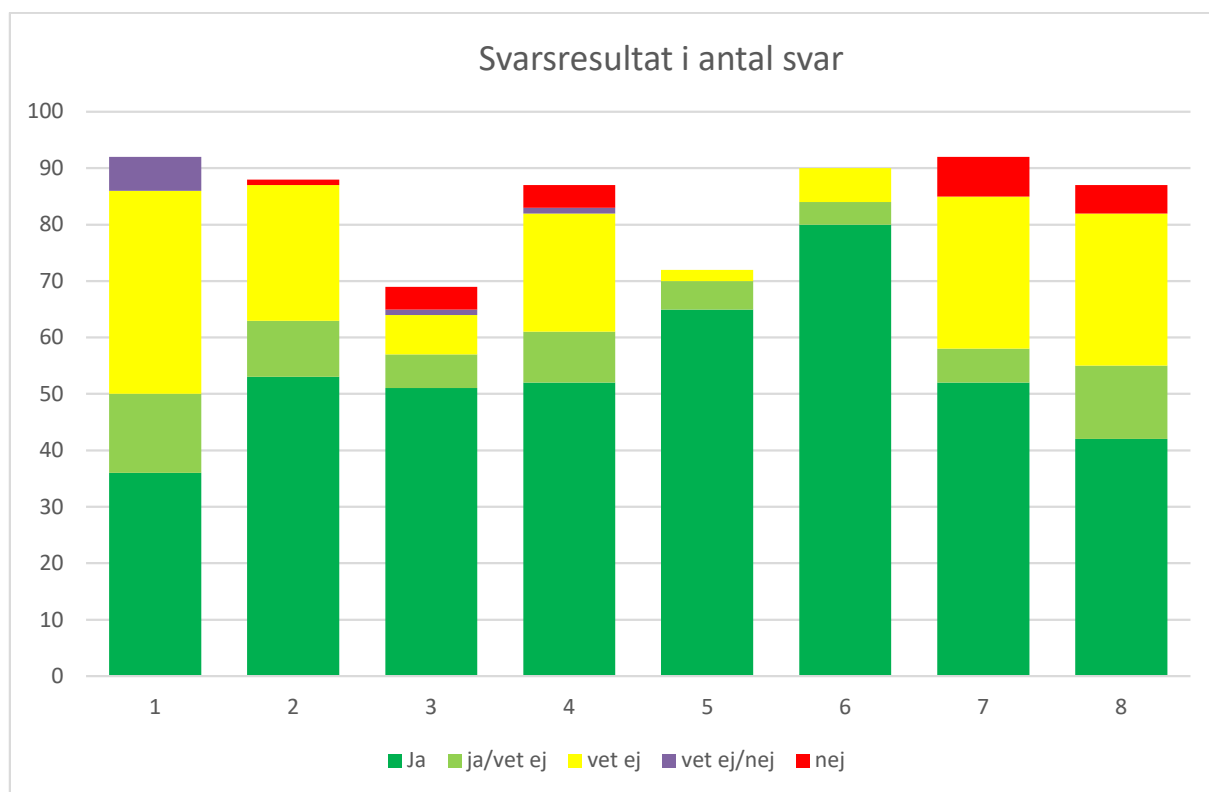
I Skellefteå Pastorat finns det ca 300 föreningar där kommunen är huvudman, dessa vänder sig till barn och unga. Då räknas badhus och andra idrottsanläggningar in.

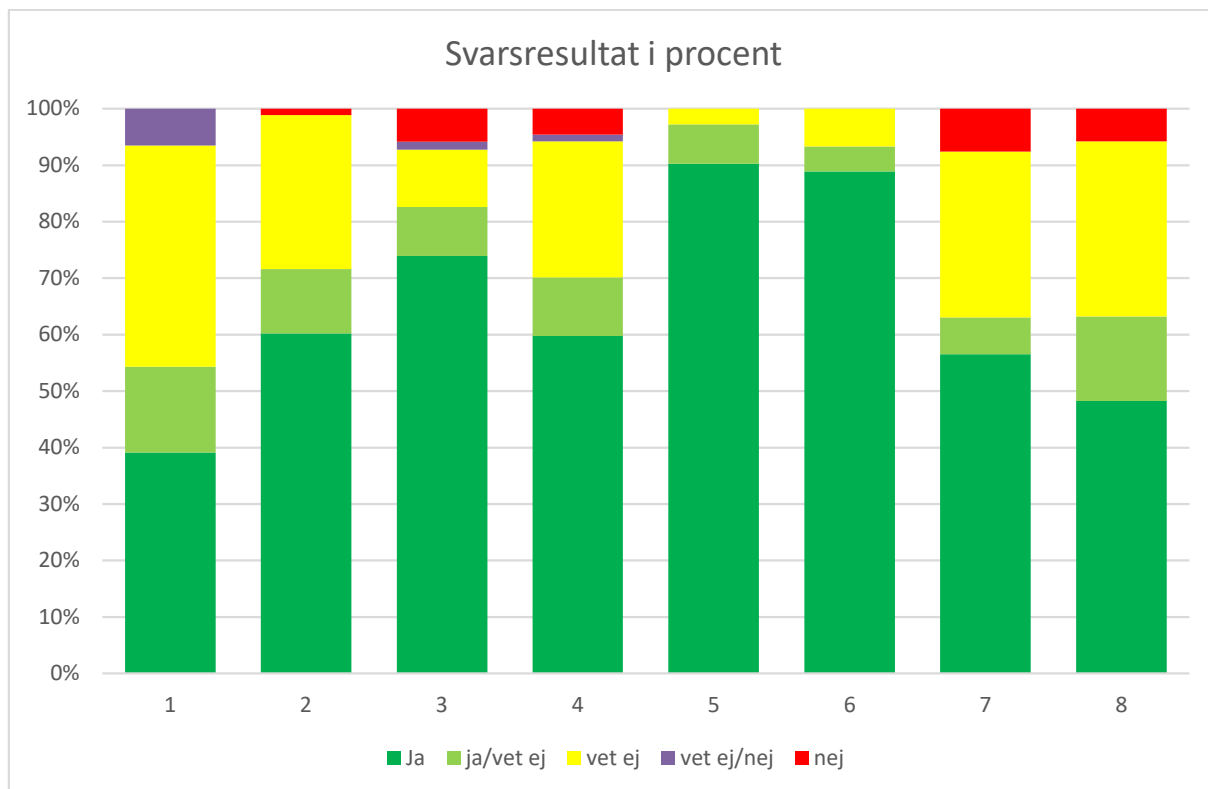
Vi har lämnat ut en enkät till barn och ungdomar mellan 7-18 år boendes i Skellefteå Pastorat, vi skickade ut 100 enkäter och fick in 92 svar, de är redovisade här nedanför.

Frågorna vi ställde är följande;

1. Är kyrkan/församlingsgården/bönhus viktigt för dig?
2. Blir du glad av att komma till kyrkan/församlingsgården/bönhus?
3. Känner du dig sedd när du kommer till kyrkan/församlingsgården/bönhus?
4. Har ni någon andakt/kyrkstund när ni träffas i din grupp?
5. Trivs du i din grupp?
6. Känner du dig trygg i kyrkan/församlingsgården/bönhus?
7. Vill du vara med och bestämma vad ni ska göra när ni träffas?
8. Får du vara med och bestämma vad ni ska göra när ni träffas?

Enkäten ligger som bilaga 1

Undersökningen visar att ungefär hälften tycker att kyrkan är en viktig plats, där man får vara med och bestämma om man vill och att barnen känner sig sedda när de kommer till oss. Mycket stor del svarar att man känner sig trygg och trivs i sin grupp. Det finns även svar som visar att inte alla känner sig sedda när de kommer till oss.

2. Beskrivning

Det finns fyra vägledande principer i barnkonventionen som ligger till grund för hur vi ska forma vår verksamhet: Förbud mot diskriminering (artikel 2), Barnets bästa i främsta rummet (artikel 3), Rätten till liv och utveckling (artikel 6) och Rätten att få komma till tals (artikel 12).

Artikel 14 fastslår barnets rätt till religionsfrihet. Det ska tillgodoses på ett sätt som är förenligt med barnets löpande utveckling. Andlig utveckling och hälsa berörs även i artiklarna 23 (om funktionshindrade barns integrering i samhället), 27 (rätten till levnadsstandard), 32 (om barnarbete) och 17 (om massmedias roll och tillgången till information och material). Dessa artiklar ger oss anledning att fundera kring det sekulära Sverige och i synnerhet skolans möjlighet att ge barnen verktyg för religionsfriheten. Får barn den kunskap och information de behöver för sin andliga utveckling? Barn kan idag växa upp utan att ges möjlighet att lära sig mer än fragment om kristen tro. De vuxna i barnets närhet har inte alltid några förkunskaper att dela med sig av.

Barnet har rätt att skyddas mot alla former av fysiskt eller psykiskt våld (art 19) och mot alla former av sexuella övergrepp (art 34).

Inget barn får utsättas för tortyr eller annan grym, omänsklig, eller förnedrande behandling eller bestraffning (art 37). Vi läser gärna in Sveriges lag mot barnaga i denna artikel, även om vi vet att andra länder ser det på ett annat sätt (i enlighet med grundtanken i art 41 om att nationella lagar ger barnet större möjligheter att förverkliga rättigheterna). I de fall då vi upptäcker att ett barn agas, anmäler vi detta skyndsamt till myndigheterna.

Flyktingbarnet har rätt till skydd och hjälp (art 22). Vårt arbete med asylsökande familjer har och skall inrikta sig på barnets situation. Vi har blivit erbjudna stiftspengar för utveckling av arbetet med flyktingbarn.

Vi har begränsad möjlighet att ta emot barn med neuropsykiatrisk diagnos (artikel 23). Här krävs kompetens och resurser som vi inte besitter. Under 2015 kommer personalen att erbjudas en utbildningsdag om neuropsykiatriska störningar.

Barnet har rätt att uttrycka sin mening i alla frågor som rör det (artikel 12). Barnet skall ha rätt till yttrandefrihet (art 13-14). Barnkonventionen präglas av ett perspektiv, där barn och unga inte längre ses som passiva objekt för vuxnas agerande och ansvarstagande, utan både som objekt och subjekt. Det betyder att barn är aktörer med rätt till delaktighet i beslut som rör deras liv.

Utifrån vår enkät till barn i vår verksamhet ser vi att det finns de som vill vara med och bestämma men inte upplever att de får möjlighet att göra det. Vilket vi bör ta i beaktning enligt artikel 12.

Utifrån Handboken för barnkonsekvensanalys i svenska kyrkan finns det några punkter vi anser att vi som pastorat bör lyfta för att bli mer medvetna om ungas situation gällande;

- Geografiska utmaningar/kommunikation, vi har en stor andel barn som inte bor där kollektivtrafik eller möjlighet till skjuts finns. Hur och när lägger vi vår verksamhet så att den är tillgänglig för så många som möjligt?

- Barn med särskilda behov, har vi anpassningar som gör att så många som möjligt kan vistas i våra lokaler? Hörsel, fysiska och psykiska funktionshinder, synskador mm.
- Psykisk ohälsa och stress, hur kan vi vara en balans i livet när det är så mycket som rycker i våra barn?
- Alkohol och droger, tydligare i våra riktlinjer! Energidrycker på läger?
- Barn som far illa, har vi som personal den kunskap och beredskap för att möta dessa barn? Skyldigheter/utbildning/handledning osv....
- Olika folkgrupper och religioner.

3. Analys

Vi ser att barnfattigdom finns i vårt pastorat. Hur ser vi som kyrka på de familjer som till exempel väljer bort dopet på grund av att det saknas ekonomiska förutsättningar? Vi behöver erbjuda en doppastoral som inte belastar den enskildes ekonomi. Vi som kyrka ser inte dopet som en ekonomisk fråga men för den enskilda familjen kan det bli den avgörande faktorn i ställningstagandet dop eller inte dop.

Vi möter barn som lider av barnfattigdom, vilket ger oss anledning att fundera över kostnader för att delta i verksamheten och priser för måltider och fika (artikel 27). Artikel 4 ger oss anledning att fundera kring resursfördelningen, då vi ser att vissa delar av vårt pastorat kräver mer resurser.

En direkt konsekvens av ekonomisk utsatthet är att många barn inte får en chans till rekreation/aktivitet under sommaren. Treterminssystemet kan ge de barn och unga som inte har möjligheter att "semestra" hemifrån en god upplevelse av sommar. Vi har möjlighet att erbjuda dessa barn ett meningsfullt sommarlov och en upplevelse att dela med sig av när man kommer tillbaka till skolan. Utifrån detta perspektiv är det dock viktigt att se över tjänster, innehåll och utebliven tillsättning av tjänster i pastoratet.

Vi erbjuder både våra medlemmar men också de som inte är medlemmar möjlighet till konfirmation men det vi ser gällande ekonomiska förutsättningar kontra kostnader för olika alternativ är att alla barn inte kan välja den konfirmationsläsning de helst vill. Detta önskar vi att pastoratet uppmärksammar med tanke på artikel 2 i barnkonventionen.

Det är viktigt att lyfta skolarbetet inte bara skolkyrkan utan även det arbete vi gör i låg, mellan och högstadiet. Bibeläventyret, temadagar av olika slag, punktinsatser baserat på efterfrågan från skolan känns både hedrande att de vågar fråga oss och visar på ett förtroende utifrån relationer. Relationer tar tid att bygga men är oerhört viktiga för ett gott samarbete.

Utifrån vår undersökning kan vi även se att många känner sig trygga hos oss, med oss! När de flesta undersökningar visa på ett ökat dåligt psykosocialt mående så som huvudvärk, ont i magen, irritation och dåligt humör kan vi erbjuda en trygg miljö där det finns tillfällen att prata om livet, om det som är svårt men också livets glädjeämnen. Många av dessa symtom finns hos många och ger vi möjlighet att prata om det som är jobbigt kan det vara så att fler känner igen sig, du är inte ensam i det du känner och Gud finna alltid med dig!

4. Beslut och utvärdering

Enkät för barn 7-18 år i Skellefteå pastorat

Ålder 7-12 år

☐

Ålder 13-18 år

☐

Sätt ett kryss på linjen där du tycker att ditt svar passar in!

😊 Ja

😐 vet ej

☹ Nej

Frågor.

- Är kyrkan/församlingsgård/bönhus viktig för dig?

-
- Blir du glad av att komma till kyrkan/församlingsgård/bönhus?

-
- Känner du dig sedd när du kommer till kyrkan/församlingsgård/bönhus?

-
- Har ni någon andakt/kyrkstund när ni träffas i din grupp?

- Trivs du i din grupp?

-
- Känner du dig trygg i kyrkan/församlingsgård/bönhus?

-
- Vill du vara med och bestämma vad ni ska göra när ni träffas?

-
- Får du vara med och bestämma vad ni ska göra när ni träffas?

Övrigt/tankar/funderingar....

Svaren kommer behandlas anonymt och ingå i en sammanställning med 99 andra svar innan de redovisas i Skellefteå pastorats barnkonsekvensanalys för år 2019.

Frågor eller funderingar?

Kontakta;

Linda Lundmark 0910-78 79 36

LisMarie L Bengtsson 0910- 78 79 21

Kyrkor – förändring, flexibilitet, multifunktionalitet och övertalighet

I Skellefteå pastorat finns idag 17 kyrkobyggnader, var och en med sin egen specifika tillkomsthistoria. Kyrkobyggnaderna skiljer sig alla åt i ålder, storlek, utformning och användning. Nio av dessa kyrkor är eller har varit församlingskyrkor och alla utom Bolidens kyrka och St Mikaelsskyrkan i Jörn är tillkomna innan 1940 och omfattas därmed av det särskilda skydd som kulturmiljölagen föreskriver. Även om Bolidens kyrka invigdes 1961 omfattas den också av kulturmiljölagens bestämmelser genom sin särpräglade arkitektur och utformning signerad Peter Celsing.

Övriga kyrkobyggnader har i de flesta fall tillkommit under 1970- och 80-talen som stadsdelskyrkor eller samlingskyrkor i Skellefteå och en i Ersmark.

Ambitionen att etablera kyrkor på olika platser och därmed också manifestera Guds närvaro och evangeliets tilltal är en del av kyrkans uppdrag men innebär också att uppdraget som kyrka inte har varit eller är statiskt utan hela tiden påverkas och förändras i takt med att det omgivande samhället också förändras. Bygder, byar, samhällen och städer förändras och människors och hela bygders livsvillkor påverkas. Inflyttning, utflyttning och omflyttning har präglat och påverkat och påverkar också idag, något som vi numera tydligt märker i Skelleftebygden och Skellefteå pastorat. Förändring är nu en pågående och tydlig process som påverkar både samhälle och kyrka och aktualiserar angelägna frågor i relation till våra kyrkobyggnader.

Flexibilitet

Flexibilitet är en egenskap som i hög grad präglar de kyrkorum som tillkommit från 1960-talet och framåt. Undantag finns givetvis men genom att hålla samman kyrkolokal, samlingslokal och andra lokaler inom samma byggnadskropp har flexibilitet och närhet ”byggts in” i stadsdelskyrkor och samlingskyrkor. Flexibiliteten underlättar och stimulerar betydligt samlingar och möten i anslutning till gudstjänster och kyrkliga handlingar genom att förflyttning till annan lokal inte är nödvändig på samma sätt som är fallet med äldre kyrkor i pastoratet. Försök har gjorts och görs att med olika former av åtgärder öka flexibilitet och funktionalitet i äldre kyrkorum men den hänsyn som också skall tas enligt kulturmiljölagen försvårar ofta. Trots dessa omständigheter vore en ökad flexibilitet önskvärd och efterlyses ofta både bland kyrkobesökare och personal. Möjligheterna att med olika åtgärder öka möjligheterna att i omedelbar närhet till kyrkorummet kunna anordna såväl kyrkkaffe som former av samlingar i anslutning till gudstjänster, kyrkliga handlingar och andra aktiviteter i kyrkorummet är angelägna att närmare utreda. Byske kyrka är ett intressant exempel som kunde följas av flera, bl. a. St Olofs kyrka, Landskyrkan och Kusmarks kyrka.

Multifunktionalitet

Multifunktionalitet är ett begrepp som allt oftare förs in samtal om hur stora kyrkorum, ofta äldre, som inte längre brukas på det sätt de byggdes för, dvs att genom sin storlek kunna ta emot många gudstjänstbesökare samtidigt, skulle kunna användas på nya och mer effektiva sätt. En titt i statistiken för våra kyrkor visar att brukandegraden i många fall är påfallande låg i relation till såväl tillgänglig tid som tillgängliga ytor, kostnader för underhåll och byggnadens starka ställning som signalgivare i bygden eller staden. På fler och fler platser överväger och utreder församlingar och pastorat i Svenska kyrkan möjligheterna för en multifunktionalitet i kyrkor. I samband därmed prövas också ofta bl. a frågan huruvida ett församlingshem då kan ersättas genom att inte bara gudstjänster utan aktiviteter och verksamheter av olika slag kan beredas plats i en närbelägen kyrkobyggnad. Frågan om multifunktionalitet har också samband med möjligheterna att jämsides med andra förändringar i ett kyrkorum också skapa arbetsplatser för personal i kyrkobyggnaden som ersättning för de arbetsplatser som finns i eller i anslutning till ett församlingshem. Man etablerar därmed också förutsättningar för kontinuerlig närvaro i kyrkobyggnaden. Frågan om att närmare utreda förutsättningarna för multifunktionalitet i en kyrka har tidigare inom pastoratet aktualiserats vad gäller Kusmarks kyrka och lösningar har skisserats. Bland fördelarna med en sådan förändring kan man tänka sig både att en förhållandevis stor kyrkobyggnad kan nyttjas mer effektivt och mångsidigt men också att ett närbeläget församlingshem skulle kunna förändras till att inrymma bostäder och den lokala bostadsmarknaden därmed också tillföras bostäder i den underskottssituation som nu råder.

En förändring med inriktning på multifunktionalitet förutsätter på samma sätt som med en ökad flexibilitet både utredningar, breda samråd och en nära samverkan med antikvariska myndigheter samtidigt som också intressanta och angelägna frågeställningar aktualiseras om hur den grundläggande uppgiften kan ges de förutsättningar och resurser som stödjer och utvecklar uppgiften.

Kanske kan perspektivet anläggas på fler av pastoratets kyrkor, exv. Fällfors kyrka som sett till byggnadens storlek kan inrymma möjligheter för en multifunktionalitet. Det närbelägna församlingshemmet kan då komma att bli övertaligt och möjligt att använda för andra ändamål.

Övertalighet

En kyrka kan anses vara övertalig av olika orsaker. Belägenhet, tillgänglighet, kostnader för underhåll och stora behov av renovering liksom kyrkans användningsgrad är några. Att en kyrka blir eller kan uppfattas som övertalig är inte sällan en följd av samhällets förändringar och att tyngdpunkten i en bygd vad gäller befolkning, kommunikationer och service har förändrats på ett sätt som innebär att förutsättningar för och behovet av kyrkobyggnaden i grunden förändrats.

Ett tydligt exempel på detta inom Skellefteå pastorat är Österjörns kyrka som numera och som en effekt av de förändringar som stambanans dragning medförde, sedan länge inte är nödvändig för det kyrkliga livet i den delen av Jörn-Bolidens församling. Det finns alltså anledning att överväga huruvida den kan betecknas som övertalig.

Kyrkoordningen har genom kyrkomötets beslut 2014 tillförts bestämmelser om övertaliga kyrkor (KO 40 kap, 10–11 §§) och hur den procedur ser ut som krävs för att dels övertalighet skall konstateras föreligga, dels hur beslut i sådana fall fattas som innebär att en övertalig kyrkobyggnad kan överlåtas till Trossamfundet Svenska kyrkan och då förvaltas av respektive stift.

Något beslut enligt de bestämmelser som finns införda i KO har ännu inte kunnat fattas eftersom processen att överlåta en kyrkobyggnad är en komplicerad fråga med många aspekter att ta hänsyn till. En utreds frågan om förutsättningar, tillämpningsföreskrifter och närmare anvisningar för hur proceduren skall gå till. Utredningens tidsplan har nyligen reviderats vilket innebär att några beslut ang. övertalighet och överlämnade av kyrkor inte kan emottas förrän tidigast 2023.

KML och dialog med antikvariska myndigheter

Kulturmiljölagens (KML) 4:e kapitel innehåller de bestämmelser som påverkar och avgör hur kyrkobyggnader tillkomna innan 1940 skall underhållas, renoveras och i förekommande fall förändras invändigt och utvändigt. Reglerar också de åtgärder som planeras och genomförs på gravkapell och kyrkogårdar av äldre datum samt exv. äldre kyrkogårdsmurar.

Tillsyns- och tillståndsmyndigheter är Riksantikvarieämbetet och Länsstyrelsen i respektive län.

Förändringar i kyrkorum som är skyddade enligt KML förutsätter såväl information till, samråd med och tillstånd från Länsstyrelsen till de åtgärder som planeras. Den procedur som erfordras såväl för att pröva förutsättningar som att erhålla och därefter genomför förändringar i skyddade kyrkorum är därför mer omfattande och i tid mer utdragna än vad som normalt sett krävs när det gäller åtgärder av olika slag i kyrkliga byggnader. Mot bakgrund av detta och med hänsyn till de behov som kan finnas av att få göra anpassningar i ett kyrkorum som skulle medföra en ökad funktionalitet och /eller flexibilitet i förutsättningar för berörd församling att bedriva verksamheten i kyrkorummet, är det angeläget att tidigt i processen ta kontakt med länsstyrelsen och etablera förutsättningar för en dialog om önskemål och behov, procedurer och möjligheter att genomföra åtgärder i skyddade kyrkorum som bedöms angelägna för funktionalitet och flexibilitet i den verksamhet som församlingen bedriver i kyrkorummet.

En samverkan med stiftets handläggare för byggnads-, fastighets- och antikvariska frågor är också lämplig för samråd och information i samband med att en process initieras och planeras.

Församlingsverksamhet

1. Mark, byggnader och anläggningar - mall

Uppgifter på denna flik

Flik 1 används för att sammanställa uppgifter om beståndet av mark, byggnader och anläggningar, samt för att redovisa ett urval nyckeltal för lokalförsörjningsplanens basår och slutår. På fliken finns två tabeller - tabell 1. **Oversikt byggnader/anläggningar** och tabell 2. **Oversikt mark**.

Syftet med sammanställningarna är att få en helhetsbild över församlingsverksamhetens bestånd av mark, byggnader och anläggningar. Rekommendationen är att hämta grundläggande uppgifter om fastigheterna från fastighetsregistret och kopiera in/infooga uppgifterna i tabell 1 och 2. Tänk på att även hyrda lokaler ska redovisas i lokalförsörjningsplanen.

Exempel på ifyllda tabeller finns på flik 2. Mark, byggnader och anläggningar - exempel.

[Läs mer i vägledningen kapitel III avsnitt 5 Bestånd av mark, byggnader och anläggningar. Exempel på sammanställning av beståndet finns också i bilaga till Kyrkbyns lokalförsörjningsplan.]

På flik 3. Tabeller och diagram - mall, finns möjlighet att filtrera ut uppgifter från tabell 1 och 2. Exempelvis om man vill särredovisa uppgifter för en församling eller filtrera mellan nuläge, alternativ 0 och alternativ 1.

Att tänka på!

Det är viktigt att uppgifterna i tabellerna verkligen avser de år som anges i rubrikerna, så att nyckeltal och jämförelser utgår från samma förutsättningar. För att nyckeltalen ska bli rättvisande är det också **viktigt att uppgifterna matchar**. Exempelvis så att redovisade kostnader avser de objekt och den area som finns angiven i tabellen. Det är också viktigt att kostnaderna för objekten är redovisade på samma sätt.

Om man inte kan matcha uppgifterna för alla objekt, kan kolumnerna istället användas för att redovisa nyckeltal för enskilda objekt. Var då noga med att ange detta. Beräkningen av nyckeltal för lokalförsörjningsplanens slutår i alternativ 0 och alternativ 1 kan göras efter att man tagit fram sin åtgärdsplan (se flik 5).

Ange lokalförsörjningsplanens basår och slutår	2022
Ange basår (senaste räkenskapsår)	2032
Ange slutår	

1. Översikt byggnader/anläggningar

Klicka på rubriken för respektive kolumn för ytterligare anvisningar. till exempel genom att klicka på Area - Byggnad eller Område. Behövs fler rader för att alla objekt ska synas? Det finns dolda rader längst ned i tabellen, markera raderna ovanför och under de dolda, högerklicka och välj *Ta fram*.

Uppgifter om beståndet av byggnader/anläggningar				Area - Byggnad			Fastighetskostnad - byggnad			Fastighetskostnad kr/m²		
Område	Församling	Byggnadsverk	Innehavsform	Funktion	Uppvärmningsform	Delade objekt	Utfall 2022	Alternativ 0 2032	Alternativ 1 2032	Utfall 2022	Alternativ 0 2032	Alternativ 1 2032
		Byske kyrka	Agd	Kyrka/kapell	Värmepump – Bergvärme		862					
		Fällors kyrka	Agd	Kyrka/kapell	Direktverkande el		559					
		Finnträsk kyrka	Agd	Kyrka/kapell	Direktverkande el		197					
		Broskegården	Agd	Församlingshem	Värmepump – Bergvärme		1 415					
		Forsgården	Agd	Församlingshem	Värmepump – Luft/ut		384					
		Föråd Byske kyrka	Agd	Förrädsbyggnad	Uppvärmning saknas		67					
		Fällors Kyrkogård					0					
		Baldens kyrka	Agd	Kyrka/kapell	Värmepump – Vtjord		578					
		Klockstapel Baldens kyrka	Agd	Klockstapel			110					
		Baldens församlingshem	Agd	Församlingshem	Värmepump – Vtjord		580					
		St Mikael's kyrka	Agd	Kyrka/kapell	Fjärrvärme		962					
		Klockstapel S:t Mikael's kyrkt	Agd	Klockstapel			61					
		Österljöns kyrka	Agd	Kyrka/kapell	Direktverkande el		554					
		Föråd Österljöns kyrka	Agd	Förrädsbyggnad			31					
		Baldens kyrkogård										
		Österljöns gravgård										
		Kusmark kyrka	Agd	Kyrka/kapell	Värmepump – Bergvärme		1 195					
		Kusmark församlingshem	Agd	Församlingshem			730					
		Vaxhus	Agd	Vaxhus			34					
		Kåge kyrka	Agd	Kyrka/kapell			536					
		Församlingshem Kåge	Agd	Församlingshem			725					
		Föråd Kåge kyrka	Agd	Förrädsbyggnad			16					
		Soprum Kusmark församling	Agd	Kalsorteringshus			4					
		Soprum Kåge församlingshet	Agd	Kalsorteringshus			4					
		Landskyrkan	Agd	Kyrka/kapell			1 128					
		Landskyrkan ytterbelysning										
		Gravkapellet					0					
		Kronbod södra	Agd	Förrädsbyggnad			148					

Antal sammankomster		Fastighetskostnad kr/sammankomst			Energi användning			Energi användning kWh/m²			CO ₂ -utsläpp			CO ₂ -utsläpp kg/m²			Ändamål-enlighet	Teknisk status
Utfall 2022 antal	Alternativ 0 2032 antal	Utfall 2022 kr/sammankomst	Alternativ 0 2032 kr/sammankomst	Alternativ 1 2032 kr/sammankomst	Utfall 2022 kWh	Alternativ 0 2032 kWh	Alternativ 1 2032 kWh	Utfall 2022 kWh/m²	Alternativ 0 2032 kWh/m²	Alternativ 1 2032 kWh/m²	Utfall 2022 ton	Alternativ 0 2032 ton	Alternativ 1 2032 ton	Utfall 2022 kg/m²	Alternativ 0 2032 kg/m²	Alternativ 1 2032 kg/m²		
		-	-	-	61 890			72	-	-				0	-	-		Gott Skick
		-	-	-	90 950			163	-	-				0	-	-		Målnings behov
		-	-	-	19 717			100	-	-				0	-	-		Gott Skick
		-	-	-	78 146			55	-	-				0	-	-		Gott Skick
		-	-	-	88 667			228	-	-				0	-	-		Vsst renovering
		-	-	-	0			0	-	-				0	-	-		0
		-	-	-	16 634			#DIVISION/0!	-	-				-	-	-		0
		-	-	-	83 060			144	-	-				0	-	-		Gott Skick
		-	-	-	0			0	-	-				0	-	-		0
		-	-	-	130 090			135	-	-				0	-	-		0
		-	-	-	0			0	-	-				0	-	-		0
		-	-	-	21 531			39	-	-				0	-	-		Start Behov
		-	-	-	0			0	-	-				0	-	-		0
		-	-	-	38 710			#DIVISION/0!	-	-				0	-	-		0
		-	-	-	28 757			#DIVISION/0!	-	-				-	-	-		0
		-	-	-	113 161			95	-	-				0	-	-		Behov renov 2024
		-	-	-	113 672			156	-	-				0	-	-		0
		-	-	-	0			0	-	-				0	-	-		0
		-	-	-	114 025			213	-	-				0	-	-		0
		-	-	-	81 304			112	-	-				0	-	-		0
		-	-	-	0			0	-	-				0	-	-		0
		-	-	-	0			0	-	-				0	-	-		0
		-	-	-	0			0	-	-				0	-	-		0
		-	-	-	22 526			20	-	-				0	-	-		0
		-	-	-	8 230			#DIVISION/0!	-	-				-	-	-		0
		-	-	-	86 957			#DIVISION/0!	-	-				0	-	-		0
		-	-	-	0			0	-	-				0	-	-		0

3 / 6

2. Översikt mark

Uppgifter om beståndet av mark						Areal				Fastighetskostnad				Fastighetskostnad/m²				
Område	Församling	Byggnadsverk	Innehavsform	Funktion	Delade objekt %-andel för församlings- verksamhet	Uttall		Hektar	Uttall		Alternativ 1	Uttall		Alternativ 0	Alternativ 1	Uttall	Alternativ 0	Alternativ 1
						2022	m²		2022	kr		2022	kr					
						m²	ha	kr	kr/m²	kr	kr/m²	kr	kr/m²	kr	kr/m²	kr	kr/m²	kr/m²
		Mark Byske kyrka		Övrigt		15 000	1,5											
		Mark Fallons kyrka		Övrigt		92 309	9,2											
		Mark Finträsk kyrka		Övrigt		25 515	2,6											
		Mark Fallons 2:14		Övrigt		665	0,1											
		Mark Fallons 1:5		Övrigt		5 300	0,5											
		Mark Broskegården		Övrigt		3 156	0,3											
		Mark begr		Övrigt		74 362	7,4											
		Mark Byske Öml Gravgård		Övrigt		19 021	1,9											
		Mark vid St Mikael's kyrka		Övrigt		1 800	0,2											
		Mark St Mikael's kyrka		Övrigt		7 177	0,7											
		Mark Österjörns kyrka		Övrigt		22 792	2,3											
		Mark Österjörn Jön 1:81		Skogsmark		64 741	6,5											
		Mark Österjörns kyrka		Övrigt		43 397	4,3											
		Mark Boldens församlingshem		Övrigt		2 660	0,3											
		Mark Österjörns gravgård		Övrigt		55 169	5,5											
		Skogsmark Kusmark		Skogsmark		94 080	9,4											
		Mark Kusmark församlingshem		Övrigt		6 480	0,6											
		Mark Kusmark kyrka		Övrigt		52 539	5,3											
		Mark Käge kyrka		Övrigt		11 043	1,1											
		Käge Gravgård				21 060	2,1											
		Lands gravgård +kyrkmark				91 693	9,2											
		Mark Sänkan 1		Övrigt		5 340	0,5											
		Mark Ströble 2:5		Övrigt		9 217	0,9											
		Mark Skellefteå Prästbord 1:151		Övrigt		230 385	23,0											
		Mark Prästbordet 1:2		Övrigt		55 936	5,6											
		Mark Skellefteå Prästbord 1:4		Övrigt		29 347	2,9											
		Mark Skellefteå Prästbord 1:150				7 338	0,7											
		Lund begravningsplats				117 569	11,8											
		Sunnanä Kyrkogård				47 833	4,8											
		Mark kyrkan 1		Övrigt		10 034	1,0											
		Mark Allhemskyrkan 1		Övrigt		6 763	0,7											
		Begravnings mark				266 900	26,7											
		Parkering		Parkeringsplats		1 090	0,1											
		Mark Morbacke kyrka		Övrigt		4 715	0,5											
		Mark Utern 1:4		Övrigt		2 232	0,2											
		Mark Moröns bonhus		Övrigt		2 214	0,2											
		Mark Tuvagården		Övrigt		8 187	0,8											
Total						1 515 059 m²	0 m²	0 kr	0 kr	0 kr	0	0	0	0	0	0	0	0
						152 ha	0 ha	0 kr	0 kr	0 kr	0	0	0	0	0	0	0	0

6 / 9

Summa av Utfall 2019	Kolumnetiketter				
Radetiketter	Intäkter	Drift	Underhåll	Material	Tjänster
Alhems kyrkogård			4 828		
Alhemskyrkan	-3 600	183 800	160 950	4 408	23 744
Alhemskyrkan, kgdf.			3 495	6 593	
Anderstorps kyrka	-1 119 770	161 840	67 507	20 773	29 398
Bergsbykyrkan					20 250
Bolidens ekonomibyggnad		62 623			3 220
Bolidens församlings	-1 800	69 029	7 611		20 252
Bolidens kyrka		134 935	45 850	615	
Bolidens kyrkogård					
Broselsgården Byske	-112 804	143 869	21 704		38 642
Byske gamla kapell		13 418			
Byske kyrka		111 126			39 185
Byske kyrkogård					
Byske na ekonomibyggnad		110 689	1 064		33 121
Byske Nya kapell		7 823			
Bärrenseriet		9 041	93 848		
Bönens trädgård			9 950	27 166	10 744
Ekonomibyggnad Lejonstr÷m	-39 230	229 475	-74 194		21 837
Ekonomibyggnad Lund		26 250	26 838		
Ekonomibyggnad, Alhem		85 096	76 456		15 564
Erikslid		56 137			
Familjecentralen		36 206			
Finnträsk ekonomibyg		12 383	2 007		
Finnträsk kapell		986			
Finnträsk kyrka		30 630	3 595		
Forsgården Fällfors	-8 500	75 654	25 263		697
Fällfors ekonomibyg		37 596	67 452		11 666
Fällfors kapell		1 374	19 081		
Fällfors kyrka		79 958	5 767		
Fällfors kyrkogård					
Församlingsgården	-35 525	401 522	78 366	4 446	32 860
Gravkapellet		126 183	4 928	12 094	7 153
Kusmark ekonomibyggnad		23 179	17 823		17 287
Kusmark församlingsh	-43 362	143 610	91 969	10 677	10 125
Kusmark kyrkogård			689		
Kusmarks kyrka	-25 200	178 749	6 842	577	
Kyrkholmen		37 872	17 086	5 313	7 391
Kyrkogården norra					
Kyrkstaden	-58 500	85 890	3 658	435	
Kåge ekonomibyggnad		41 079	75 663		10 826
Kåge församlingshem	-15 800	178 395	81 234	464	29 209
Kåge kyrka	-47 787	105 251	156 582	4 870	16 400
Kåge kyrkogård			2 072		
Landskyrkan	-757 924	343 531	1 213 265	36 989	51 379
Lunds begr.plats					
Missionsboden		47 880			
Mobackenkyrkan					-2
Morö Backe kyrka	-268 204	371 533	267 992	27 224	53 832
Moröns bönhus	-2 400	83 077	13 605	443	44 503
Pastoratsexpeditionen	-454 080	440 323	44 107		3 063
Personalbyggnad, Alhem		56 390	123 010	5 366	678
Personalbyggnad, Sunnaní		122 055	8 714	2 185	32 422

S:t Mikael's kyrka	-12 438	183 284	15 179	6 167	25 356
Sankt Olovs kyrka		265 877	172 498	22 418	25 681
Sankt Olovsgården	-139 646	272 924	157 434	11 258	42 960
Sjungande dalens kyrka	-5 175	156 564	11 606	4 050	33 262
Sunnanå gravkapell		5 569	5 330		
Sunnanå kyrka	-7 260	133 476	19 281	1 168	29 149
Sunnanå kyrkogård					
Sörböle kyrka					-2
Tuvagården	-1 500	43 899	14 430		
Österjörns ekonomiby		41 144	11 440		2 191
Österjörns kyrka		56 314	4 092		
Österjörns kyrkogård					
Ej fördelat	-11 113	188 624	9 772	109 395	61 850
Totalsumma	-3 171 618	5 814 129	3 197 737	325 094	805 891

Personal	Avskrivningar	Ränta	Internt	Totalsumma
	249 382	9 007		263 217
	261 182	13 399	9 800	653 683
				10 088
	905 327	27 084	12 700	104 859
			1 300	21 550
	7 548	698		74 089
	58 719	4 244	19 900	177 955
	64 295	3 423	19 900	269 018
	7 260	489		7 749
	146 076	16 704	11 100	265 291
				13 418
	56 556	8 895	11 700	227 462
	196 224	35 721		231 945
	249 950	10 572		405 396
				7 823
				102 889
				47 860
	168 888	7 090		313 866
	17 724	1 798		72 610
	75 094	6 423		258 633
				56 137
				36 206
	4 041	9		18 440
				986
	14 232	1 032		49 489
	17 724	1 547	14 600	126 985
	5 568	13		122 295
				20 455
	28 920	1 362	13 600	129 607
	18 551	2 829		21 380
	2 450 377	46 203	19 200	2 997 449
	211 009	21 141		382 508
	26 244	1 406		85 939
	170 292	14 121	30 900	428 331
	4 464	439		5 592
	60 754	2 413	15 000	239 135
1 000	40 104	2 610	2 200	113 576
	151 834	15 236		167 070
	3 144	163	7 600	42 390
	28 140	208		155 916
	154 944	13 668	18 800	460 914
	53 748	2 218	24 000	315 282
	24 480	2 454		29 006
	346 718	16 297		1 250 254
	393 358	44 853		438 211
				47 880
				-2
	239 433	4 813	14 700	711 324
	107 148	8 742	10 400	265 518
	206 472	28 475	-83 331	185 029
	91 188	5 680		282 311
	26 412	1 117		192 905

	68 520	7 652	24 300	318 020
	171 601	17 405	12 000	687 479
	253 638	20 320	11 800	630 688
	14 664	534	10 300	225 805
	67 201	5 258		83 357
	161 389	8 330	11 000	356 533
	12 564	403		12 967
				-2
	37 016	2 511	2 900	99 256
	5 772	705		61 252
	2 898	7	14 200	77 511
		996		996
6 909 519	36 726	1 475		7 306 249
6 910 519	8 175 512	450 192	260 569	22 768 025